de simplă; elveţienii şi germanii sunt nişte excursionişti pasionaţi şi îndrăzneţi, pe când francezii şi cei-l'alţi, se mulţămesc să privească muntele de jos, ori de la oare-care distanţă.

Aşa spune statisticianul italian; noi credem însă, că faptul relatat se datoreşte cu totul altor cauze. In adevăr, toată lumea ştie cât de pasionaţi şi de îndrăzneţi excursionişti sunt englezii de exemplu.

Mulţi turişti englezi aŭ urcat unele piscuri îngrozitoare, în urma unor rămăşaguri excentrice.

Piscuri necunoscute

In frumoasa sa revistă, «Clubul alpin», d. Curzon observă cu drept cuvânt că nu este numai de cât nevoe de un pisc înalt şi de o ascensiune lungă, pentru a deştepta interesul cui-va.

Aceia cari iubesc în adevăr munţii, găsesc acelaş farmec în urcarea unor piscuri mai mici şi mai necunoscute.

Ast-fel, d. Blanchet din Soussane a urcat anul acesta pentru întâia oară un pisc fără nume din masivul Tanneverge, pe care l'a botezat cu numele de «Cămila».

Muntele acesta a fost urcat cu multă greutate, mai cu seamă din pricina constituţiei stâncelor.

In multe locuri, d. Blanchet şi călăuzele sale aŭ trebuit să se servească de piramida omenească pentru a putea continua urcuşul. La coborîre s'aŭ servit de frînghii groase.

Ascensioniştii aŭ lăsat în multe locuri stâlpi de fer, pentru a uşura urcarea celor cari vor veni după dânşii.

De asemenea, d. Curzon mai semnalează şi ascensiunile d-lui Henri Brulle în piscul Pialbos, care este foarte puţin cunoscut până acuma.

Recordul vîrstei

D. Ernest Solway, membru onorar al clubului alpin, în vrîstă de 68 de ani, a afectuat greaua şi obositoarea traversare a Greponului din Alpi. E în adevĕr, un record.

Asaltul muntelui Mont-Blanc în automobil

Un record de automobil în muntele Blanc, aceasta este în adevĕr extra ordinar.

Pentru prima oară s'a văzut un automobil încercând asemenea experienţă.

Două domnişoare din Paris, d-rele Maes şi Arnossen, aŭ avut ideia îndrăzneaţă de a porni cu automobilul pe un drum care nu mai era practicabil de cât pentru piciorul liber saŭ pentru oameni călări.

Se înţelege lesne că asemenea încercări nu pot fi repetate, pentru că succesul lor nu poate fi de nici o importanţă. Automobilul nu poate înainta cu succes de cât pe drumul liber. Prin urmare, multă vreme încă, recordul în Alpi îl va ţinea tot drumul de fier.

Ori cum însă, încercarea domnişoarelor din Paris merită să fie semnalată pentru originalitatea ei.

Munţii lunei

Povestirile vechilor autori sunt pline de descrieri a munţilor din inima Africei, cunoscută sub numele de «Munţii lunei».

Asaltul muntelui Blanc în automobil.

S'a crezut la început că este vorba despre Kenia saŭ despre Kiliman-Ojaro; dar mai pe urmă s'a vĕzut că numele acesta revenia de drept muntelui Ruvenzori.

Misterul a fost descoperit de către exploratorii Speke, Hairs, Scott Elliot, şi mai cu seamă de către Harry Johston, fostul guvernator al Irlandei.

Domnul Johston a făcut numeroase ascensiuni în Munţii lunei, ascensiuni care aŭ fost oprite aproape în tot-d'auna la o înălţime de 4500 de metri de către nişte imenşi gheţari.

Tocmai din această pricină, Munţii Lunei sunt înconjuraţi şi astă-zi încă de mister; nu se ştiŭ multe lucruri în privinţa lor. Fie-care pas înainte se face cu multă greutate, şi exploratorii cari se aventurează pe acolo, sunt foarte rari.

D. Johnson însuşi, cu tot curajul săŭ, a trebuit să dea îndărăt, de multe ori.

Paul

O VIZITĂ
la
SULTANUL DIN ZANZIBAR

Am vizitat cu interes, luna trecută, reîntorcându-mĕ din Madagascar, oraşul Zanzibar, pe care l'am găsit foarte mult transformat, de la ultima vizită pe care o făcusem acolo cu zece ani în urmă.

S'aŭ făcut foarte multe şi foarte importante îmbunătăţiri. Din luntrea care mĕ conducea în raza portului, un spectacol încântător se oferea privirei mele. Oraşul forma un fel de amfiteatru: adunătură eterogenă de edificii disparate.

In primul plan eraŭ un şir lung de case albe, cu acoperăminte în formă de terasă.

Apoi, la cele două extremităţi, se întindeaŭ foburgurile, cu casele lor acoperite cu pae, cu colibele lor mizerabile, răspândite în mijlocul unei bogate vegetaţii tropicale.

Mai departe, formând un fel de cadru al acestui oraş curios, se întindea pădurea imensă.

Alături de debarcaderul la care m'am oprit eŭ, citadela, care are forma unui imens boloboc, salută cu lovituri de tun sosirea vaselor de războiŭ.

Ne-am apropiat de palatul sultanului.

Era o clădire mare, de formă pătrată, fără nici un stil particular, cu trei etaje.

Când soseşte vre-un vizitator mai important, sultanul, înconjurat de principii familiei sale, îmbrăcaţi toţi în haine de paradă, îl aşteaptă în picioare la poartă.

El înaintează cel d'întâiŭ întru întâmpinarea străinului, pe care îl introduce într'un vestibul pavat cu marmură. In această sală aşteaptă războinicii arabi cari formează garda particulară a sultanului.

Aceşti arabi sunt înarmaţi cu puşti şi cu iatagane superbe.

Din vestibul se trece în sala de recepţie, ale cărei ferestre aŭ vederea în port.

Suveranul îţi face semn că fotoliile sale sunt gata să-ţi ofere un loc; se înclină, ţinându-şi mâna pe mânerul unui pumnal magnific, strălucitor de pietre scumpe. Convorbirea se urmează într'o englezească scâlciată.

Dar sultanul nu este omul care să dorească a te ţine multă vreme sub farmecul vorbelor sale.

După câte-va frase banale, îşi chiamă eunucii, nişte negri foarte majestoşi, şi se serveşte îndată o cafea excelentă în nişte ceşcuţe.

După cafea, audienţa este considerată ca sfârşită. Sultanul te concediază strângându-ţi mâna; soldaţii indigeni prezintă armele, pe când tambururile sună în câmpie.

Afară, o mulţime împestriţată şi zgomotoasă te primeşte cu strigăte vesele.

Statele sultanului se compun din insulele Zanzibar, cari măsoară 70 de ki-

lometri în lungime și un maximum de 20 kilometri în lărgime.

Capitala Zanzibar este construită pe o peninsulă scăldată din treĭ părţĭ de valurile albastre ale măreĭ.

Orașul acesta numără vre-o patru-zecĭ de miĭ de suflete, de originĭ foarte diferite.

Arabiĭ însă par'că domineazā. Restul populaţieĭ, ca cifră maĭ însemnată, îl formează negriĭ de pe coasta vecină, cariĭ aŭ fost multă vreme în stare de sclavie.

Sclavia nu este nicĭ astă-zĭ definitiv suprimată în Statele sultanuluĭ; dar cel puţin comerţul cu lemn de abanos nu se maĭ etalează cu cinizmul de altă-dată.

Imĭ amintesc de o vizită pe care am făcut-o în anul 1875 la acest faimos târg de sclavĭ. «Marfa», examinată, nu părea că se sinchisește tocmaĭ mult de modul cum era considerată.

La vederea grupuluĭ format de europenĭ, negriĭ carĭ îșĭ așteptaŭ un stăpân, rîdeaŭ cu poftă, ca și cum i-ar fi așteptat vre-o fericire.

Negriĭ aceştiaŭ ofereaŭ tipul complet al raselor bestiale.

Astă-zĭ negri nu maĭ sunt sclavĭ prin forţa obiceiuluĭ; eĭ cultivă pămêntul, lucrând maĭ cu seamă cafeaua, orezul, trestia de zahăr și bumbacul. Nu li se daŭ salariĭ marĭ, nicĭ dreptul de a fi proprietarĭ aĭ pământuluĭ; dar cât câștigă le este suficient pentru a trăi în mod onorabil în regiunea aceea bogată.

Englezii aŭ înţeles de la început că desfiinţarea sclavieĭ se impunea nu numaĭ ca măsură umanitară, dar și ca măsură de progres economic; și pentru aceasta nu li se cuvin de cât cuvinte de laudă.

R. Chauvigny.

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Dar lucrul era foarte greŭ pentru că, în adevĕr, dânsul nu putea să facă altceva de cât să ghicească; nu văzuse de cât faţa unuia dintre eĭ, vizitiul Felix, și fără îndoială că acesta ar fi avut elementara prudenţă de a șĭ constitui o faţă străină, anume pentru împrejurare.

Arta transformăriĭ figurilor a progresat așa de mult în timpurile moderne!

Un moment tinărul își opri cercetările amănunţite pe care le făcea cu ochiĭ.

Iohn Lobster îngenuchiase pe banchetă și ordona cu o îngrijere de părinte pachetele tinereĭ fete.

Max se folosi de acest moment, pentru a șopti amiceĭ sale:

— N'aĭ uitat zăvorul pe care ţi l'am adus azĭ dimineaţă?

— Zăvorul automatic?.. Nu, nu l'am uitat. Mulţămesc.

— Să aĭ grijă să-l puĭ în toate serile la ușa camereĭ pe care veĭ ocupa-o.

— Fiĭ fără grijă... Nu-l voiŭ uita nicĭ odată; căcĭ, pentru asta, ar trebui să te uit și pe d-ta.

Amândouĭ tăcură; eraŭ foarte emoţionaţĭ.

Lobster se întoarse spre dânșiĭ, și nu maĭ putură să vorbească.

Un funcţionar strigă în gura mare de-a lungul peronuluĭ.

— Direcţia Vintimille. Poftiţĭ domnilor în vagoane!..

Sir Iohn se cobori pe peron.

Un șuerat ascuţit și trenul plecă.

De la fereastră, Violeta salută cu mâna pe aceia carĭ rămâneaŭ, și Max simţi o durere vie când văzu silueta tinereĭ fete dispărând în depărtare, confundându-se cu linia vagoanelor.

— Acuma sunt pe deplin liniștit, murmură sir Iohn cu veselie... Mă voiŭ reîntoarce la hotel, pentru a prepara propia mea plecare.

Și cu o evidentă intenţie de a fi ironic.

— Și d-ta veĭ rămânea singur în Marsilia, sărmane d-le Max!

Romancierul nu răspunse.

Cu figura întunecată, porni în spre oraș, întovărășit mereŭ de d. Lobster.

Ajuns la hotel, Lobster dădu ordin să i se facă conturile și să se pregătească totul pentru plecare, la orele cincĭ seara. După aceia, se retrase în camera sa.

La rîndul sĕŭ, romancierul, puţin desorientat, cum i se întâmplă orĭ cuĭ, când este părăsit de o persoană iubită, se duse să se închidă în camera sa.

Dar abia trecuse pragul și se simţi cuprins de o emoţie neînţeleasă.

Zărise pe măsuţă un pachet drăguţ, legat cu o panglică verde.

— Ce-o maĭ fi însemnând și asta?... îșĭ zise dânsul. Și sună.

Un servitor apăru.

— Da, domnule, zise acesta. Pachetul a fost depus la biuroŭ, și eŭ însumĭ l'am pus pe măsuţă.

— Așa dar, d-ta?

— Am făcut răŭ poate?

— Nu, nu, aĭ făcut foarte bine, amicul meŭ; poţĭ să te ducĭ.

Din moment ce pachetul sosise în camera luĭ pe o cale naturală, nu maĭ avea de ce să se teamă.

Il desfăcu; înăuntru era o fotografie care îl făcu să scoată o exclamaţie de bucurie.

Era o fotografie medalion, reprezentând figura domnișoareĭ Violeta Fowler.

Pe verso, tînĕra fată scrisese următoarele rândurĭ:

«Regele nostru, Carol I, în momentul în care era să plece pentru marea și ultima sa călătorie, spunea regineĭ și copiilor săĭ, adică acelora pe care îĭ iubia maĭ mult în lume, un singur cuvînt:

Remember (aduceţi-vĕ aminte).

Cuvântul acesta mi se pare foarte frumos: Remember! Te rog să-l iubeştĭ.

Supărarea luĭ Max se risipi cum se risipește ceaţa sub bătaia razelor soareluĭ. Despărţirea nu maĭ avea de ce să-l dezoleze acuma. Cu o dragoste de ingeniositate, Violeta îĭ lăsase puţin din inima eĭ.

Pe la orele patru, tînĕrul se coborâ. Sir Iohn se agită prin coridor, supraveghind de aproape instalarea în omnibus a tuturor pachetelor sale.

Parizianul fu primit cu cea maĭ mare curtenie.

Drace! Nu poate cine-va să se arăte prea sever cu un dușman învins, maĭ ales atuncĭ când crede că-l vede pentru cea din urmă oară.

El îl lăsă pe Max să-ĭ strângă mâinele cu cordialitate.

Puţin mirat de atâta dragoste, sir Lobster îșĭ spunea:

— La urma urmeĭ e un tînăr foarte cum se cade. Se poartă cu cea maĭ desăvîrșită corectitudine.

Și pentru a fi șĭ dînsul tot așa de corect, îl invită pe Max să-ĭ facă cinstea de a ciocni cu dînsul câte-va pahare de coktail.

Băutura îl predispune în tot-d'a-una pe om în spre bine; sir Lobster, încălzit, îl rugă pe Max să-l întovărășească la gară, adăogând că un refus al acestuia l'ar indispune.

Așa încât, pe la orele cincĭ și un sfert Max Soleil răspundea de pe peron, salutărilor amicale pe care i le trimetea englezul cu mâna.

Iohn Lobster alerga acuma spre Paris.

Dar după ce trenul dispăru, Max înălţă capul.

— E rîndul meŭ acuma, îșĭ zise dînsul. Ultimul tren în spre Veynes pleacă la 12 și 50 de momente. La Aix se întâlnește cu trenul care merge în direcţie inversă. Reîntoarcerea... traversarea orașuluĭ.

La orele patru dimineaţa voĭ putea fi la gară pentru Vintimille. Voĭ străbate Italia, Austria, Bohemia, și mĕ voĭ opri la Stittsheim, unde s'aŭ refugiat nenorocitele victime ale Măștilor galbene.

Porni din gară, și după ce se opri un moment într'un biuroŭ telegrafic, se reîntoarse la hotel.

Cină cu poftă și trecu în salon, unde se apucă să citească ziarele.

Pe la orele opt și douĕ-zecĭ de minute, se aduse o telegramă.

Max o desfăcu cu gravitate, și îndată

ce o ceti, dădu ordin să i se pregătească bagajul şi să i se aducă o trăsură.

Işĭ expediase el însuşĭ o telegramă, pentru a'şĭ motiva plecarea-ĭ neaşteptată. Pe la orele nouĕ, îşĭ făcea intrarea la gara Veynes, şi'şĭ depunea bagajele.

După aceia se reîntoarse în oraş, omorî două ore într'un teatru şi reveni din noŭ la gară, unde luă loc în trenul de Aix şi Veynes.

Luându-şĭ biletul şi traversând sala de aşteptare, Max arunca privirĭ scrutătoare în toate părţile.

Partea cea maĭ gravă a planuluĭ sĕŭ de eliberare, avea să se joace acuma.

Trebuia cu orĭ-ce preţ să descopere spionul care mergea pe urma sa şi să scape de dînsul.

Dar în zadar scruta cu atenţie pe călătorĭ şi pe funcţionarĭ; nu descoperea nicăerĭ măcar cel maĭ mic indiciu.

Şi cu toate acestea, spionul trebuia să fie acolo, supraveghindu-ĭ de aproape toate mişcările.

Oare Max avea să peardă partida tocmaĭ aproape de port, din pricina neputinţeĭ de a'şĭ descoperi duşmanul?

Oare intuiţia aceia care 'l ajutase de atâtea orĭ, şi în care avea o aşa de mare încredere, avea să-l trădeze tocmaĭ acuma, când avea maĭ mare nevoe de dînsa?

Eraŭ nişte raţionamente, nişte întrebărĭ cât se poate de neliniştitoare.

Momentele treceaŭ. Acele negre ale ceasornicului cel mare din gară se învârteaŭ mereŭ, făcându-ţĭ impresia unuĭ ceasornic al destinuluĭ.

Din timp în timp sosia câte un călător; maĭ deşĭ eraŭ băeţiĭ purtând pachete de jurnale, care eraŭ expediate din Marsilia la acea oră tardivă pentru a putea fi trimise prin provincie a doua zi dimineaţă.

Câţĭ-va negustorĭ carĭ veniseră în Marsilia pentru afacerĭ, umpleaŭ peronul cu rîsul lor zgomotos şi comunicativ. Dar nimenĭ dintre toţĭ aceştia, nu i se părea romancieruluĭ că ar putea ascunde persoana spionuluĭ căutat.

Şi acum, maĭ era numaĭ un moment până la plecare, maĭ eraŭ numaĭ treĭzecĭ de secunde.

Trenul avea să se pue în mişcare, şi Max nu-şĭ îndreptase încă asupra nimănuia bănuelile sale.

Ce naiba! Poate orĭ-cine să se ferească de un spion, când îl cunoaşte. Dar să te ferestĭ de un om pe care nu-l bănueştĭ? Ajungĭ să te temĭ de toată lumea.

Dar în ultimul moment, un călător înaintă alergând.

Călătorul acesta purta în cap o cascheta care-ĭ era înfundată până peste ochĭ, şi în jurul gâtuluĭ un fulard de mătase care-ĭ da o înfăţişare aproape fantastică.

Romancierul simţi o zguduire adâncă. I se părea că revede silueta şefu'uĭ Măştilor galbene, în haina sa lungă, albă, i se păru chiar că surprinde o privire plinĭ de ironie a celuĭ întârziat.

Omul se urcă într'un compartiment, care venea în urma aceluia pe care 'l ocupa scriitorul.

Şueratul locomotiveĭ zgudui aerul şi o clipă după aceea, trenul se puse în mişcare încetişor.

Plecaseră. Max se lăsă să cadă pe pernele vagonuluĭ, murmurând:

— A aşteptat ultimul moment, pentru a se arăta, dar eŭ l'am recunoscut. Acuma ştiŭ bine cu cine am de-a face.

In noapte trenul înainta repede, lăsând un zgomot prelung în câmpia liniştită, şi lăsând unul câte unul în urmă, felinarele roşiĭ, care păreaŭ nişte ochĭ de gigant supraveghindu-ĭ mersul.

Veni prima staţie.

O staţie tăcută, adormită, în care nu se vedeaŭ de cât umbrele funcţionarilor alergând încoace şi încolo.

Max se repezi la fereastră.

Foarte bine; romancierul nu se înşelase.

Omul cu cascheta stătea şi dînsul sprijinit de fereastra vagonuluĭ. Şi nu era greŭ să-ţĭ daĭ seamă cu ce se ocupa dînsul. Il supraveghia pe romancier; se asigura că dînsul nu părăsea trenul.

O zguduitură puternică şi vagoanele se puseră din noŭ în mişcare.

Apoĭ veni a doua staţie; din noŭ cascheta apăru la fereastră.

— Aix!.. Aix!..

Cu un huruit zgomotos care amintea tunetul, un tren pătrunsese în gara cocheteĭ cetăţĭ provinciale.

Abia se oprise şi nouĭ strigăte se auziră. Era trenul de sens invers care sosea, îndreptându-se spre Marsilia.

Cele două trenurĭ se opriseră pe două liniĭ paralele.

Venise momentul în care Max trebuia să-şĭ pue în executare planul. El aruncă o privire repede asupra grămezeĭ de călătorĭ care se agita pe peronul gărĭĭ. Omul cu cascheta era la fereastră, supraveghiând cu atenţie pe toţĭ aceia carĭ se coboraŭ.

Haide, curaj!

Şi cu aceste cuvinte, romancierul străbătu compartimentul, deschise portiera care dădea de cea-l'altă parte a linieĭ, după ce se asigurase maĭ întâiŭ că nicĭ un agent nu circula între cele două trenurĭ imobile.

Făcu douĭ paşĭ şi se urcă în trenul vecin.

Acum avea să se întoarcă spre Marsilia, pe când spionul avea să-şĭ continue calea spre Veynes.

Strigăte, semnale de plecare.

Cele două trenurĭ de direcţiĭ contrariĭ, porniră la drum aproape în acelaşĭ timp.

Tînărul romancier se aplecă pentru a nu fi zărit în momentul când avea să treacă prin faţa duşmanuluĭ săŭ; după aceea se tolăni pe perne, cu un aer de mulţumire evidentă.

Trenul care îl ducea în spre Marsilia, lăsase acum cu mult în urmă clădirea găreĭ Aix.

La plecare parizianul îşĭ luase un bilet de dus şi întors, aşa în cât n'avea să se teamă de nicĭ o dificultate din partea conductorilor.

El merse pînă la gara Vintimille-Ligune şi la orele patru şi zece minute «specialul de noapte» îl ducea de-a lungul linieĭ delicioase, care prelungeşte coasta de azur.

Acum, Max Soleil se întinse fără nicĭ o grije pe banchetă, şi murmură:

— In sfârşit, voiŭ putea să dorm liniştit timp de câte-va ore.

Şi aceasta, nu era de loc o apreciere greşită.

In adevĕr, cincĭ minute dupe aceea, Max plutea în ţara visurilor; trenul de sud transporta un romancier, cu totul dezlipit de grija lucrurilor pămînteştĭ.

———

PARTEA II

In spre lumină

CAP. I

Vae victis!

Treĭ miĭ de locuitorĭ, dintre carĭ două treimĭ aproape sunt ocupate în sticlăriile medicale de precizie ale societăţiĭ «Herbelar şi Starem formează toată populaţia oraşeluluĭ Stittsheim.

Oraşelul acesta este una din acele aglomeraţiĭ industriale, care se nasc din pământ, odată cu uzinele.

In veacul de mijloc, satele se creiaŭ în jurul castelelor, de la carĭ îşĭ aşteptaŭ toată protecţia; în epoca noastră modernă, lumea săracă se adună în jurul uzinelor.

Un hotel, căruia i s'ar fi potrivit mult maĭ bine numele de han, dacă proprietarul n'ar fi avut grija să-l decoreze cu titlul pompos de «mare hotel» era singurul loc în care călătorul putea să găsească adăpost.

Era de alt-fel, un hotel curat, vesel, cu zidurile acoperite de inscripţiĭ comerciale; sus se vedea o firmă cu titlul: «La bătrâniĭ Cehĭ.»

Sunt câte-va cuvinte, în carĭ se pot ceti toate aspiraţiunile uneĭ rase.

Cehiĭ autochtonĭ din Boemia, plecaţĭ sub jugul monarchieĭ austro-ungare, ameninţaţĭ de aproape de lăcomia germanilor, îşĭ voesc autonomia. Eĭ lucrează fără încetare pentru atingerea acestuĭ scop; aŭ fondat numeroase ligĭ, şi aŭ readus din noŭ în locul de onoare, bătrâna limbă naţională cehă, aşa de armonioasă şi de limpede.

Franţa trebue să dorească din toată inima eliberarea cehilor, orĭ ce francez are datoria să dorească lucrul acesta, ce l puţin din recunoştinţă, pentru că, în 1870, atuncĭ când Franţa însângerată, îngenunchiată, gemea sub apăsarea grea a prusienilor învingătorĭ, în mijlocul Europeĭ terorizate, cehiĭ aŭ fost sin guru

popor care a îndrăznit să ridice vocea pentru ţara galilor.

Şi n'a fost de loc o protestare timidă ci o revoltă indignată, plină de putere şi de entuziasm.

Max, după ce întrezări într'o goană repede câmpiile italiene şi acele ale Dunărif, după ce salutase în fugă Viena, debarcă la Stittsheine, cincĭ-zecĭ şi două de ore după ce plecase din Marsilia.

Prima luĭ grijă fu să alerge la uzinele Herbelar şi Starem.

Directorul îl primi cu multă amabilitate.

La întrebările sale, el răspunse că nu vĕzuse nicĭ o nebună, dar că un tînĕr turist, în care bănuise de la început o femee deghizată, se presentase pentru a cumpĕra o gamă de tuburĭ phototerapice, adică o serie de tuburĭ care dădeaŭ cele şeapte colorĭ ale prizmeĭ saŭ ale curcubeuluĭ.

Persoana aceasta ceruse chiar unele modificărĭ neobişnuite; între altele, ceruse ca la suprafeţele radiante, să se adaoge nişte sticle măritoare foarte puternice, care, concentrând razele, cum le concentrează o lupă pe acelea ale soareluĭ, trebuiaŭ să provoace multiplicarea la infinit a radiaţiunilor colorate, trebuiaŭ să facă efectele acestea, într'un anumit punct, aproape fulgerătoare.

— Şi sub ce nume a'ţĭ efectuat comanda aceasta?

— Sub numele d-luĭ Laroche.

— Bine.... Unde locueşte domnul acesta, dacă nu vĕ supăraţĭ?..

Directorul stătu un moment la îndoială.

Max se grăbi să-ĭ prezinte cartea sa de vizită şi carnetul de identitate eliberat de societatea oamenilor de litere din Franţa, care avea şi fotografia sa.

— Ştiţĭ acum cine sunt; voiŭ adăoga că clientul d-voastră îmĭ este rudă.

— Oh, d-le, nu maĭ este necesară nicĭ o explicaţie. Numele de Max Soleil este cunoscut pe la noĭ; nimic din ce se produce în Paris nu rămâne ignorat în Bohemia. Ruda d-voastră locuia la hanul «Bătrâniĭ Cehĭ», singurul hotel din acest oraş.

După ce mulţumi şi strânse cu cordialitate mâna directoruluĭ, parizianul se retrase.

Cu cea maĭ mare uşurinţă găsi hotelul indicat. Când îşĭ spuse numele şi şĭ declară naţionalitatea, o servitoare drăguţă şi plină de viaţă îl lăsă în prag şi alergă în interiorul clădireĭ, strigând vesela:

— D-nă Corcek, d-nă Corcek!.. Iată încă un francez!.

O voce tot aşa de veselă îĭ răspunse:

— Spuĭ adevărul, Zos?

— Da, d-nă, da...

Şi o femee de vre-o patru-zecĭ de anĭ, bine făcută şi maestoasă, îşĭ făcu apariţia.

După începutul acesta de conversaţie, cititoriĭ pot lesne bănui în ce mod a fost primit francezul.

I se dădu camera cea maĭ frumoasă a hoteluluĭ, care avea două ferestre cu galeriĭ pompoase şi cu ghirlande de florĭ naturale.

Camera aceasta era liberă; ar fi putut fără îndoială s'o dea uneĭ tinere doamne engleze care sosise seara trecută, dar camera aceea nu era pentru străinĭ.

Era păstrată în tot d'a-una numaĭ pentru cehiĭ aristocraţĭ saŭ pentru francezĭ.

Această afirmaţie graţioasă îl făcu pe Max să întrebe:

— Atuncĭ, fără îndoială că nu pentru toţĭ francezïĭ?..

— Ba da, d-le, pentru toţĭ; noĭ iubim foarte mult Franţa.

— Atuncĭ din ce pricină excepţia pe care o constat?

— Care excepţie?

— Camera cea frumoasă trebuia să fie deja ocupată de către compatriotul meŭ, d. Laroche.

Doamna Corcek clipi cu şiretenie din ochĭ.

— Mica brună, murmură dînsa.

Şi cum Max avu o mişcare repede de uimire, dînsa adăugă:

— Oh, nu vĕ fie teamă.. Eŭ n'am obiceiul să fiŭ prea flecară; şi apoĭ, din tradiţie, respectez cu sfinţenie secretele clienţilor meĭ... Cuvintele pe carĭ le-am pronunţat adineaurĭ, aŭ fost numaĭ pentru a vĕ dovedi că noĭ, cehiĭ, înţelegem foarte bine fineţa francezilor.

— In sfârşit, reluă romancierul, înveselit şi dânsul de veselia comunicativă a doamneĭ hangioaice, faptul este că d. Laroche n'a ocupat camera cea frumoasă.

— Ba, a ocupat-o, domnule.

— In cazul acesta, nu voesc nicĭ de cum să-ĭ fac o neplăcere, deposedându l.

— Nu e nicĭ o primejdie, domnule, pentru că d. Laroche a părăsit camera.

— Cum aĭ spus?

— D. Laroche a plecat erĭ, împreună cu sărmana nebnnă care îl întovărăşa.

— A plecat?

— Da, în spre un oraş din Italia, care se numeşte Brindisi. Sunt acolo corăbiĭ carĭ conduc în India.

Max n'o maĭ asculta.

Prin urmare, după atâta cale, pe care o străbătuse numaĭ în speranţă de a se putea întâlni cu cele două nenorocite, iată că acuma sosea la Sttitsheim tocmaĭ cu o zi după plecarea lor.

(Va urma)

Logodnicele Cafrilor

Hainele de logodnă la Cafri

Cafriĭ carĭ locuesc în partea de nord a Zambezuluĭ maĭ practică şi astă-zĭ încă poligamia. Şefiĭ lor aŭ de obiceĭ atâtea neveste, câte familiĭ marĭ sunt în trib.

Din această pricină, căsătoriile sunt cât se poate de dese.

Dar cum Cafriĭ sunt foarte superstiţioşĭ, pentru a'şĭ apăra logodnicele de influenţa spiritelor rele, le îmbracă pe deasupra hainelor lor obişnuite, compuse din o bucată de stofă oare-care, cu o reţea de liane, care le face să aibă un aspect cât se poate de bizar.

Ast-fel echipate, logodnicele Cafrilor aŭ înfăţişarea unor adevĕrate ghemurĭ, şi e de mirare cum simţul estetic al tinerilor Cafri nu se revoltă.

Dar poate că domniĭ Cafri, găsesc că tocmaĭ în ast-fel de costume logodnicele lor devin maĭ frumoase.

Gusturile nu se discută; e locul aicĭ, maĭ mult de cât orĭ unde, să aplicăm acest dicton.

P. C.

Eĭ veneaŭ din susul Niluluĭ pentru a lua parte la o sărbătoare locală.

Cântăreţiĭ din liră la Luxor

In spre seară, când nisipurile Niluluĭ încetează să maĭ scânteeze în miliarde de culorĭ auriĭ şi când aerul începe să fie ceva maĭ recoros 'şi maĭ respirabil, nu este nimic maĭ frumos de cât o preumblare în ţinuturile Luxoruluĭ şi ale Karnakuluĭ, carĭ se ştiŭ că în timpurile imemorabile ale egiptenilor eraŭ un fel de «Champs-Elisées» saŭ «Montmartre» ale francezilor de astă-zĭ. Cine nu'şĭ aduce aminte de frumoasa Teba cu o sută de porţĭ? Limpeziciunea ceruluĭ, reflexele raze ale Niluluĭ, dulceaţa de neînchipuit a vântuluĭ, clătineala lenevoasă a palmierilor; toate aceste lucrurĭ mĕ atrăgeaŭ groaznic la preumblărĭ pe seară, maĭ ales că tot în spre seară aĭ ocazia să vezĭ şi pe faimoşiĭ cântăreţĭ din liră şi pe ageriĭ dansatorĭ egipteni.

Intr'o seară văzuĭ la Luxor douĭ cântăreţĭ din liră a căror figură avea o înfăţişare extraordinară şi a căror îmbrăcăminte era cât se poate de ciudată. Eĭ veneaŭ din susul Niluluĭ ca să ia parte la o mare sărbătoare locală. Culoarea feţeĭ lor era de un negru intens, iar părul de pe cap avea o pieptănătură dintre cele maĭ ciudate aducând foarte mult cu ţepele de pe spinarea unuĭ porc mistreţ. Aceştĭ douĭ cântăreţĭ făceaŭ un contrast destul de mare cu ceĭ-l'alţĭ egipteni liniştiţĭ şi îmbrăcaţĭ mult maĭ simplu. Privind mult la ceĭ douĭ cântăreţĭ fără voia mea, gândul îmĭ zbură în Europa, unde totul se schimbă şi se transformă cu repeziciunea fulgeruluĭ. In bătrânul continent al Africeĭ şi în cele-l'alte continente chiar, datinele se ţin cu sfinţenie.

Privind multă vreme frumoasele ruine din Luxor, Teba şi Karnak înveţĭ un lucru: că orĭ cât de măreaţă ar fi o capitală, orĭ-care 'ĭ-ar fi faima, cu timpul va trebui să piară, saŭ — în cazul cel maĭ fericit—să rămâe o frumoasă ruină în genul celor de la Luxor saŭ Teba.

Parisul însuşĭ cu toată măreţia luĭ, cu toată piaţa Concordieĭ şi Turnul Eiffel al luĭ, va sfîrşi— când-va — prin a fi o masă de ruine.

ARCHIPELAGUL MONŞTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

«Dar cum să fac? Ah! am găsit!

Şi făcând câţĭ-va paşĭ înainte, apucă un braţ de alge marine sărate şi le întinse pe porţiunea pieleĭ tăiată. După aceea îşĭ continuă lucrul cu înverşunare. După o bucată de vreme, cuţitul, tocit, nu maĭ voi să tae. Atuncĭ, Totor, îl ascuţi repede de o piatră madreporică, şi-ĭ redădu tăişul de la început.

Merinos se reîntoarse, aducând cu dînsul patru nucĭ. Le ţinea cu îngrijire, două în mâinĭ, şi două sub braţ, pentru ca nu cum-va să verse preţiosul lichid, adus până aproape de suprafaţă, de către mâncăcioşiĭ racĭ.

— Ţine, bunul meŭ Totor; bea şi mănâncă.

— O gură de sirop! Tot setea este maĭ chinuitoare! Drace... pare că aşĭ avea un adevărat vulcan în piept!..

Merinos se îndepărtă din noŭ şi din noŭ se reîntoarse, aducând câte-va nucĭ.

— Dar raciĭ? întrebă Totor.

Aŭ început să facă pe supăraţiĭ şi să îmĭ arate formidabilele lor apărătoiĭ.

— Atuncĭ să staĭ liniştit. De acum înoptează şi am sfârşit de despoiat narvalul. Uf! ştiŭ că n'a fost uşoară muncă!

«Acum să tragem din toate puterile pielea şi s'a aducem pe ţărm, departe de mare, care ar duce-o la mama draculuĭ.

«Trage, Merinos! Haide, să ne facem curaj. Trage!

Cu toată greutatea luĭ enormă, ceĭ douĭ tinerĭ reuşiră să tragă animalul maĭ în spre interiorul stânceĭ, pînă la o distanţă de vre-o treĭ-zecĭ de metri. Il acoperiră cu alge marine şi după aceea, ruptĭ de oboseală, adormiră adânc.

Lungiţĭ pe calcarul tare, care păstra şi în timpul nopţeĭ o mare parte a căldureĭ toride pe care o aduna ziua, ceĭ douĭ tinerĭ nu se deşteptară pînă la orele patru dimineaţa.

Dar atuncĭ fură deşteptaţĭ de o senzaţie bizară; li se părea că aud în jurul lor un amestec de zgomote nelămurite, nedefinite. Un fel de pocniturĭ sinistre, întovarăşite de impresia unor fiinţe viĭ şi mişcătoare, carĭ mişunaŭ, venind în spre dînşiĭ.

Totor presimţi adevărul şi sări în picioare, exclamând:

— Miĭ de tunete!.. Sunt raciĭ! Aŭ simţit mirosul cărniĭ, şi aŭ venit să devoreze narvalul!.. Fără îndoială că după aceea ne vor ataca şi pe noĭ!..

In jurul lor, se agita, sub lumina stelelor, carĭ maĭ scânteiaŭ încă pe firmament, o trupă nenumărată. Miĭ de fiinţe hidoase, fantastice, înaintaŭ, formând un fel de semi cerc. Era o adevărată fantasmagorie de monştriĭ, care înaintaŭ în rândurĭ strânse spre cadavrul narvaluluĭ.

Totor nu se înşelase, raciĭ soseaŭ la măcel.

Cu toate că animalele acelea eraŭ prin excelenţă erbivore şi maĭ cu seamă fructivore, când se oferea prilejul, nu detestaŭ de loc o orgie de carne.

Oneştiĭ vegetarianĭ, care se nutriseră atâta vreme numaĭ cu nucĭ de cocos, devin nişte înverşunaţĭ carnivorĭ.

Parizianul ştia toatea lucrurile acestea; din nişte povestirĭ pe care le cetise, văzuse că raciĭ aceştia de uscat, fuseseră în multe ocaziĭ teribilĭ.

Animale saŭ oamenĭ, căzuţĭ în ghiarele lor, pe asemenea stâncĭ deşerte, fuseseră prefăcuţĭ în bucăţĭ, devoraţĭ de viĭ.

Raciĭ aceştia, în principiŭ, şi pe câtă vreme n'am gustat încă deliciile cărneĭ, sunt nişte animale timide, inofensive. Orĭ ce fiinţă însufleţită, şi maĭ cu seamă omul, le pune pe fugă cu cea maĭ mare uşurinţă. Dar îndată ce s'aŭ atins de o pradă saŭ chiar numaĭ când aŭ simţit-o, îndrăsneala şi sălbătecia lor, devine fără marginĭ. Atuncĭ atacă tot ce le ese în cale, orbeşte, cu o ferocitate ne maĭ pomenită. Şi numărul lor mare, mărimea lor neobişnuită, îĭ fac de temut.

— Eĭ!.. Merinos, bătrînul meŭ prieten! exclamă Totor, curaj!.. Să lovim în grămadă!..

— All right!.. Oribilele animale ne atacă... să ne apărăm.

Şi pe pipăite, apucară fie-care câte o frunză de cocos, şi scoţând nişte strigăte ascuţite, începură să lovească la întâmplare, în dreapta şi în stânga.

Apărarea aceasta, maĭ mult zgomotoasă de cât primejdioasă, urletele, gesturile acelea dezordonate, opriră invaziunea. Racĭ, zăpăciţĭ, se opresc, daŭ îndărăt, se îngrămădesc uniĭ peste alţiĭ, şi o dezordine teribilă se produae.

Urmează un moment de armistiţiŭ, care îngădue celor douĭ prietenĭ să răsufle în voe. Afară de asta, primele raze ale auroreĭ apar la orizont, şi odată cu răsăritul soareluĭ, îndrăzneala crustaceelor avea să scadă.

In adevĕr, fără să fie cu totul nocturne, animalele acestea evoluiază, se mişcă pentru a-şĭ găsi hrana, maĭ mult sub lumina zorilor şi a crepusculuĭ. Orele de căldură toridă, şi de orbitoare lumină, cu care par a nu se prea învoi, şi le consacrează maĭ mult siesteĭ.

Ne fiind încă excitaţĭ prin gustul cărneĭ, eĭ se dădură îndărăt încetişor, pe mĕsură ce soarele se ridica la orizont. Şi retragerea aceasta se efectuiază cu nişte gestuiĭ, cu nişte mişcărĭ aşa de caraghioase, în cât Totor nu 'şĭ poate opri un hohot de râs.

— Victorie! exclamă Merinos, victorie! Duşmanul se retrage!

— Da! dar se va reîntoarce. Şi atuncĭ, D-zeŭ ştie ce se va întâmpla! Mĕ înfior numaĭ când mĕ gândesc.

Şi cu tot curajul care-l însufleţea de obiceĭ, ştrengarul se înfioră în adevĕr, din creştet până în tălpĭ. Cu vocea înăbuşită, dânsul continuă:

— Da, la noapte, vom avea miĭ de vacĭ în jurul nostru, şi de astă dată nimica nu va putea să-ĭ maĭ oprească... Vor devora totul: narvalul, pielea sa, la care ţiŭ maĭ mult ca la propria mea piele... Apoĭ, ne vor devora şi pe noĭ...

«Pentru a le opri invadarea, ar trebui o barieră de foc, o flacăre strălucitoare... un focar imens!..

— Vaĭ! sărmanul meŭ amic, dar de unde să căpătăm noĭ foc?

— Tocmaĭ, lucrul acesta mĕ scoate din fire.

«Odinioară, în Australia, am reuşit să produc foc. Aveam pe acolo leamne inflamabile; dar aicĭ, cu cocotieriĭ aceştia plinĭ de sevă, cu coaja aceasta umedă ca bureţiĭ, ne este cu neputinţă.

— Dar, priveşte frunzele acestea de cocos; sunt secĭ, secĭ ca nişte bucăţĭ de iască.

— Şi în ce mod voeştĭ tu să aprindem focul cu dânsele?

— Cuţitul meŭ, lovit cu o bucată de piatră, ar putea să producă scânteĭ.

— Incearcă!

Merinos apucă o bucată de piatră, şi îşĭ puse în aplicare ideia. Dar, vaĭ! nicĭ o scântee nu ţişni; piatra era calcaroasă, şi de la primele loviturĭ începu să se sfărame.

Americanul, nevoind să se dea învins, reîncepu experienţa; dar nu reuşi să facă alt-ceva de cât să-şĭ chinuiască degetile. După zece minute de sforţărĭ zadarnice, se mărturisi învins.

— Vezĭ! zise Totor, cu un accent uşor de imputare.

— Ah! îmĭ vine să mor de ciudă.

Cu frutea încreţită, cu sprîncenile strânse, parizianul privea pretutindenĭ, ca şi cum ar fi presimţit că trebuia să găsească unde-va lucrul negăsit, obiectul misterios producător de foc.

— Nimic!.. nimic!.. murmură dânsul; şi cu toate acestea, trebue să găsim ceva, saŭ vom pieri.

«Miĭ de tunete!.. Când mĕ gândesc că razele arzătoare ale soareluĭ ar putea să ne producă o aşa de mare cantitate de caloriĭ!

«Ah!.. dacă aş avea macar o lupă, o simplă bucată de sticlă biconvexă!

In timpul acesta, privirea luĭ Totor se fixă maşinaliceşte asupra cadavruluĭ

monstruluĭ de mare. O rază de soare se oprise în ochiĭ monstruluĭ, şi scânteia ca şi cum s'ar fi oprit într'un cristal poleit.

Parizianul reluă, gânditor :

— Da, o lupă, pentru a concentra aceste raze, carĭ ard ca o flacăre, şi ne încălzesc până în măduva oaselor.. In câte-va secunde numaĭ, am putea produce focul.

Un moment rămase pe gândurĭ, hipnotisat de razele carĭ scânteiaŭ în ochiĭ monstruluĭ.

— E o prostie ! murmură dânsul ; e o adevĕrată prostie ; şi cu toate acestea...

— Ce !.. Nu cum-va ţi-a venit vre-o idee nouă ?

— Da !.. Culmea prostieĭ... E vorba nu numaĭ de a încerca imposibilul, dar de a face o minune.

«Cu toate acestea, voĭ încerca.

CAP. VI

Cristalinul ochiuluĭ şi lentilele convergente. Totor operator. In ce mod extrage dânsul foc din ochiul narvaluluĭ mort. Vin şi carne friptă. Ce se poate face din pielea unuĭ cetaceŭ. Totor constructor. Mirarea luĭ Merinos. Momente de nelinişte.

— Spune, Merinos, aĭ cetit tu lucrarea unuĭ cunoscut autor francez, întitulată : Inconjurul lumeĭ»?

Auzind această întrebare, care în asemenea momente era cât se poate de bizară, americanul îşĭ privi amicul, ca şi cum l'ar fi întrebat dacă nu cum-va acesta îşĭ perduse minţile. Apoĭ, cu vocea supărată, răspunse :

— Nu, dragul meŭ ; dar pentru ce mĕ întrebĭ ?

— Rău aĭ făcut că n'aĭ cetit această lucrare importantă.

«Maĭ întâĭ, pentru că coprinde nişte povestirĭ magnifice, carĭ aŭ fost traduse în toate limbile : engleză, germană, italiană, spaniolă, irlandeză, japoneză şi patagoniană. Sunt întâmplărĭ adevĕrate din călătoriile tatăluĭ meŭ. Cartea aceasta este un fel de «vade mecussa» al exploratoruluĭ în primejdie.

— Te rog să mĕ ierţĭ pentru această lipsă... Dar urmează.

— Al douilea pentru că această lectură te-ar fi făcut se aflĭ existenţa d-luĭ Filibert Barbanton, jandarm legendar al armateĭ coloniale a nobileĭ mele ţărĭ.

— Vaĭ, nu ştiŭ nimic despre existenţa acestuĭ brav militar...

— Şi cu toate acestea jandarmul despre care îţĭ vorbesc a fost tovarăşul de drum al tatăluĭ meŭ !..

Harry Stone ridică capul şi-şĭ contemplă amicul, murmurând cu tristeţă :

— Sărmanul Totor nu maĭ ştie ce vorbeşte !.. Fără îndoială că din pricina razelor prea ferbinţĭ ale soareluĭ.

— Haida, de !.. nu mĕ privi ca şi cum aĭ avea aerul să-mĭ spuĭ că sunt bun de trimes la zidirea sfinteĭ Goliĭ ; îmĭ urmez maĭ departe raţionamentul.

— Dar, dragul meŭ, te ascult cu cea maĭ deosebită atenţie.

— Aşa, da !.. Ceea ce am a-ţĭ spune e foarte important... Veĭ vedea îndată.

«Aşa dar, dacă aĭ fi citit opera despre care îţĭ vorbeam, aĭ fi făcut cunoştinţa preţiosuluĭ domn Barbanton ; te-aĭ interesa poate să ştiĭ ce s'a făcut acest glorios membru al armateĭ noasre.

— Aşĭ fi foarte curios să aflu lucrul acesta din gura ta, răspunse Merinos cu acea politeţă pe care o are orĭ-cine pentru sărmaniĭ nenorociţĭ atinşĭ de nebunie.

— Eĭ bine, jandarmul acesta, care acum este bătrân, a fost aproape să-şĭ peardă vederea.

«Căpătase boala care se numeşte cataractă ; aşa este firea omuluĭ... Odată cu vârsta vin şi infirmităţile.

«Cataracta este o boală foarte tristă, ea atacă ochiĭ şi face cristalinul opac ; cristalinul este organul principal al vederiĭ. In modul acesta se împiedică sosirea razelor luminoase în partea posterioară a ochiuluĭ.

«Aşa dar, sărmanul Barbanton a devenit orb.

«Şi cum nu-ĭ plăcea de loc să meargă pe dibuite, a suferit o operaţie. Operaţia aceasta a fost făcută de un medic celebru şi a reuşit de minune ; eram şi eŭ de faţă, împreună cu tata.

«E foarte curios ! Doctorul a scos ambele cristaline ale d-luĭ Barbanton, devenite opace ca piatra, şi vindecarea a fost complectă.

«Scumpul nostru jandarm şi-a cumpărat o pereche de lunete biconcave şi şi-a pus cristalinele sale într'un flacon cu alcool, unde le conservă ca pe un obiect preţios. Acum bunul om vede tot aşa de bine ca şi noĭ.

«Eĭ bine, dragul meŭ, ce spuĭ tu despre toate acestea ?

La auzul acesteĭ povestirĭ bizare, pe care împrejurările o făceaŭ şi maĭ extravagantă încă, nicĭ o îndoială nu maĭ putea să încapă, cel puţin pentru Merinos : nenorocitul Totor înebunise.

Acesta din urmă continuă fără cea maĭ mică turburare :

— Nu este aşa că povestea mea este şi veselă şi instructivă în acelaşĭ timp ?.. Şi în timp ce soarele se va urca, eŭ îmĭ voiŭ continua micul meŭ discurs plin de efecte oratorice ; aceasta nnmaĭ pentru că am nevoe ca soarele să se urce sus, cât se poate de sus, pînă la zenith.

«De atuncĭ m'am interesat cu o deosebită atenţie şi am făcut maĭ de aproape cunoştinţă cu cristalinul, cu forma sa particulară, cu soliditatea, cu transparenţa sa.

«Acum să-mĭ daĭ voe să te întreb dacă cunoştĭ lentila biconvexă ?.. Da, fără îndoială că o cunoştĭ... nicĭ nu ţĭ voiŭ face injuria de a mĕ îndoui despre aşa ceva.

Merinos răspunse cu rezemnarea sa dureroasă :

— Yes ! . E un corp transparent, terminat prin douĕ suprafeţe de revoluţie convexe, opuse, ale căror axe coexistă.

— Perfect !.. Vorbeştĭ dragul meŭ ca un adevĕrat tratat de optică !..

«Aceste lentile biconvexe maĭ poartă şi numele de converginte, pentru că aŭ proprietatea de a concentra razele luminoase care le străbat.

«Şi vasele aceste luminoase, ast-fel concentrate, asupra unuĭ obiect oarecare, îngrămădesc destulă căldură pentru a aprinde materia — bine înţeles dacă este o materie combustibilă.

— «Yes» !.. Focarul de lumină, şi distanţa de centrul focaruluĭ; lucrurĭ cunoscute !

— Foarte bine !.. Acuma să scurtăm discursul, căcĭ peste puţin, soarele va fi aproape la înălţimea necesară.

— Ce vom avea de făcut atuncĭ ?

— Pînă atuncĭ, să stringem cât maĭ multe frunze de cocos... Să le alegem pe cele maĭ uscate şi maĭ fine.

Se puseră pe lucru şi în maĭ puţin de un sfert de oră, adunară o adevărată grămadă. Totor trase o parte din ele lângă cadavrul narvaluluĭ, alese pe cele maĭ lungĭ, le tăie cu cuţitul, şi le transformă într'un fel de pastă elastică.

— Foarte bine, zise dînsul, mulţămit de lucrarea pe care o făcuse; foile acestea se vor aprinde cât aĭ clipi din ochĭ.

— Şi acum ?.. întrebă Marinos, din ce în ce maĭ încurcat.

— Eĭ bine scumpul meŭ regent al lineĭ, aflĭ decĭ că cristalinul unuĭ ochiŭ, este o lentilă animală biconvexă... avînd aceleaşĭ proprietăţĭ fizice... mă auzĭ ? ca şi lentilele biconvexe, de cristal.

— Şi prin urmare ?

— In lipsa uneĭ lentile biconvexe de cristal, care să mĕ ajute a da foc acesteĭ grămezĭ de frunze, voĭ întrebuinţa cristalinul unuĭ animal.

— Dar de unde să luăm animalul acesta ?.. In ce mod să-l găsim ?

Cât de greoae îţĭ este înţelegerea astă-zĭ, dragul meŭ !..

— Uite... priveşte !

Şi zicând acestea, luă cuţitul şi se apropie de narval. Iĭ desfăcu pielea din jurul globuluĭ ochiuluĭ stâng, şi ochiul apăru, enorm, monstruos.

— Ce facĭ ? exclamă Merinos, uimit.

— Drace !.. O mică operaţie medicinală; vezĭ bine.

— Oh !.. Totor ! scumpul meŭ Totor !.. Şi când mă gândesc că eŭ te-am crezut nebun !.. Dar tu eştĭ un om de geniŭ !..

Parizianul răspunse cu un sînge rece admirabil :

— Se pare că aceste două stărĭ mintale; nebunia şi geniul, sunt foarte apropiate una de alta...

«Şi acum, să ne continuăm operaţia ! Ochiul narvaluluĭ mort, devenise tare ca o piatră. Operaţia era cât se poate de grea şi Totor nu se putu opri de a nu murmura :

— Spre norocul nostru, pacientul nu se mişcă, nicĭ nu scoate strigăte de durere, căcĭ altmintrerĭ...

Şi zicênd acestea, lărgi încă şi maĭ mult cu cuţitaşul deschiderea pe care o făcuse în orbita animaluluĭ; în curând dădu peste un corp tare, pe care îl recunoscu îndată, era cristalinul.

Substanţa limpede şi transparentă eşi la iveală, şi Totor nu'şĭ pierdu multă vreme admirând-o. Se temea de acţiunea atmosfereĭ asupra ţesutuluĭ acela aşa de delicat, şi aşa de lesne impresionabil. Sus pe întinderea ceruluĭ albastru, licărea teribilul soare al equatoruluĭ.

Totor, apucă de o margine cristalinul încă umed, şi-l prezentă razelor solare, îndreptându-l asupra grămezeĭ de frunze uscate.

Gâfîitor, cu fruntea încreţită, cu trupul în sudoare, Merinos contempla fără să pronunţe vre-un cuvânt, bizara operaţie, de a căreia succes atârna acuma şi viaţa lor.

Totor foarte liniştit, îndreptă asupra frunzelor, razele concentrate de cristalin...

O minune!.. organul vederiĭ se comporta exact în acelaş mod ca şi o lentilă de sticlă.

Dar, cu toate acestea, timpul trecea repede şi cristalinul se deteriora vĕzênd cu ochiĭ; o membrană aşa de delicată, nu putea să reziste multă vreme unor raze aşa de distrugătoare, cum sunt acelea ale soareluĭ de sub equator.

Merinos credea că'şĭ va perde respirarea; însuşĭ Totor îşĭ perdu sângele rece, şi se îngălbeni de moarte.

Cum?.. Atâta ingeniositate, atâtea sforţărĭ, atâta luptă; totul avea să rămâe zadarnic?..

.... Dar iată... O adiere slabă de fum se ridică din grămada frunzelor uscate şi se perde în spaţiŭ. Dar în curând, adierea deveni o urmă pronunţată, apoĭ un nor, o flacăre ţâşneşte, se întinde, se înalţă, văpăeşte prin aer. Cristalinul este distrus dar minunea a fost îndeplinită!

Merinos nu se maĭ putu stăpâni. In bucuria sa, începu să urle ca un nebun, să sară în sus, şi să vocifereze cât îl ţinea gura:

— Ura, Totor!.. Trăiască Totor «for ever!»

Şi continuă să râdă, să sară, să strige, aşa în cât, în cele din urmă, Totor îĭ zise:

— Mi se pare că a venit rândul meŭ să-ţĭ spun că eştĭ nebun!..

— Ah! da, sunt nebun de bucurie, de admirare... Nu cred să se găsească doui oamenĭ ca tine, în lumea întreagă!

— Mulţămesc!.. Imĭ facĭ în adevĕr nişte complimente cam prea exagerate.

«Dar, prea multă vioiciune; pe căldura asta, nu este de loc bine să facĭ nişte mişcărĭ aşa de repezĭ.

«Am izbutit. Sunt cât se poate de fericit. Lucrul acesta trebue să ne dea încredere în viitor, dar maĭ cu seamă trebue să ne facă a nu uita nicĭ un singur moment situaţia prezentă.

Da, dragul meŭ, vĕd bine că aĭ dreptate; dar bucuria mea era prea extravagantă pentru ca să mi-o pot stăpâni.

— Da, da, şi maĭ ales modul în care ţĭ-aĭ manifestat-o, a fost extravagant... Gândeşte-te şi tu la costumul pe care'l porţĭ şi veĭ vedea cât de aproape aĭ fost de înfăţişarea Pieilor-Roşiĭ.

«Dar, acuma des'ul cu gluma; să ne ocupăm de foc. Luĭ, foculuĭ, trebue să-ĭ acordăm toată atenţia noastră. Să adunăm ramurĭ, frunze, tot ce credem noĭ că poate să ardă.

— Foarte bine! Mi se pare chiar, că nicĭ o dată nu vom fi adunat destul material, pentru ca să aruncăm între noĭ şi racĭ, o barieră de foc, de netrecut.

Focul ardea mereŭ, alimentat cu înţelepciune.

— Astă-seară, zise Totor, vom mări doza, şi vom organiza un focar în semicerc.

«Şi acum, la lucru!

— Dar eŭ mor de foame! exclamă Merinos.

— Eĭ bine! din fericire, acuma vom avea cu ce să dejunăm. Se apropie de narval, tăiă o bucată enormă de carne şi adăogă:

— Trebue să fie aicĭ câte-va livre; s'o punem pe foc, şi să aşteptăm în linişte să se frigă.

Americanul privi carnea aceia tare, compactă, foarte puţin atrăgătoare, şi murmură:

— Ştiŭ că vom avea de furcă cu friptura aceasta!

— Drace! când are cine va dinţĭ bunĭ, şi când stomacul îĭ urlă de foame...

«Haide, domnule Merinos, dacă se poate, fără mofturĭ.

— Dar eŭ mor de sete, adăugă Merinos!

— Dar eŭ!..

«Şi lucrul acesta nu este de loc de mirare, când suntem lângă un asemenea foc, şi pe o asemenea căldură.

«A!.. Dar mi se pare că noĭ suntem nişte dobitocĭ şi jumătate!

— Totor, ne calomniem noĭ singurĭ.

— Ba nicĭ de cum... Suntem în adevĕr nişte idioţĭ. Nicĭ unul dintre noĭ nu s'a gândit la un lucru, care este aşa de evident, în cât sare în ochĭ!

Şi zicând acestea, Totor se apropie de un cocotier, şi cu cuţitaşul, îĭ făcu o tăetură adîncă în coajă. Apoĭ adăugă:

— Se pare că seva acestuĭ copac este foarte abundentă.

«Ar fi în adevĕr un lucru fermecător să avem şi puţin lichid pentru a ne uda friptura!

— Câte-va momente trecură. In curînd, un lichid limpede ca apa de izvor, începu să se prelingă de-alungul coajeĭ copaculuĭ.

Totor întinse buzele. o gustă, plescăi din limbă, şi exclamă:

— Minunat! Este o băutură divină! Proaspătă, dulce, delicioasă şi abundentă!

— A!.. amicul meŭ, dar tu eştĭ diavolul în persoană!

— Mă linguşeştĭ! Dar nu maĭ sta acum de vorbă, ci vino de pune şi tu gura la robinet.

Şi pe când Merinos bea cu aviditate, eternul flecar, reia:

— Hm!.. Ce-aĭ fi zis tu, dacă ar fi venit cine-va să-ţĭ povestească despre un asemenea dejun, cu câte-va zile maĭ înainte?

— Mulţumită mie, dragul meŭ Totor, am devenit nişte Robinsonĭ cât se poate de onorabilĭ, şi însumĭ eŭ, am început să maĭ prind puţină speranţă.

— Bine, bine; acum, să ne continuăm afacerile.

Merinos se apropie de foc, şi priveghiă ca friptura să nu se pîrlească prea mult, întorcând'o pe toate feţele.

Totor se apucă de un lucru maĭ serios, el întoarse cadavrul narvaluluĭ şi-ĭ spintecă burta.

Grămada intestinelor apăru. Totor care fără îndoială îşĭ avea ideea sa, scoase afară o parte din ele. Le desfăcu în bucăţĭ, şi apoĭ le tăie cu cuţitul, sub forma unor curele lungĭ şi subţirĭ. Curelele acestea fură frecate cu grăsime, şi întinse pentru a li se încerca soliditatea. După aceea le fixă pe nişte bucăţĭ de stîncă, zicând:

— Vom avea vre-o treĭ-zecĭ de metri de sfoară, excelentă..

Şi cred că atâta ne va fi de ajuns!

După aceea, ştrengarul adăugă:

— Acuma va trebui să fabric un ac.

«Bine înţeles că nu l voĭ fabrica din oţel fin, ci pur şi simplu din lemn.

Ochiĭ cu atenţie o foae de cocotier, şi din nervusa eĭ mediană fabrică un ac lung de vre-o două-zecĭ şi cincĭ de centimetriĭ, care semăna maĭ curând cu un pumnal.

Sfoara fabricată însă din intestinele narvaluluĭ, se potrivea de minune cu acest ac enorm.

Totor se apropie de partea narvaluluĭ care stetea la adăpost, acoperită de frunze.

Ştrengarul o descoperi, o măsură de câte-va orĭ de la un cap până la celalt şi rămase pe gândurĭ, ca şi cum ar fi meditat un plan adînc.

După o clipă, apropie cele două capete ale pieleĭ, şi încercă să le coasă, pentru a da saculuĭ o formă anumită; dar văzu îndată că încercarea n'avea să-ĭ izbutească.

O asemenea cusătură n'avea să fie nicĭ o dată destul de solidă pentru a putea împiedica apa să pătrundă înăuntru.

— Ce naiba este de făcut? se întrebă Totor, cuprinzându-şĭ capul între palme. Cu ce să întăresc cusutura, pentru a o face impermeabilă?

(Va urma)

Pfaff - I. J. RESSEL
BUCURESCI
Str. Carol No. 14
cel maĭ mare depozit de
Maşinĭ de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers uşor şi iute prin noua invenţiune patentată şi fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezintant al renumitelor fabricĭ de automobile «de Dion Bouton» şi biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orĭ-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE şi AUTOMOBILE, precum şi pentru **arămuit nichelat şi emailat.**

SĂBII se nichelează cu preţurĭ reduse. — Atelier special pentru colţuit, gravat, plisat, soleil şi evantail.

Magazinul General de Musică

LA HARPA

București, Strada Colţeĭ No. 5

Cel maĭ mare depozit de
Gramofoane americane

cu renumita marcă «The Har», şi

INSTRUMENTE MUSICALE

Preţurile cele maĭ reduse

Cataloage gratis

CÂŞTIG MARE

Representanţĭ capabilĭ, funcţionarĭ, etc., îşĭ pot dobândi un frumos câştig accesoriŭ, scriind:
Agenţieĭ de Publicitate „Presa" București pentru S. B. No. 20.

Către cititorĭ

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în ţară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.
Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

Reclama este sufletul comerciului

MARELE MAGAZIN DE ARME

Bucureşti Cal. Victorieĭ, 44 **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova St. Unireĭ 48

Furnisor al Curţeĭ Regale

are onoare a aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele din toată ţara, că a înfiinţat în magazinul sĕŭ o secţiune specia de

PUŞTI pentru pădurarĭ

lucrate special pentru acest magazin şi fiind de o construcţie solidă şi

— **PREŢURI FOARTE AVANTAGIOASE** —

Model No. 230 — Puşcă cu capsă, cu o ţeavă, leĭ	15
Model No 285. — Puşcă cu capsă, cu două ţevĭ, solidă, recomandabilă, leĭ	30
Model No. 236. — Puşcă cu capsă, cu două ţevĭ, oţelurile înainte foarte solidă, funcţionare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133. — Puşcă foc central, cu o ţeavă, sistem «Mauser, cal. 12 saŭ 16, robustă, recomandabilă, leĭ	30
Nodel No. 101. — Puşcă foc central, cu două ţevĭ, calibru 12 saŭ 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punându-se singure la piedica de siguranţă, m. solid, leĭ	55
Model No. 1103. — Puşcă foc central, cu două ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punându-se singure la piedica de siguranţă, oţelurile înainte (armă de reclamă a magazinuluĭ), puşcă recomand., leĭ	65

Preţurile sunt reduse, fixe şi se înţeleg numaĭ cu banĭ gata. — Expediţiunĭ în toată ţara. — Comandele se efectuiază în ziua primireĭ.

Dacă voiţĭ să CÂŞTIGAŢI O AVERE COLOSALA?

Grăbiţi-vě de a vě abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel maĭ rĕspândit din întreaga ţară

Cel maĭ bine informat şi cel maĭ în corent cu întreaga mişcare politică, economică şi financiară din ţară şi din strĕinătate.

Care are corespondenţĭ specialĭ în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

Singurul ziar independent şi impartial

Cu începere de la 1 Martie 1907, ziarul „UNIVERSUL" dă următoarele însemnate premiĭ la abonaţiĭ sĕĭ:

1) Un mare premiŭ de **1200 leĭ**. 2) 2 premiĭ de câte **250 leĭ**. 3) Treĭ lozurĭ întregĭ ale Loterieĭ de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premiĭ de câte **100 leĭ**. 5) Patru premiĭ de câte **40 leĭ**. 6) 10 abonamente pe un an la „Universul" **180 leĭ**. 7) 10 abonamente pe 6 lunĭ **91,50**. 8) 10 abonamente pe 6 lunĭ **46,50**.

In cazul cel maĭ norocos se poate câştiga **900,000 LEI** ast-fel că se pot cumpěra Palate şi Moşiĭ.

Cu nimic se poate câştiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregăteşte frumoase surprize numeroşilor sĕĭ cititorĭ —

Pe lângă acestea abonaţiĭ vor maĭ primi gratis un frumos roman intitulat

Răzbunătorul sau Vendetele Corsicane

Tipărit înadins pentru abonaţiĭ ziaruluĭ „Universul".

De asemenea toţĭ abonaţiĭ primesc gratuit «Universul Literar» ziar sĕptĕmânal, care conţine, pe lângă o bogată materie literară şi o frumoasă ilustraţie în culorĭ.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepţional de eftine:

Pentru un an leĭ 18, Pentru 6 lunĭ leĭ 9,15. Pentru 3 lunĭ 4,65

Abonaţiĭ, spre a participa la tragerea premiilor de maĭ sus vor primi: Pentru un an 25 bonurĭ de premiĭ. Pentru şease lunĭ 10 bonurĭ de premiĭ. Pentru treĭ lunĭ 3 bonurĭ de premiĭ.

Anul IX. — No. 514. 10 Bani în toată ţara Miercurî 14 Martie, 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leî 5. — pe an în toată ţara
« 2.60 « ½ « « «

Redacţia şi Administraţia :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare o dată pe sĕptĕmână
— MARŢEA —

Vânătoriî sunt coborâţî pe stâncă pentru a prinde păsărî. — (Vezî pag. 1720)

PĂSĂRILE DE MARE IN NORVEGIA

D'alungul coastelor septentrionale ale Norvegieĭ, trăesc numeroase coloniĭ de palmipede, pescăreĭ, gârbiţe, cormoranĭ, eiderĭ, macarenĭ şi alte păsărĭ. Cu cât înaintezĭ maĭ mult în spre Nord, cu atâta numărul acestor păsărĭ de apă se măreşte; în regiunele cele maĭ septentrionale stâncile sunt acoperite cu milioane din aceste păsărĭ. Vînătoriĭ cunosc anume locurĭ unde găsesc ouă şi puf în cantităţĭ considerabile. Palmipedele sunt singurele păsărĭ care ajung până la regiunele polare. Speciile *alca*, *uria* şi *colymbus* sunt cele maĭ caracteristice păsărĭ din regiunile polare.

Din specia alca cele maĭ remarcabile sunt aşa zisele brachytere, botezate astfel din cauză că aŭ aripele prea scurte şi nu se pot servi cu ele ca să sboare.

Aceste brachyptere—care i-aŭ câte o-dată mărimĭ colosale — sunt acuma cu totul epuizate. Se găsesc din aceiaşĭ specie «alca», alte păsărĭ numite macroptere şi macarenĭ, care sunt maĭ micĭ şi sunt mult maĭ rĕspândite cu deosebire în regiunea boreală unde stâncĭ întregĭ sunt acoperite de corpurile lor.

Printre stâncile acoperite cu păsărĭ de mare cele maĭ celebre de pe coastele Norvegieĭ sunt cele din insulele Lovunden şi Thienen din provincia Helgeland. Aceste insule sunt foarte periculoase, căcĭ cea dintâiŭ are o înălţime de 650 de metri. Pe aceste insule se găsesc nişte păsărĭ aquatice a căror ouă aŭ o lungime de 85 milimetri şi o grosime de 52. Aceste păsărĭ sunt foarte numeroase şi sunt foarte căutate. Ele îşĭ depun ouăle lor în nişte găurĭ foarte adâncĭ şi vînătoriĭ se chinuesc mult până ce să pună mână pe cuiburĭ.

Partea de nord a peninsuleĭ Spirte-Njarga, care se mărgineşte la Est cu Porsanger-fjord este foarte însemnată prin cantităţile de păsărĭ aquatice carĭ se găsesc. Pe această peninsulă se găseşte stânca Svaezholklubben, care se ridică drept în sus ca o lumânare şi atinge de multe orĭ o înălţime de 300 metriĭ. Stânca întreagă e formată din şist argilos şi cantitatea de părărĭ care se găseşte pe ea este de nedescris. Acĭ se văd maĭ ales aşa zişiĭ pescăreĭ tridactylicĭ. Croncănitul lor produc un sgomot asemănător aceluia care se aude la o mare maşină cu aburĭ. Aceste păsărĭ staŭ ascunse cea maĭ mare parte din timp în nişte găurĭ foarte adâncĭ de unde, privindu-le, iţĭ daŭ înfăţişarea unor lungĭ cordoane de perle.

Când tragem foc de armă in apropierea acestor văgăunĭ, cât aĭ clipi din ochĭ pescăreiĭ toţĭ îşĭ iaŭ sborul în spre mare. Se face un negoţ foarte bun cu vînzarea ouălelor acestor pescăreĭ. Aceste ouă aŭ un gust cu totul particular şi sunt foarte nutritive. Păsările acestea o-dată ucise, servesc de hrană animalelor.

Vînătoriĭ după ce ucid pescăreiĭ îĭ ţin cât-va timp în nişte gropĭ marĭ ş'apoĭ îĭ transportă în butoaie enorme.

In toate aceste centre septentrionale, fie Norvegia, fie insulele Lofoden, fie coastele Rusieĭ saŭ Finlanda, negăsindu se nicĭ o cultură, singura resursă a locuitorilor este vînatul şi pescuitul. Locuitoriĭ acestor ţinuturĭ aŭ o adevĕrată patimă pentru vînat şi pescuit. Păsările de mare sunt prinse şi ucise fie pentru fulgĭ, fie pentru vânat. Prinderea acestor păsărĭ se face fie cu ajutorul laţurilor, fie cu ajutorul unor câinĭ cu botul ascuţit şi foarte bine dresaţĭ, carĭ găsesc pasăreea în gropile cele maĭ periculoase. Sunt cazurĭ însă când prinderea acestor păsărĭ nu-ĭ tocmaĭ uşoară. Unele din aceste stâncĭ se ridică drept în sus d'asupra nivelului apeĭ şi vînătoriĭ sunt puşĭ în imposibilitate de a coborî la vale aceste stâncĭ periculoase.

In cazul acesta se uzează de nişte funiĭ cu carĭ vânătoriĭ sunt legaţĭ bine de mijloc şi lăsaţĭ încet d'a lungul stânceĭ, în timp ce treĭ, patru inşĭ îĭ susţine de sus de pe platforma stânceĭ. Odată coborîţĭ la vale vînătoriĭ se susţin cu ajutorul mâinilor şi al picioarelor şi caută cuiburile şi păsările. In această coborîre de multe orĭ se petrec lucrurĭ periculoase; fie că se rupe funia cu care sunt legaţĭ de mijloc, şi cad în apă, fie că alunecă pe vre-o stâncă de argil şi riscă să-şĭ spargă capul.

Printre aceste păsărĭ marine carĭ îşĭ fac cuibul în stâncile sure ale Norduluĭ, se găseşte o specie numită «eider» care este foarte însemnată din cauza fulgilor caracteristicĭ specieĭ acesteia. Păsărĭ de felul acestei specie se găsesc maĭ ales în partea occidentală Norvegieĭ, spre polul Nord şi în Islanda. Eiderul ouă de la cincĭ la opt ouĕ şi îşĭ face cuibul cu fulgiĭ luĭ. Aceste cuiburĭ odată curăţate daŭ la fie care cuib o cantitate de treĭ-zecĭ grame fulgĭ şi un frumos număr de ouĕ.

Cu vînatul şi cu pescuitul se fac afacerĭ destul de frumoase în Norvegia. Se capătă până la 1.500 kilograme de puf de eider pe an în Norvegia. Numĕrul ouĕlelor de diferite pasărĭ aquatice carĭ trăesc în această ţară este de 500.000.

O luptă în Maroc

Armata japoneză a învins pe Kuropatkin, dar armata marocană l'a învins pe Raisuli !...

Şi puteţĭ fi sigurĭ, că de două lunĭ, această veste mare trebue să rĕspândită în tot Marocul cu acel lux de amănunte imaginare, şi de epitete licăritoare, particulare orientalilor.

Se va vorbi multă vreme, şi prin oraşe, şi pe la ţară, despre marea victorie a luĭ Si Guebbas, ministrul de rĕsboiŭ al Majestăţeĭ Sale şerifiene.

De ce s'a maĭ întâmplat oare ca martorĭ ocularĭ să descrie această bătălie, şi să arate rolul exact pe care l'a jucat armata marocană ?

Cel maĭ lămurit, cel maĭ exact dintre toţĭ, a fost corespondentul ziaruluĭ «Times», d. Harris.

Dânsul a fost capturat de către Raissuli şi pus în libertate în urma uneĭ sumĭ de banĭ pe care a primit-o; dacă întâmplarea aceasta i-a dat posibilitatea să scrie nişte articole senzaţionale, şi-a plătit reportagiul cu o reşedinţă destul de puţin confortabilă la regele Munţilor în jurul Tangeruluĭ.

De aceia a şi ţinut dânsul să fie în primele rândurĭ, pentru a vedea armata luĭ Guebbas scoţând pe exbanditul Raissuluĭ din cuibul săŭ de la Zinat.

Cititoriĭ noştri ştiŭ că guvernul marocan, desperat de a pune mâna vre-o dată pe Raisuli, care terorizase cu banditismele sale un ţinut întreg, l'a numit Caid al regiuneĭ, ca şi cum un ministru de interne al unuĭ stat apusan, ar da funcţia de prefect de poliţie unuĭ apaş.

Cât-va timp lucrurile aŭ mers foarte bine; dar în curând Raissuli a ridicat nişte pretenţiĭ prea marĭ; el voia să guverneze până chiar şi oraşul Tanger.

Nesiguranţa în care căzuse acest port mare, devenea neliniştitoare; Franţa şi Spania şi-aŭ trimes fără întârziere vasele lor.

— Gazela 'şĭ bate joc de peştĭ, spunea Raisuli şi munteniĭ săĭ.

Dar guvernul a înţeles bine că dacă situaţia nu se schimba repede, din vasele acelea de războŭ, vor debarca nişte mateloţĭ hotărîţĭ, pe care înălţimea munţilor nu-ĭ va opri în loc.

Guebbas a fost însărcinat prin urmare să-l readucă pe Raisuli, pe calea adevăruluĭ, pentru ca as-fel, orĭ-ce complicaţie să fie înlăturată.

Prin ce minunĭ oare, a reuşit ministrul de războiŭ să aducă de la Fez o trupă, relativ numeroasă ?

Armatele marocane sunt de obiceĭ nişte adunăturĭ de aventurierĭ şi de prădătorĭ, lipsite de orĭ-ce organizaţie serioasă.

Trebue să recunoaştem că Guebbas n'a fost lipsit de oare-care energie.

In ziua de 5 Ianuarie, soldaţiĭ săĭ, cu

steagurile desfăcute, înaintaŭ spre Zinat, aclamând pe sultan, marele profet al lui Allah!..

D. Harris găsise mijlocul de a se urca pe o stâncă înaltă, de unde putea domina în acelaş timp şi castelul luĭ Raisuli şi armata marocană.

Totul era tăcut, când, de odată, sunetul unuĭ corn spintecă aerul, şi banditiĭ, din ascunzătoarile lor, traseră în grămada marocanilor care înaintaŭ.

O dezordine generală urmă.

Câţĭ-va nenorociţĭ căzură la pământ, muşcând ţărîna; ceĭ-l'alţĭ se opriră şi începură aproape îndată să se retragă, trăgând orbeşte asupra zidurilor.

Cavaleriĭ galopaŭ în toate direcţiile; numaĭ înainte, însă, nu mergeaŭ. Descărcaŭ focurĭ de carabină, ca nişte copiĭ, pentru a prinde curaj.

Atuncĭ intră în joc artileria.

Două tunurĭ de câmp şi două mitraileze Maxim începură acţiunea.

Cu toate că nu eraŭ situate de cât la o distanţă de o mie de metri, efectul produs de către aceste tunurĭ fu nul, din pricina lipseĭ complete de dibăcie a tunarilor. Un sat situat la o mică distanţă, fu incendiat, fără nicĭ un folos.

Baghdadi, care comanda în momentul acela, îşĭ duse din noŭ oamenii săĭ la asalt; dar nu putură înainta de cât până la o înălţime de 700 de metri.

O femee eşi din castel, şi de departe începu să arunce rĕzboinicilor tot felul de insulte. După aceia, se retrase maestoasă, sub ploaia de gloanţe care curgea din toate părţile.

O mână de rĕzboinicĭ din Zinat, electrizaţĭ de curajul femeeĭ, eşiră şi dânşiĭ din castel, şi angajară o luptă corp la corp cu banda luĭ Baghdadi. Insuşĭ şeful fu rănit dar rĕzboinciĭ din Zinat fură ucişĭ până la cel din urmă.

Era un simulacru de succes; şi cu această presupusă victorie, fu încheiată ziua. Eroul din Zinat triumfa.

Dar a doua-zi, lucrurile aveaŭ să se schimbe.

De astă dată, Guebbas făcu apel la luminele unuĭ ofiţer francez. Trăeşte în Tanger, un ofiţer de artilerie, Ben Sedera, care este renumit prin abilitatea sa.

La dânsul alergă Guebbas, şi nu greşi de loc; pe când cu o zi maĭ înainte, 130 de loviturĭ de tun, nu avuseseră nicĭ un rezultat, Ben Sedera, din două loviturĭ, distruse citadela.

Cavalerĭ şi pedeştri se repeziră îndată asupra castelului.

Dar castelul era deşert. Raisuli şi bandiţiĭ săĭ, luaseră calea munţilor.

Acum pentru că nu maĭ era nicĭ o primejdie, soldaţiĭ armateĭ marocane îşĭ recăpătară tot curajul, şi... prada începu.

Era, spune d. Harris, o scenă infernală. In loc să pornească în urmărirea bandiţilor care mergeaŭ destul de încet, de vreme ce eraŭ împreună cu femeile şi copiiĭ lor, soldaţiĭ îşĭ disputaŭ cu sălbătăcie prada.

Aceasta a fost marea victorie de la Zinat!...

Fără cele două loviturĭ de tun ale locotenentuluĭ Sedera, Raisuli ar fi şi astă-zĭ încă stăpân în castelul săŭ.

Şi multă vreme se va celebra cu pompă, până în creştetele Atlasuluĭ, succesul desăvîrşit al invincibilelor armate ale descendentuluĭ profetuluĭ!..

Victor.

Fermele de struţi

— —

Struţiĭ sunt păserĭ sociabile; industria omenească s'a folosit de această sociabilitate, pentru a'ĭ domestici şi a'ĭ reuni în ferme. Ideia este laudabilă şi practică în acelaş timp, pentru că struţul era ameninţat cu o distrugere completă.

Credem că amănuntele pe care le dăm maĭ la vale, vor fi interesante pentru cetitoriĭ noştri.

In Africa australă — ţară care de un secol încoace a fost aproape cu totul transformată de colonizarea olandezo-engleză,—s'aŭ înfiinţat cele maĭ multe ferme de struţĭ.

Din Cap pleacă regulat nenumărate cantităţĭ de pene, care sunt transportate spre Paris şi Londra.

In acest din urmă oraş are loc, în fie care lună, un fel de expoziţie de pene.

Negustoriĭ prepară penele cumpărate în stare brută, în diferite modurĭ, le clasează după calitate, şi numaĭ după aceia, elegantele noastre doamne le pot cumpăra şi agăţa cu mândrie la pălăriile lor.

Penele cele maĭ frumoase şi maĭ căutate sunt— după cum se ştie — acelea care se scot din coada struţuluĭ.

Struţiĭ de partea bărbătească însă, maĭ posedă nişte foarte frumoase pene negre, care iĭ învăluesc corpul ca o manta.

Penele acestea, care de asemenea sunt mult căutate, nu apar de cât de la etatea de treĭ anĭ în sus.

Struţul din Colonia Capuluĭ, independent de funcţiunea sa de furnizor de pene, maĭ este întrebuinţat în ferme pentru multe lucrărĭ.

S'aŭ vĕzut adese-orĭ la Capetown, chiar vehicule trase de către struţĭ, străbătând străzile oraşuluĭ, conduse fiind de către un cafru saŭ de către un hotentot.

Trebue să adăogăm însă, că soiul acesta de vehicule nu prea are mult succes şi că nu dă de loc semne de dezvoltare.

De şi penele din Africa australă fac să se vorbească foarte mult despre ele din pricina regulateĭ comunicaţiĭ maritime dintre Cap şi Europa, nu urmează de loc că acestea sunt singurele pene de struţ existente.

Regiunea struţuluĭ se întinde de la Capul Buneĭ Speranţe pînă în Sudan şi Sahara. In Sudan maĭ ales, creşterea aceşteĭ preţioase păsărĭ se practică de veacurĭ întregĭ.

Altă-dată eraŭ nenumărate trupele de struţĭ carĭ trăiaŭ în stare liberă prin regiunile calde ale Africeĭ, nutrindu-se exclusiv cu vegetale, insecte, moluşte şi micĭ vertebre.

Căcĭ struţul, ca şi găina,—dacă ne este îngăduit să comparăm acest minuscul galinaceŭ cu pasărea gigantă—nu este de loc pretenţios la mâncare; mănâncă orĭ-ce, cu singura condiţiune să fie în cantităţĭ marĭ.

Struţul bea foarte mult; de aceia, ceĭ carĭ maĭ traesc încă în stare de libertate, se stabilesc de obiceiŭ prin preajma cursurilor de apă.

Aicĭ maĭ vin încă vânătoriĭ indigenĭ, îmbrăcaţĭ în haine acoperite cu pene, să pândească preţioasa pasăre şi s'o abată cu o săgeată saŭ cu un glonte.

Câte odată vînătoriĭ urmăresc struţiĭ călărĭ; nimic nu este maĭ interesant de cât întrecerea aceasta vertiginoasă dintre patruped şi pasăre.

Aŭ sosit însă vînătoriĭ europenĭ; maĭ întâiŭ olandeziĭ şi apoĭ englezii. Aceştia din urmă maĭ cu seamă ucideaŭ mulţĭ struţĭ. Eĭ eraŭ în cea maĭ mare parte vânătorĭ de plăcere; ucideaŭ numaĭ dintr'un fel de poftă bolnăvicioasă de a vedea întinzându se în faţa lor, scăldate într'un lac de sînge, animale marĭ şi puternice. Pofta aceasta este un fel de rest dintr'un atavism preistoric.

Mulţumită unor ast-fel de vânătorĭ barbare, struţul, ca şi leul, era ameninţat să devie în curând o specie moartă. Noroc că a intervenit domesticirea şi creşterea în ferme.

Oul de struţ cântăreşte în medie aproape un chilogram şi jumătate, ceea ce reprezintă greutatea a două zecĭ şi patru de ouă de găină.

Clocitul durează şease săptămânĭ şi jumătate. In stare liberă, femeia îşĭ depune ouăle pe nisip, fără a prepara vre-un cuib.

Adese-orĭ maĭ multe femeĭ îşĭ depun ouăle în aceiaşĭ grămadă, venind apoĭ să clocească la un loc, fără nicĭ un sentiment de gelozie.

Este familia amorfă, necunoscătoare a exclusivismuluĭ şi rivalităţilor, ideal pe care mulţĭ filosofĭ comunişti, între alţiĭ Platon, l'aŭ propus omenireĭ.

Dar oare rasa omenească este tot aşa de sociabilă ca şi aceea a struţuluĭ?

Aceasta este întrebarea.

Cu toate acestea struţul are o reputaţie de dobitocie aproape clasică. Este o mare nedreptate ce i se face. Legenda prostieĭ luĭ provine din faptul că, urmărit şi văzându-se în primejdie, struţul se opreşte şi-şĭ ascunde capul în pământ.

Lucrul nu provine de loc din pros-

tie şi este foarte explicabil. Struţul are conştiinţa forţelor sale de apărare. El ştie că nicĭ o parte a corpuluĭ nu-ĭ este maĭ solidă de cât piciorul şi de aceia îşi înfundă capul în pămînt. E o poziţie eare îĭ face lovitura piciorului maĭ eficace; de alt-fel, modul acesta de apărare este întrebuinţat de multe orĭ şi de cal, animal a căruia inteligenţă este destul de bine stabilită.

... Atâta timp cât va exista în lume eleganţa temeiască, atâta timp cât va exista moda industria penelor de struţ va merge mereŭ prosperînd.

Aden, Alep, Tombuctu, Cairo, Tripoli, Benghazi, Mogador, sunt împreună cu Capetown, oraşele cele maĭ renumite pentru comerţul şi prepararea penelor de struţ.

Penele cele maĭ puţin apreciate, sunt cunoscute în comerţ sub numele de «Jamacil», «Senegal» şi «Alep falş».

Fermele de struţĭ numeroase în Cap şi în Sudan, aŭ început a fi creiate în timpul din urmă şi în Congo.

Ele se vor înmulţi în curînd şi aicĭ, pentru că, orĭ cât de numeroasă, orĭ cât de mare ar fi producţia penelor de struţ, desfacerea lor va fi în tot-d'a-una asigurată.

Am dori să dăm aci câte-va date statistice asupra acestuĭ comerţ înfloritor; din nenorocire pînă acuma, nu s'aŭ întocmit încă nicăerĭ statistice precise, astfel în cât am risca să dăm cifre neexacte.

Putem afirma însă, că dintre ţările europene, folosul cel maĭ mare, din vînzarea penelor de struţ, îl trage Anglia.

Didi

Aceste instrumente formează baza orchestrelor lor.

BURIAŢII

D'asupra văilor pline de pădurĭ ale Angareĭ, între bazinurile luĭ Yenissei şi Lena e lacul Baĭkal, marea sfântă a Siberienilor. In împrejurimile acestea se văd poziţiĭ cum poate în întreaga Asie nu se maĭ pot vedea. Munţiĭ ceĭ înalţĭ cu arboriĭ lor secularĭ îşĭ oglindesc feţele lor în apele limpezĭ ale Baĭkaluluĭ. Unde-ţĭ aruncĭ ochiĭ vezĭ rîurĭ şi pârîurĭ carĭ vin să-şĭ dea tributul lor sfîntuluĭ lac. Acest lac sfînt al Baĭkaluluĭ este de şease-zecĭ de orĭ maĭ mare ca lacul Leman şi adîncimea luĭ e cu mult maĭ mare de cât a celor-l'alte lacurĭ din Asia.

Dejur împrejurul acestuĭ lac trăesc numaĭ popoare slave cu foarte puţine urme de alte popoare.

Slaviĭ aŭ o foarte mare influenţă asupra celor-lalte popoare pe care le asimilează cu multă uşurinţă. Printre triburile cele maĭ de seamă din regiunile Baĭkaliene sunt şi Buriaţiĭ.

Se zice că acest trib locueşte în Siberia de pe vremea luĭ Gengis-Khan; adică de pe la finele secolululuĭ al VII. După oare-care tradiţiĭ, carĭ aproape s'aŭ pierdut, se zice că Buriaţiĭ făceaŭ în alte vremurĭ parte din tribul Kalmuk. După faţa luĭ rotundă, ochiĭ lor micĭ, culoarea galbenă a pieleĭ şi lipsa de barbă şi mustăţĭ îĭ poţĭ foarte lesne lua drept nişte kalmukĭ saŭ mongolĭ. Cu toate acestea prin moravurile lor, eĭ se deosibesc foarte mult de aceste două rase. Hoţĭ, leneşĭ, grosolanĭ şi brutalĭ în mişcărĭ: iată trăsăturile caracteristice ale Buriaţilor, carĭ sunt aproape nişte sălbaticĭ. Poate că acest lucru se datoreşte religieĭ lor.

In timp ce kalmukiĭ şi mongoliĭ aŭ îmbrăţişat lamaismul—religia popoarelor Lamas—Buriaţiĭ, maĭ ales ceĭ de la Nord, aŭ rămas credincioşĭ carnanismuluĭ, acest cult al popoarelor vechĭ siberiene. Toţĭ Buriaţiĭ sunt păstorĭ de origină; însă acuma, sub influenţa slavă, se văd şi la eĭ slabe urme de agrşcultură. De alt-fel în zilele noastre se ocupă d'abinelea chiar cu agricultura. La început viaţa le-a fost cu totul nomadă şi aŭ venit rătăcind din ţinuturile mongolice.

Acum eĭ s'aŭ aşezat întru cât-va şi se ocupă cu creşterea vitelor. Cum sunt toate popoarele care se ocupă cu păstoria, ieĭ aŭ turme întregĭ de vite cornute, de caĭ, oĭ şi berbecĭ.

Eĭ trăesc din ceea ce le produce aceste vite şi din pescuitul destul de abondent care-l fac în apele acestuĭ lac enorm al Baikaluluĭ. Contrar celor-l'alte populaţiunĭ siberiene, eĭ sunt maĭ mult hipophagĭ de cât ichtyophagĭ.

Graţie contactuluĭ intim care'l aŭ cu Ruşiĭ, aŭ început şi eĭ să cultive pămîntul, să părăsească coliba şi să-şĭ zidească case în lemn; în ă n'aŭ putut scăpa de anume obiceiurĭ păstrate de la fraţiĭ lor originalĭ din stepele Mongolieĭ, din faimoasa «Ţară a Erburilor». Printre vechile obiceiurĭ păstrate este şi acela d'a zidi soba în mijlocul camereĭ şi d'a da drumul fumuluĭ printr'o gaură făcută d'asupra, în mijlocul tavanuluĭ. Limba lor e un fel de dialect mongol, care se deosebeşte foarte mult de dialectul vecinilor lor Tunguşĭ.

Buriaţiĭ în această limbă a lor îşĭ daŭ denumirea de: «Hunn», ceea-ce însemnează «om». Când pronunţă cuvântul de «Hounn» pe feţele lor se citeşte o mare mândrie. Eĭ se consideră decĭ între eĭ ca tipurile cele maĭ perfecte de oamenĭ. Acest orgoliŭ ştim că l'a avut maĭ toate rasele primitive!

Băutura cea maĭ favorabilă la Buriaţĭ este ciaiul. Eĭ însă nu prepară această băutură în chipul cum o fac Ruşiĭ.

La eĭ ceaiul se face prin decocţiune nu prin infuziune ca la noĭ şi aceasta lăsându-l să fiarbă multă vreme cu un pumn de sare în nişte vase marĭ.

La această fiertură eĭ adaugă făină, secară şi grăsime de berbec.

Ceaiul pe care 'l utilizează eĭ de alt-fel este de o calitate inferioară: este vechiul ciaiŭ uscat, pe care 'l folosesc şi Chinejiĭ săracĭ şi care se vinde şi în comerţ.

De oare-ce aŭ dus — şi chiar duc şi acuma — o viaţă de păstorĭ, la eĭ nu se prea găsesc meşteşugarĭ.

Uniĭ dintre eĭ lucrează însă fierul şi încă cu multă dibăcie. Iarăşĭ sunt mulţĭ printre eĭ carĭ se pricep de minune să fabrice nişte instrumente muzicale foarte ciudate care formează baza orchestrelor lor.

Buriaţiĭ aŭ pe figura lor ceva femeesc, care se datoreşte faptuluĭ că n'aŭ barbă şi mustăţĭ.

Eĭ poartă coada ca Chinejiĭ. Deasupra păláriei lor conice acoperită cu pene, se găseşte un mare nasture de argint. Îmbrăcămintea lor constă dintr'o haină cam lungă prinsă la mijloc. Vestmintele Buriaţilor bogaţĭ sunt acoperite cu broderiĭ şi pietre scumpe.

Această slăbiciune pentru bijuteriĭ se vede maĭ ales la femeile Buriaţilor.

Acestea după ce'şĭ împart bogatul lor păr în treĭ părţĭ, pune între aceste părţĭ fel-de-fel de lucrurĭ scumpe: mătăniĭ, mărgean, sidef, malachite, bucăţĭ de aur şi monede de aur şi de argint. Una din şuviţele de păr atârnă pe spate. Cele-l'alte două sunt aduse pe piept, dupe ce, maĭ întâĭ, aŭ fost înfăşurate în jurul unuĭ bastonaş transversal aşezat în dreptul tâmplelor şi de care atârnă şi nişte cerceĭ cu pietre de o mărime colosală.

Ruşiĭ fac marĭ încercărĭ d'a aduce pe aceştĭ Buriaţĭ la religia ortodoxă.

Până acuma însă n'a reuşit la nimic.

Cu toată blânzimea cu care-ĭ tratează guvernul rus, aceştĭ buriaţĭ se sting zi cu zi, ceea ce se întâmplă de alt-fel maĭ cu toate populaţiunile siberiene.

Istoricilor viitorĭ le va fi foarte greŭ să maĭ vorbească ceva de aceştĭ Buriaţĭ carĭ se sting zi cu zi.

CETATEA TORTURILOR

ROMAN DE AVENTURI

— Nu înţeleg nicĭ un cuvînt din limba voastră, amicul meŭ tot aşa, răspunse Herman. Dar d-ta vorbeştĭ englezeşte?

— Da, da. răspunse negustorul. Cu ce vĕ pot servi?

— Te rog să ne preparĭ patru porţiĭ de ovăz. Avem de făcut o cursă lungă şi caiĭ noştri sunt obosiţĭ. Vom lua ovăzul peste câte-va momente.

Apoĭ Herman eşi din prăvălie fluerând şi reveni spre fierar, de al căruia lucru părea că se interesează foarte mult.

Işĭ pusese ochelariĭ de nas şi stătea cu spatele la drum.

Eŭ am rămas la locul meŭ, rezemat de zid, părînd de asemenea că dădeam tot interesul lucrăriĭ feraruluĭ.

Dar puteam vedea fără să fiŭ văzut, şi supraveghiam cu atenţie drumul.

Hamaliĭ trecură; cu panerele lor pe umerĭ, unul dintre eĭ intră în prăvălia de grâne.

— Aducĭ orez, saŭ grîŭ? întrebă negustorul.

— Numaĭ orez. Recolta de grîŭ nu este încă coaptă.

— Maĭ are mult?

— Nu; peste puţin va fi şi grâul gata.

— Şi de unde va veni calitatea cea maĭ bună?..

— Din oraş; numaĭ din oraş.

— Calitatea superioară?

— Cea maĭ superioară.

— Ce greutate?

— Cea maĭ mare.

— De unde viĭ?

— De la iarmarocul din Kooringa.

— Nu maĭ vinzĭ nimic alt-ceva?

— Nimic.

— Voeştĭ să beĭ ceaĭ?

— Nu voĭ bea de cât când voĭ ajunge acasă.

— Foarte bine. Poţĭ să-ţĭ puĭ panerele aicĭ.

Dacă toată convorbirea acestor oamenĭ se va reduce la atât, cugetaĭ eŭ, cunoştinţa mea de limba chineză nu va putea să-ĭ folosească mult luĭ Herman.

De alt-fel, peste puţin, hamalul eşi din prăvălie, cu panerul gol pe umerĭ, şi porni din noŭ pe drumul pe care venise.

Când trecu pe la spatele luĭ Herman, mi se păru că acesta făcu o mişcare uşoară. Dar nu se întoarse de loc, şi nu avea figura omuluĭ.

— Prinde bucăţile bine, zise dînsul feraruluĭ.

Incepea să înopteze. Toate prăvăliile din sat se închideaŭ una câte una. Numaĭ la ferar se vedea o lumină maĭ mare.

Prăvălia de grâne rămase şi ea deschisă, dar negustorul n'aprinse nicĭ o lumină.

Năsipul scârţâi sub apăsarea unor paşĭ greoĭ. Un alt hamal intră. Negustorul îĭ puse exact aceleaşĭ întrebărĭ, ca şi celuĭ dintâĭ. Peste puţin eşi şi acesta, trecu din noŭ pe lângă prăvălia feraruluĭ, şi se perdu în noapte.

Herman, de astă dată, nicĭ nu clipise.

Pintenul era gata acuma. Am plătit şi m'am sprijinit de un stâlp pentru a mi'l pune la picior. Australianul ne dădu bună seara, şi-şĭ închise prăvălia. In momentul acela, cerşetorul pe care-l maĭ întâlnisem pe drum, trecu pe lângă noĭ. Intră în prăvălia grânaruluĭ, pentru a cere de pomană.

— Eĭ bine, îmĭ zise Herman, încetişor, ce-aĭ auzit?

I-am tradus toată convorbirea, pe care o auzisem, repetată de două orĭ.

— Bine, îmĭ zise dînsul; şi n'aĭ vĕzut nimic?

— Nimic, de cât pe ceĭ doĭ hamalĭ carĭ aŭ intrat în prăvălie, şi aŭ eşit aproape îndată.

— N'aĭ observat nimic particular la dînşiĭ?

— Nimic.

— Mi se pare că te-am înştiinţat de maĭ înainte, că nu trebue să perzĭ nicĭ cel maĭ mic amănunt!..

— Dar nu era nimica de observat.

— I-aĭ privit bine când aŭ intrat în prăvălie?

— I-am privit cu cea maĭ mare atenţie, şi când aŭ eşit.

— Şi n'aĭ băgat de seamă că nu eraŭ aceiaşĭ oamenĭ!

— Cum asta, nu eraŭ aceiaş oamenĭ? Ceĭ carĭ eşaŭ, nu eraŭ aceia carĭ...?

— Nu eraŭ aceia carĭ intraseră. Nu.

— Dar de unde ştiĭ d-ta? Mi se pare că steteaĭ întors cu spatele.

— Dar reflexiunea ochelarilor meĭ? Aĭ uitat să puĭ la socoteală şi ochelariĭ.

Atâta siguranţă mĕ lăsă uimit. Mĭ-am adunat amintirile, şi mi s'a părut şi mie că Herman avea dreptate. In adevĕr cel de pe urmă care eşise, părea mult maĭ înalt de cât ceĭ-l'alţĭ.

— Fie, ziseĭ eŭ; şi ce aĭ de gând să facĭ, acuma?

— Să lucrăm... Să lucrăm cât maĭ repede ne va fi cu putinţă. Trebue să ne grăbim, cât maĭ suntem încă singurĭ. Fiĭ gata de luptă, şi maĭ cu seamă, bagă de seamă să nu facĭ sgomot! Dă-mĭ batista d-tale; să le înodăm împreună... Aşa!..

Herman intră în prăvălia negustoruluĭ de grâne, ţinându-şĭ pălăria în mână, şi ştergându-şĭ fruntea cu cele două batiste înodate.

In prăvălie era aşa de întuneric, în cât abia se maĭ vedea. Omul se ridică din umbră şi veni întru întâmpinarea noastră. Nicĭ nu puteam să-ĭ disting bine trăsăturile feţeĭ.

— Ovĕzul este gata? întrebă Herman.

— Vi-l daŭ îndată, fu răspunsul.

Negustorul deschise un fel de ladă, şi se aplecă d'asupra eĭ. Dar, maĭ înainte de a-şĭ fi sfârşit mişcarea, îl vĕzuĭ pe Herman repezindu-se.

Intr'o singură clipă, şi fără ca să maĭ fie nevoe de ajutorul meŭ, chinezul fu trântit la pămĕnt.

Bietul om voi să strige, dar nu maĭ

avu timpul necesar; gura iĭ era astupată.

— Leagă-ĭ mâinile, îmĭ ordonă Herman...

Şi în timp ce eŭ făceam ce mi se ordonase, dânsul iĭ lega picioarele.

Acum, chinezul nu maĭ era în stare să facă nicĭ cea maĭ mică mişcare.

Herman puse un genuchiŭ pe pieptul victimeĭ sale, scoase un pumnal din buzunar şi'ĭ zise:

— Dacă veĭ încerca să facĭ cea maĭ mică mişcare pentru a ne scăpa, împlânt pumnalul acesta în tine.

După aceia, chinezul fu dezbrăcat de rochia sa, şi trântit într'un colţ întunecos, după lada cu grâne.

Abia avusesem timpul să înţeleg ce se petrecuse.

— Acumă, îmĭ zise Herman, îmbracă repede haina aceasta.

Am îmbrăcat rochea chinezească, şi am luat loc pe lada de grâne.

— Caută să staĭ ast-fel, în cât să nu ţi se vadă figura, îmĭ zise Herman. Foarte bine; aşa. Acuma ascultă-mĕ:

Dacă prevederile mele sunt adevĕrate, vor maĭ veni în curând şi alţĭ hamalĭ, purtătorĭ de orez.

Când vor intra, să le puĭ exact aceleaşĭ întrebărĭ pe carĭ le-aĭ auzit adineaoră. Exact aceleaşĭ întrebărĭ; saŭ poate, nicĭ nu le maĭ ţiĭ minte?

— Le ţiŭ minte, cuvânt cu cuvânt, rĕspunseĭ eŭ.

— Bine. Pentru moment, atâta ne este de ajuns. Ce va maĭ fi maĭ pe urmă, vom maĭ vedea.

— Aşa dar, d-ta crezĭ că convorbirea pe care ţe-am relatat-o, nu este de cât un cuvânt de ordine?

— Sunt sigur. De alt-fel, vom avea îndată dovada. Vine cine-va.

In adevĕr, un pas greoĭ se auzi afară. Un hamal intră.

— Aducĭ orez, saŭ grîŭ?.. îl întrebaĭ eŭ.

— Numaĭ orez; grîul nu este copt

— Maĭ are mult?

— Va fi gata peste puţin.

Dialogul se urmă, identic cu acela pe care-l auzisem maĭ înainte.

La urmă, spuseĭ:

— Bine. Poţĭ să'ţĭ laşĭ panerele aicĭ.

Omul rămase în faţa mea, cu braţele atîrnate, părînd că aşteaptă ceva.

Un curent rece îmĭ trecu prin spate. Ce trebuia să maĭ spun acuma? Ce trebuia să fac?

Omul stătea nemişcat.

— Eĭ bine? întrebaĭ eŭ în cele din urmă.

— Uiţĭ să-mĭ daĭ cheia, îmĭ răspunse dînsul.

— Ce chee?.. îmĭ spuneam eŭ, în gând. Ce naiba să-ĭ răspund?

Hamalul stătea în faţa mea, răbdător, nemişcat.

Am deosebit în umbră un făşiit aproape imperceptibil. Apoĭ un obiect îmĭ atinse mâna. Am strîns degetele. Era o chee grea de fer.

Am întins'o la rîndul meŭ hamaluluĭ care a luat-o îndată.

— Guzganiĭ vor avea de lucru astă seară, îmĭ zise dînsul rîzînd.

Apoĭ, se îndreptă spre fundul prăvălieĭ, deschise o uşă şi pătrunse într'o magazie dosnică.

Am auzit cheia învîrtinduse într'o broască, şi o uşe deschizîndu-se. Apoĭ omulse reîntoarse, îmĭ dădu îndărăt cheia, şi plecă pe unde venise. Uşa se închise în urma luĭ. Eram din noŭ singurĭ.

— Uf!.. murmură Herman, din umbră. Partea cea maĭ grea a operaţieĭ a fost efectuată. Să ne grăbim, leapădă rochia aceasta, care ar putea să-ţĭ încurce mişcările, şi la drum!

Păşi şi dînsul în mijlocul camerii, şi'mĭ luă cheia din mână.

— Unde-aĭ găsit-o?.. l'am întrebat eŭ.

— Omul o purta la gât; n'a fost de loc greŭ de ghicit.

— Foarte bine; dar ce vom face acuma cu dînsul?

— Omul acesta trĕbue să merite de o mie de orĭ moartea, zise Herman. Dar nu e al nostru rolul acesta; aşteaptă.

Se întoarse din noŭ în umbră, apucă corpul chinezuluĭ, îl trînti în lada de grîne şi lăsă capacul să cadă greoĭ la locul luĭ.

— Aşa, murmură dînsul; dacă vom scăpa cu viaţă, vom veni să'l eliberăm. Dacă nu, se vor ocupa de dînsul amiciĭ săĭ. Acuma, să mergem repede înainte.

III

Era foarte întuneric, şi am găsit uşa cu multă greutate.

In cele din urmă, reuşiĭ să introduc cheia într'o broască. In clipa în care eram să deschid, auziĭ de cea-l'altă parte, micĭ bătăĭ, regulat distanţate.

— Deschide, îmĭ şopti Herman.

— Cum?.. dar...

— Deschide, îţĭ zic. Am deschis, şi m'am dat în lăturĭ. O umbră mĕ atinse. Apoĭ, vĕzuĭ un om intrând în prăvălie, străbătând-o, dispărând prin uşa exterioară şi pierzându-se în noapte.

Uşa secretă rămăsese deschisă; Herman trecuse pragul. Inima mi se strânse.

In ce necunoscut plin de oroare intrasem oare? Ce era să vedem?.. Am scos cheia din broască, şi am pus-o în buzunar.

In faţa noastră, nişte trepte coboraŭ în spirală, înt'un puţ foarte întunecos, şi care părea foarte adânc.

O lumină bizară venea de jos. Herman începuse să coboare treptele. De o dată, îmĭ veni o idee, care mĕ făcu să mĕ înfior. Mĕ opriĭ un moment pentru a pipăi; uşa n'avea nicĭ un fel de clampă pe dinăuntru.

Aşa dar, noĭ n'aveam s'o maĭ putem deschide.

M'am apropiat de Herman, şi 'ĭ-am împărtăşit neliniştea mea.

— Nu e nimic, îmĭ răspunse dânsul. E cu neputinţă să nu maĭ existe şi o altă eşire. Atâţia oamenĭ nu se pot lăsa numaĭ în voia portaruluĭ. Un om poate muri saŭ poate trăda; şi în cazul acesta, s'ar da prinşĭ cu toţiĭ, ca într'o cuşcă.

Maĭ există şi alte uşĭ, şi eŭ ştiŭ unde se află cel puţin una dintre ele. Dar acuma, tăcere; ne apropiem.

Ajunsesem în josul treptelor, şi în faţa noastră se deschidea o sală largă, înclinată.

Bolta era susţinută cu traverse marĭ, de lemn. Maĭ încolo, bolta era cimentată; maĭ la vale încă, păreţiĭ eraŭ săpaţĭ în stâncă.

La capătul subteraniĭ, străluciaŭ nişte luminĭ; din când în când, în crîmpee neregulate, se auziaŭ sunetele uneĭ muzicĭ bizare.

Am recunoscut câte-va siluete de clădirĭ.

Eram în faţa unuĭ oraş chinez. Incepeam a înţelege acuma, într'un mod vag. Oraşele acestea subterane există în multe părţĭ. Sunt multe în China; vizitasem eŭ însumĭ unul, la San-Francisco. Dar pentru ce acesta era ascuns într'un mod aşa de misterios? In faţa căror spăimîntătoare probleme aveaŭ să ne conducă acum paşiĭ noştriĭ?

Pe măsură ce ne apropiam, lucrurile se lămuriaŭ tot maĭ mult; vedeam chiar umbre omeneşti, mişcându-se de icĭ pînă colo.

Un miros special caracteristic Orientuluĭ, un miros pe care-l simti neîntrerupt de la Singapur pînă la capul Sova, se răspândi în jurul nostru. In aer plutia parfumul opiumuluĭ.

Sunetele gonguluĭ şi a flautuluĭ deveniseră acuma maĭ distincte.

A înainta maĭ mult, în asemenea condiţiĭ, devenia cu totul primejdios. Herman se opri.

Eram ascunşĭ îndărătul unor grămezĭ de stîncĭ, din sînul cărora picura apa.

— Trebue să înaintăm, zise Herman.

— Ce să facem?.. răspunseĭ eŭ; strada aceasta este iluminată ca o sală de serbare. Indată ce vom eşi din umbră vom fi vĕzuţĭ. Şi cred că, cu toată dezvoltarea gigantică a muşchilor d-tale, nu veĭ avea pretenţia să ţiĭ piept mulţimeĭ acesteia?

Herman rămase o clipă gânditor, privind oraşul.

— Vom înainta pe acoperişurĭ, zise dînsul.

Am înţeles îndată ce voia să spue tovarăşul meŭ. Cetatea se întindea dreaptă, de-a lungul, şi cea maĭ mare parte a caselor eraŭ lipite de stîncă.

Cum apa se scurgea mereŭ de-a lungul pereţilor stîncoşĭ, casele acestea aveaŭ acoperişurĭ, ca şi cum ar fi fost clădite în aerul liber.

(Va urma)

Massaisul bea sângele ce țâșnește din rana taurului.

BĂUTORII DE SÂNGE

Sub numele de «Massais» se înțelege în limba africană un popor care locuește mai ales ținuturile muntoase ce se întind de jur-împrejurul cîmpiei Kilimandcharo. Această câmpie se află alături de colonia germană din Africa orientală, colonie care știm că este foarte puțin cunoscută. Nu de mult ținuturile acestea sunt proprietatea Germaniei. Tribul Massaișilor e considerat de germani ca cel mai inteligent dintre toate triburile negre cari locuesc bătrânul continent african. Craniul lor nu prezintă acea depresiune caracteristică rasei Chamitice, și aŭ nasul mai puțin turtit și buzele mai puțin groase ca cei-l'alți consângeni ai lor de rasă neagră. Corpul lor e foarte bine făcut, având niște mușchi de atlet; lucru care'i face să ducă foarte mult la oboseală și să arate un curagiŭ foarte mare la luptă. Germanii înșiși recunosc că le va fi foarte greŭ s'o scoată la capăt cu aceste populațiuni mai mult saŭ mai puțin sălbatice, cari își petrec mai tot timpul liber în brigandage și în păstorit. Pungășia și luptele cu arcurile încinse, iată viața acestor Massais.

Copilul unui massais de cum se naște este supus la exerciții cari de cari mai grele. Cu totul gol și cu corpul uns cu un amestec de grăsime și de pământ lunecos, micul massais este obicinuit cu armele și cu bătaia și furtișagul. In jocurile lor se bat până la sânge și de îndată ce ajung la etatea de patru-sprezece ani, copiii unui Massais sunt considerați că de la această etate sunt în deajuns de înarmați în lupta pentru existență și o i-ce educație de luptă și pungășie încetează.

De la această etate, Massaisul își împodobește capul c'o mare grămadă de pene, își ia în viguroasele lui brațe sulița și arcul, își prinde scutul lui acoperit de piele de taur, de antebrațul lui de atlet și părăsește Kraal (satul) luându-se după cei mai bătrâni, cari gonesc după pungășii și lupte.

Tînĕrul Massais își alege un trib care 'i convine lui și aci își ridică cortul începându'și viața obicinuită de lupte și furtișaguri. Hrana de toate zilele a acestui trib constă din lapte, sînge și carne crudă. Laptele, ei îl găsesc la vitele asupra cărora daŭ năvală în timpul nopței. Tot de la bietele vite își procură ei carnea crudă necesară și sângele cald și proaspăt care îl beaŭ cu multă aviditate și care ajută mult la formarea construcției lor cu totul atletice.

Iată chipul cum acești briganzi ai stepelor africane beaŭ sângele vitelor : Unul din Massais își ochește un taur asupra căruia vrea să dea năvală în timp ce tovarășii săi cei l'alți îl gonesc cu zgomote înfricoșetoare până ce taurul cade în genuchi. Odată taurul căzut, Massaisul năvălește pe grumazul lui, îi împlântă lancea ascuțită în gât, s'agață de coarnele lui și cu gura-i avidă bea sângele lui cald și proaspăt care izvorăște din rană. In timpul când Massaisul năvălește d'asupra taurului și îl lovește, acesta se ridică din noŭ și pornește o goană nebună cu sălbatecul în spate. Când Massaisul a băut destul sânge și e adăpat în deajuns, astupă gaura cu un mănunchiŭ de iarbă și coboară jos de pe taur. Acesta e mijlocul prin care se adapă acești carnivori grozavi ai câmpiilor africane.

Când staŭ la masă, ei procedează la fel, atât numai că de data asta rana o deschid chiar în carotidă; așa că pot bea cât de mult sânge posibil. Taurul odată lovit la carotidă, e înconjurat de întreaga ceată din care se desprinde rând pe rând câte un comesean ca să bea sângele cald și să guste câte o bucată de carne proaspătă. La ei, toată această masă copioasă se face fără multă ceremonie și libațiune.

După ce s'aŭ săturat cu toții, astupă rănile cu iarbă și masa se ridică, iar comesenii o pornesc prin câmpii după hoții. In calea lor ei nu prea fac multă alegere : atacă ce le vine inaintea ochilor. Dacă trece o caravană mai încărcată e bine venită și ei se năpustesc asupra ei. Dacă întâlnesc un trib sălbatic străin lor, nu mai staŭ de fel pe gânduri și-l atacă, dacă întâlnesc locuințe de ale europenilor albi pustiesc totul și nimic nu poate sta în fața acestor sălbatici. Tînĕrul Massais nu-și duce toată viața lui numai ca nomad și ținându-se de hoții, căci vine o vreme când nostalgia îl apucă, dorul de ai lui îl frânge, îl chinuește și atunci lasă tovarășii lui de hoții și fuge, cu tot ce a putut agonisi în anii lui de pungășie, în spre căminul părintesc, unde începe d'aci încolo o viață cu totul pacinică. Ajunși aci, Massaișii se însoară și viața de familie începe, uitând cu totul viața plină de aventuri din alte timpuri. Germanii admiră mult chipul șiret în care acești Massaiși își duc viața.

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

«Ah!.. dacă ar fi ştiut lucrul acesta, poate că le-ar fi putut întâlni în drum.

— La urma urmeĭ, reluă hangioaica, vĕzând mutra supărată a călătoruluĭ, se prea poate că informaţiile pe carĭ vi le daŭ, să fie greşite. Puteţĭ întreba maĭ bine pe vizitiul Pavel, care le-a transportat bagajele la gară.

— Şi unde locueşte acest domn Pavel?!

— In casa vecină, domnule... Inţelegeţĭ bine că la hotel, avem des nevoe de serviciile sale.

— Aĭ dreptate, doamnă, mă duc să-l întreb pe dînsul.

— Peste o oră se serveşte cina, d-le; vĕ informez, pentru că ţiŭ să apreciaţĭ şi d-tră deliciile bucătărieĭ cehe.

Romancierul se înclină şi eşi.

In casa vecină, îl găsi îndată pe Pavel, un bărbat cu privirea veselă şi plină de vioiciune, care-l primi surîzînd, cu aceste cuvinte ospitaliere:

— Cu ce vĕ pot servi, domnul meŭ?

Şi după ce Max îĭ explică că sosise cu o zi prea tîrziŭ pentru a se putea întîlni cu ruda sa, d. Laroche Pavel se explică fără să stea la îndoială.

— Am dus la gară o ladă, pe care era lipită eticheta «Brindisi»... Dar părerea mea este, că nu într'acolo se îndreptaŭ cele două persoane...

— Nu se duceaŭ în spre Brindisi?.. Atuncĭ, ce însemna eticheta?

— Eticheta era pusă pentru ca s'o citească toată lumea, şi aceia care ar avea interes să afle drumul, să fie înşelată...

Apoĭ, observînd un gest de mirare al francezuluĭ, bunul om continuă:

Vezĭ, d-ta domnule, doamna aceia, căcĭ cu toată îmbrăcămintea eĭ bărbătiască, ghiciaţ bine că e o femee, d-na aceia, zic, şi sărmana eĭ prietenă, trebue să aibă mulţĭ duşmanĭ. Ghiciaĭ lucrul acesta din modul eĭ de purtare, din graba pe care o punea la plecare... din frica pe care o manifesta la fie-care pas.

Romancierul făcu un semn afirmativ cu capul.

— Aşa dar, continuă Pavel, alt-cuiva i-aş fi repetat că cele două doamne plecaŭ în spre Brindisi...

Dar cu d-ta, e alt-ceva... Nu ştiŭ ce presimţire am, că nu le voeştĭ răul...

Pentru ce?.. Nicĭ eŭ n'aş putea-o spune; atâta ştiŭ că am încredere.

Mica doamnă brună avea un dicţionar saŭ un catalog în buzunar... După ce l'a consultat, s'a apropiat de ghişeŭ, şi-a cerut două bilete pentru Lemberg...

Funcţionarul a întrebat din noŭ pentru că doamna nu vorbia tocmaĭ bine limba noastră.

— Pentru Lemberg, în Galiţia, a repetat buna femee.

— Lemberg?..

— Da... De acolo porneşte o linie, care merge prin Bucovina şi Moldova, în spre Marea Neagră... Eŭ cred că cele două doamne se vor îmbarca maĭ de grabă la Odesa, decât la Brindisi.

Romancierul strînse mâna vizitiuluĭ mulţumindu-ĭ pentru încrederea pe care i-o acordase.

Max luase într'o singură clipă o hotărîre energică.

Avea să consulte orariul Europeĭ centrale, şi avea să plece spre Lemberg, chiar în aceiaşĭ zi.

Acum, se părea un lucru aproape imposibil, să-şĭ maĭ reia şirul obişnuit al vieţiĭ, maĭ înainte de a se fi întâlnit cu cele două fugare... Voia cu orĭ-ce preţ să le ofere ajutorul sĕŭ şi acela al d-reĭ Violeta.

Ah! dulcea, mica d-ră Violeta, unde era dânsa acuma?

Pe drum spre Anglia, fără îndoială; pe valurile albastre ale Mediteraneĭ.

I se părea chiar că o vede pe puntea vasuluĭ pe care îl alesese, admirând întinderea nemărginită a măriĭ şi albastrul curat al ceruluĭ.

Dânsul n'avea nicĭ o clipă de perdut. Tînĕra fată n'avea să ajungă la destinaţie de cât patru saŭ cincĭ zile maĭ târziŭ. Avea să-ĭ scrie de pe drum.

Şi întărit puţin de amintirea blondeĭ fete saxone, se reîntoarse la hotelul «Bătrânilor Cehĭ».

Doamna Corcek îl aşteptă în prag şi romancierul crezu că trebuia să răspundă privireĭ sale interogative.

— Aŭ plecat în adevĕr spre Brindisi, răspunse dânsul.

— Atuncĭ, zise hangiţa cu amabilitate, veţĭ bine-voi să treceţĭ în sala de mâncare. Masa va fi servită peste un moment.

Ascultător, Max pătrunse în încăperea indicată, unde eraŭ întinse maĭ multe mese micĭ, carĭ nu se distingeaŭ prin nimic alt-ceva, de cât prin albeaţa cuverturilor întinse.

Era singur însă; de alt-fel, nu era lucru de mirare, că în orăşelul acela retras, călătoriĭ să fie aşa de rarĭ.

Jos, servitoarea, plină de veselie, alerga în toate părţile, ordonând pahare, farfuriĭ, şervete, ca şi cum ar fi trebuit să servească cincĭ-zecĭ de persoane.

Romancierul observă că scaunul uneia dintre mesele vecine era rezemat de masă; în toate timpurile şi în toate părţile, acesta a fost un semn că locul este ocupat.

— Maĭ aveţĭ un oaspete? întrebă dânsul cu indiferenţa unuĭ călător care aşteaptă.

Joe clătină din cap, râzătoare.

— Da, răspunse dânsa, avem o doamnă englezǎ, care a sosit încă de erĭ.

— Ah!..

Exclamaţiunea aceasta fusese atât de plină de uimire, în cât servitoarea era aproape să scape din mână teancul de farfuriĭ pe cara 'l avea.

Căcĭ, în acelaşĭ moment, uşa se deschise, şi în prag apăruse d-ra Violeta în persoană.

Violeta la Stittsheim! Bietul romancier! dânsul o credea pe drum în spre Anglia.

Maĭ mult de cât atâta; tînĕra fată nu păru de loc mirată când se vĕzu în faţa luĭ Max. Ea merse drept spre dânsul, îĭ întinse mâna, şi murmură:

— Vezĭ bine, îndată ce am primit telegrama d-tale, am alergat.

— Telegrama mea? Şi o privi cu o uimire aşa de adâncă, în cât dânsa murmură:

— Dar s'ar părea că d-ta nu mĕ înţelegĭ?

— In adevĕr, nu te înţeleg nicĭ de cum.

— Haide! să fim serioşĭ

— Dar sunt cât se poate de serios. Eŭ nu ţĭ-am trimis nicĭ o telegramă.

Englezoaica sări în sus.

— Nu mi-aĭ trimes nicĭ o telegramă! exclamă dênsa; atuncĭ ce înseamnă asta?

Şi scoase din buzunarul haineĭ o telegramă pe care o prezentă romancieruluĭ.

Max citi, plin de uimire.

Marsilia, pentru Livurno.

«Eştĭ aşteptată la Stittcheim fără întârziere. Totul s'a schimbat.

«Semnat: **Max**».

Şi cu o furie subită exclamă:

— Dar telegrama aceasta n'a fost expediată de mine!

— Atuncĭ cine a expediat-o?

Max o învălui într'o privire turburată şi cu vocea înceată răspunse:

— Trebue să fie «dânşiĭ».

Acest singur cuvînt avu un efect teribil asupra tinereĭ fete. Dintr'o dată se îngălbeni de moarte.

«Dânşiĭ», eraŭ măştile galbene, duşmaniĭ primejdioşĭ, îndrăzneţĭ, ingenioşĭ, împotriva cărora luptaŭ de câte-va zile.

De ce o atrăseseră eĭ în orăşelul acela al Bohemieĭ?

Avea impresia uneĭ nenorocirĭ care plana asupra eĭ şi asupra luĭ Max, francezul acela despre a căruia existenţă nicĭ nu ştia cu o lună maĭ înainte şi care acum ocupa un loc atât de mare în viaţa eĭ.

Şi din instinct îşĭ sprijini mâna sa fină de braţul tînăruluĭ.

— In sfârşit, murmură dânsa, le mulţumesc. Fără intervenţia lor n'am fi fost reuniţĭ.

— Vaĭ !.. suspină Max.

— Şi de acum înainte, continuă Violeta, prefăcându-se că nu auzise exclamaţia dezolată a tînăruluĭ; de acum înainte, orĭ-ce s'ar întâmpla, nu ne vom maĭ despărţi.

Dânsul se înfioră.

— Ce voeştĭ să spuĭ ?

— Voesc să spun că nu te voiŭ maĭ părăsi; că voiŭ fi tovarăşa...

Se opri un moment; o roşeaţă uşoară îĭ acoperi figura; apoĭ continuă:

— Voiŭ fi tovarăşa d-tale de călătorie... Căcĭ sper că nu renunţĭ la întreprinderea noastră.

— Dacă aşĭ fi singur, n'aşĭ renunţa. Dar să te iaŭ şi pe d-ta într'o întreprindere aşa de nesigură...

Violeta îl întrerupse.

— Ah!.. bagă de seamă bine. Nu-ţĭ daŭ voe să spuĭ prostiĭ.

— Eŭ nu spun de cât adevărul.

— Nicĭ de cum... Primejdia cea maĭ mare este plictiseala. De când s'a început afacerea celor două doamne, mĕ simt vindecată. Şi dacă ar fi să înceteze aşa dintr'o dată... Şi-apoĭ... şi-apoĭ...

Tăcu; ochiĭ eĭ marĭ fură acoperiţĭ de un nour uşor.

— Şi-apoĭ ?.. întrebă romancierul.

— Şi-apoĭ, mi se pare că la sfârşitul drumuluĭ voiŭ întâlnĭ fericirea.

Vocea îĭ devenise dintr'o dată emoţionată; închise ochiĭ şi rămase nemişcată, scăldată în razele limpezĭ şi calde ale priviriĭ tînăruluĭ romancier.

Tot ea însă întrerupse tăcerea cu oare-care bruscheţă.

— Mi se pare că e timpul să dejunăm.

— Cum voeştĭ.

— Şi pe urmă...

— Şi pe urmă ?

— Pe urmă vom lua împreună o hotărîre.

Dânsa avu un surîs plin de lumină şi de dragoste şi luară amândoĭ loc la aceiaşĭ masă, spre cea maĭ mare bucurie a servitoareĭ, care în modul acesta îşĭ vedea serviciul simplificat.

Ceĭ doĭ tinerĭ mâncaŭ în tăcere, întristaţĭ şi veselĭ în acelaşĭ timp. In fiecare clipă unul dintre eĭ ridica ochiĭ pentru a privi pe cel-l'alt şi le părea bine când vedeaŭ că privirile li se încrucişează.

Dar era scris se vede să nu poată gusta în pace nicĭ această bucurie nevinovată.

De odată uşa se deschise cu violenţă şi o voce iritată se auzi:

— Iată-ĭ în sfârşit din noŭ sub supravegherea mea!

Şi sir Iohn Lobster, maĭ roşu de cât orĭ când, năvăli în salǎ.

De astă-dată tineriĭ aventurierĭ rămaseră în adevĕr fără glas.

Prezenţa deputatuluĭ cameriĭ comunelor, pe care îl credeaŭ în mijlocul Parisuluĭ, devenea cu totul fantastică.

Englezul se apropie cu gravitate de masă şi plantându-se în faţa celor douĭ comesenĭ, începu ast-fel:

—Domnişoară Violeta Fowler, îţĭ mulţumesc pentru călătoria pe care m'aĭ făcut s'o întreprind în spre Paris; îţĭ mulţumesc cu atât maĭ mult, cu cât persoana pe care mi-aĭ indicat-o nicĭ nu exista.

Şi cum dânsa nu răspundea, deputatul continuă:

— Ţi-aĭ bătut joc de bună-credinţa unuĭ gentilom; ar trebui să mĕ supăr, dar nu mĕ supăr, pentru că am în mână răzbunarea.

Şi scoţând din buzunar o hârtie mototolită, continuă:

— Iată ce 'mĭ aŭ expediat amiciĭ meĭ la Paris, la Cambon's Hotel, unde trag în tot-d'a-una. Voiŭ citi documentul acesta pentru ca să înţelegeţĭ amândouĭ toată primejdia purtăriĭ pe care aţĭ avut-o faţă de mine.

Şi pentru că ceĭ douĭ tinerĭ păstraŭ mereŭ aceiaşĭ tăcere, dânsul începu să citească:

«D-luĭ Iohn Lobster, Cambon's Hotel.
Paris

«Violeta şi Soleil sunt pe drum pentru a se întâlni la Stittsheim (Boemia). Aceştĭ douĭ nebunĭ...

— Nebunĭ ?.. exclamară ceĭ douĭ tinerĭ.

Gentlemanul îşĭ continuă citirea fără să răspundă aceşteĭ întreruperĭ.

«Aceştĭ douĭ nebunĭ s'aŭ amestecat într'o afacere care nu-ĭ interesa nicĭ câtuşĭ de puţin.. Uşuratecul francez a atras în cursă şi pe d-şoara Violeta şi acum o conduce cu paşĭ repezĭ spre abis.

«Va recunoaşte şi dênsa, dar puţin cam prea târziŭ, cât de mare e pericolul de a asculta cine-va ademenirile imaginaţieĭ bolnave a unuĭ fiŭ din rasa aceea nebunatică, care populează Franţa.

— Mulţumesc, răspunse Max cu ironie; tînărul romancier îşĭ regăsise tot sîngele rece.

«Voim să apărăm pe d-ra Violeta, chiar împotriva voinţeĭ eĭ. Amicĭ sincerĭ aĭ Mareĭ Britaniĭ, noĭ pretindem că o fată engleză nu poate fi lăsată să devie victima unuĭ francez. Am cugetat că d-ta, perfect gentleman, veĭ bine-voi să ne ajuţĭ pentru a o scăpa de tovărăşia primejdiosuluĭ Max Soleil.

«Dacă nu ne-am înşelat în privinţa spirituluĭ de dreptate care te-a însufleţit în tot-d'a-una,te rugăm să plecĭ fără întârziere spre Stittsheim, şi veĭ găsi pe ceĭ douĭ călătorĭ la hotelul «Bătrânilor Cehĭ.»

«O dată ce veĭ fi lângă dânşiĭ, nu-ĭ maĭ părăsi. Supraveghiază-le toate mişcările.

«Ne veĭ înştiinţa şi pe noĭ în fie-care zi, de toate mişcările pe carĭ le vor face, pentru că noĭ n'avem timpul să-ĭ urmărim de aproape.

— In fie-care zi, murmură Violeta.

— Aşa dar, d-ta îĭ veĭ vedea în fiecare zi? întrebă Max, în adevĕr intrigat de împrejurarea aceia, care făcea afacerea şi maĭ complicată încă.

— Nu-ĭ voĭ vedea nicĭ de cum răspunse englezul, sentenţios.

— Cu toate acestea, pentru a 'ţĭ face raportul ?

— Raportul mi-l voĭ face în fie-care zi cu gura, şi cu micul aparat vorbitor.

— Ce spuĭ ?

— Spun că dacă nu m'aţĭ fi întrerupt, aţĭ fi avut de mult răspunsul la întrebarea d-tră.

Şi englezul continuă să citească scrisoarea.

— In mica cutie alăturată.

Englezul ridică ochiĭ de pe hârtie, şi explică cum primise o dată cu scrisoarea, şi o mică cutie.

«In mica cutie, continuă dânsul, veĭ găsi un aparat de vorbit, fără fir. Receptorul special va fi în mâna d-tale.

Va fi destul să aplicĭ receptorul acesta pe un stâlp telegrafic oare-care, şi să vorbeştĭ d'asupra disculuĭ, pentru ca noĭ să te auzim şi să-ţĭ răspundem. Ajutăne s'o salvăm pe d-ra Viorica, chiar fără voia eĭ. Trăiască bătrâna Engliteră !

Ceĭ douĭ tinerĭ se priviră plinĭ de uimire.

Măştile galbene le dăduse acuma un supraveghetor.

Şi numaĭ privindu'l pe sir Iohn, înţelegeam bine că orĭ-ce încercare de discuţie ar fi fost zadarnică.

Gentilomul englez, care la urma urmeĭ era un om foarte bun şi foarte cum se cade, avea defectul de a fi o inteligenţă puţin cam obtuză.

Şi această îngustime de spirit era mărită şi maĭ mult încă acuma, când îşĭ vedea vanitatea aşa de grav rănită.

Se ştia tras pe sfoară de ceĭ douĭ tinerĭ şi devenise duşmanul luĭ Max din instinct.

Romancierul îl opri cu un gest.

— Sir Iohn, îĭ zise dânsul cu vocea măsurată, aş putea să te provoc la duel, să te aştern în pat pentru vre-o cincĭspre zece zile, şi să te pun ast-fel în imposibilitate de a mĕ supraveghia. Dar ştiŭ bine că d-ta eştĭ un om cum se cade, şi nu vreaŭ să adaog o nouă victimă la lista foarte numeroasă a victemelor acelora carĭ te-aŭ luat în serviciul lor.

— Eŭ sunt în serviciul inimeĭ mele ameninţate.

Orĭ-cine ar fi voit să lucreze în contra planurilor luĭ Max şi Violeta, era sigur că va găsi în sir Iohn un aliat.

Englezul urmă aproape cu violenţă:

«O mică observaţie: Chiar dacă d-ra Fowler s'ar despărţi acuma de francez, ar rĕmânea mereŭ expusă celuĭ maĭ mare pericol, pentru că nebunaticul tînăr i-a încredinţat un secret mortal.

«Incredinţam salvarea tinereĭ fete curajuluĭ şi loialităţeĭ d-tale britanice.

«Dar maĭ cu seamă, te rog să nu perzĭ nicĭ un singur moment. Căcĭ dacă veĭ întârzia, eĭ vor fi plecat din Stittsheim, şi atuncĭ nimica nu va maĭ putea să fie îndreptat».

Englezul pronunţă aceste ultime cuvinte cu un ton lugubru, apoi, cu o privire triumfătoare, se plantă în faţa celor doui tineri care deveniseră duşmanii săi, şi căută o frază fulgerătoare, pentru a-i zdrobi.

Fără învoială, fraza aceasta nu voi să se prezinte în spiritul sĕŭ greoi, căci după o pauză destul de lungă, se mulţămi să conchidă :

— Iată !..

Violeta tremurătoare de indignare, se pregătea să-i răspundă.

Voia să facă imputări grave presupusului ei logodnic, pentru faptul că primise să fie spionul unor oameni necunoscuţi, care, după toate probabilităţile, nu puteaŭ să fie de cât nişte criminali.

Dar în momentul în care deschisese gura, Max o atinse încetişor cu piciorul pe sub masă. Işi ridică îndată privirea spre faţa tînărului. şi-l văzu surîzând.

In surâsul acesta tînăra fată citi o idee, o speranţă, şi rămase tăcută.

Romancierul îşi întoarse scaunul drept în faţa lui sir Iohn, şi cu voce tare, zise :

— Foarte bine ; iată un lucru cât se poate de amuzant.

— Amuzant, mugi englezul, supărat de puţinul efect pe care-l produceaŭ cuvintele sale ; vom vedea noi dacă lucrul va fi aşa de amuzant cum ţi se pare d-tale acuma.

— Să nu ne jucăm cu vorbele. Mai târziŭ, vei recunoaşte d ta însuţi toată dreptatea aprecierilor mele... Pentru moment aş vrea să mă încredinţez dacă nu cum-va naivitatea d-tale ţi-a pus viaţa în pericol.

— Viaţa mea ?

— Fără îndoială. Cu ajutorul ştiinţei şi a imaginaţiei omeneşti s'a ajuns de multe ori la nişte rezultate cu totul surprinzătoare... Vei fi aşa de bun să-mi arăţi şi mie receptorul pe care l'ai primit?...

Lobster stătu la îndoială un moment; era evident că argumentul scriitorului îl turburase. Cu toate acestea protestă.

— Da, da, zise dânsul ; să-ţi arăt aparatul, pentru ca să pui mâna pe dânsul, şi să-l distrugi.

Surîsul lui Max deveni şi mai amabil.

— Mă calomniezi, murmură dînsul ; mi'l vei arăta numai de la distanţă.

— Ah!.. aşa da !..

Şi englezul făcu trei paşi îndărăt, şi scoase din buzunar o cutie, pe care o acţiona, apăsînd un resort. Un disc alb apăru, în jurul unei axe centrale metalice.

Max nu-şi putu stăpâni o mişcare de bucurie.

— Ce este ? întrebă Violeta, care nu'l mai părăsia din ochi.

Cu vocea foarte înceată, Max răspunse repede :

— Aparatul acesta este identic cu cel pe care l'am luat din vila Loursinade... Sir John mi-a arătat fără voia lui, cum să mă servesc de dînsul... Foarte bine... vom încerca !..

— Ce spui ?.. exclamă John, furios că nu auzise nimica.

— Spun, răspunse francezul cu cea mai mare nepăsare, că întru cât ne priveşte, vom cere permisiunea de a ne continua cina.

— Şi cu o ironie care-l făcu pe englez să se înroşiască pînă în albul ochilor, adăugă :

— D-ta ai putea foarte bine să-ţi încerci receptorul... Timpul este cât se poate de potrivit... Ai putea anunţa onorabililor d-tale corespondenţa ; că mis Violeta şi cu mine, dejunăm cu foarte multă poftă.

(Va urma)

Ei făcură în jurul fiarei un cerc de fier, săgeţile sburară şi mitzli căzu străpuns de moarte.

O vânătoare îndrăzneaţă

Ajunsesem la un lagăr ospitalier de indieni în provincia Amazonului. Vre-o două-zeci de bordee construite într'un mod cu totul grosolan din pari bătuţi în pămînt şi acoperiţi deasupra cu iarbă şi ramuri, formaŭ întregul lagăr. Bordeele eraŭ aşezate în semicerc de jur împrejurul unui torent de apă. Mai mulţi câini d'o mărime colosală şi cu nasul ascuţit păzeaŭ aceste bordee.

Un bătrân ne eşi întru întâmpinare rugându ne să rămânem noaptea în satul saŭ, căci împrejurimile sunt foarte periculoase. Sclavii noştri şedeaŭ liniştiţi pe cel'alt mal şi pregăteaŭ, jucându-se, gustarea de seară.

Şeful tribului ne dădu cel mai frumos bordeiŭ care 'l avea şi ne servi o masă foarte copioasă. Obosiţi cum eram, n'apucasem să terminăm bine masa şi neam şi culcat.

Când ne deşteptarăm, lagărul întreg era în picioare. Femeile plângeaŭ în jurul bordeelor şi scoteaŭ, în plânsetul lor, nişte gemete desperate. Oamenii fugeaŭ la arme.

Intrebai care e cauza acestui mare zgomot şi auzii că o mare nenorocire căzuse în timpul nopţei pe acest mic lagăr de indieni. O bună parte din bogăţiile lor era distrusă şi parcul unde eraŭ berbecii era cu totul devastat !

M'am dus imediat la locul dezastrului fiind coprins de o mare curiozitate. Aci ochii mei văzură ceva cu totul curios. Pe o câmpie brăzdată de mici pârâiaşe zăceaŭ mai bine de o sută de berbeci. Cadavrele lor eraŭ acoperite de ramuri, frunze şi pământ. Berbecii cari mai rămăseseră în viaţă, o luaseră razna prin câmpii şi cu nici un chip nu mai puteaŭ fi ajunşi.

«Cauza este «mitzli» 'mi zise arendaşul locului. In tot-d'a-una face ast-fel de buclucuri.

— Ce înţelegeţi d-v. prin «mitzli» ?

— Ceea-ce d-voastră numiţi puma

saŭ leul de America, felin concolor, animalul cel maĭ periculos care-l avem din strâmtoarea luĭ Magelan şi până la Pensilvania şi California. Faţă de el jaguarul nu-ĭ de cât un miel cu toate că-ĭ maĭ mic ca el şi maĭ slab în forţe. Ca cruzime cred că nu există ceva maĭ înfiorător.

«Acest felin e cu atât maĭ periculos cu cât el nu se retrage în întunecimile pădurilor ca cele-l'alte fiare, ci rătăceşte zi şi noapte prin câmpiĭ şi în jurul satelor pândind pe oamenĭ şi pe vite şi sfâşiind la moment tot ceea-ce îĭ ese în cale.

«Jaguarul cel puţin îşĭ pune la un moment dat frâŭ poftelor luĭ: cu un cal saŭ douĭ se satură. Când a mâncat douĕ treĭ vite jaguarul se linişteşte pentru câte-va zile. Puma însă e singurul felin, care ucide numaĭ şi numaĭ pentru necesitatea care o are d'a ucide tot ceea-ce îĭ ese în cale. Leul şi tigrul nu ucid de cât pentru a mânca; eĭ se supun stomaculuĭ lor şi odată sătulĭ, nu maĭ iaŭ nimic. Cu mitzli lucrurile se petrec cu totul alt-fel. Acest animal e de o lăcomie uimitoare, ochiĭ luĭ sunt vecinic holbaţĭ după sânge. După ce a supt sângele cald şi proaspăt a o sută de berbecĭ în loc să se sature, se şi gândeşte la ce ar maĭ putea devora a doua zi.

«Ţi-e imposibil să-l surprinzĭ. Simţurile luĭ sunt cu mult maĭ subtile şi maĭ exacte ca acelea ale jaguaruluĭ. El simte prezenţa omuluĭ de la distanţe colosale şi nu atacă de cât atuncia când e sigur că omul e departe, saŭ e întors cu spatele saŭ doarme. Este o fiară teribilă.

— De ce nu căutaţĭ s'o exterminaţĭ?

— Singuriĭ carĭ o vînează sunt indieniĭ, căcĭ eĭ o cunosc din toate punctele de vedere. Dacă aĭ puţin timp de pierdut, poţĭ să staĭ aci să asiştĭ la o vînătoare de puma. Nu-ţĭ va părea răŭ de timpul pierdut.

«Vezĭ toţĭ aceştĭ berbecĭ morţĭ şi acoperiţĭ de nisip? Puma a făcut această ispravă, ca să-ĭ ascundă vederilor celor-l'alţĭ şi mâine va veni din noŭ, ca să bea din sângele cald, saŭ să sfâşie din carnea cea proaspătă. Indieniĭ ştiŭ acest lucru. Eĭ nu vor deranja nimic din situaţia loculuĭ până la întoarcerea grozaveĭ fiare, chiar dacă va fi nevoe s'o aştepte maĭ multe nopţĭ d'a rîndul.

In cele din urmă veĭ vedea însă că indieniĭ vor fi răzbunaţĭ.

Tot ceea-ce 'mĭ spusese plantatorul american s'a împlinit întocmaĭ. Oameniĭ ceĭ maĭ voinicĭ din trib se îmbrăcară în nişte sacĭ, se acoperiră cu pieĭ de animale, cu frunze, cu muşchiŭ şi se culcară pe câmpul de doliŭ printre victime.

Femeile lor trecură şi-ĭ acoperiră cu pămênt. Bieţiĭ indienĭ abia maĭ puteaŭ respira de câte lucrurĭ 'şĭ puseseră pe eĭ. Nemişcaţĭ ca nişte adevăraţĭ morţĭ, indieniĭ stătură nemâncaţĭ maĭ bine de treĭ-zecĭ de ore fără a lua în gură nimic.

In fine aşteptarea lor nu fu zadarnică. A doua-zi în spre amiază grozava fiară 'şĭ făcu apariţia. Eŭ priveam toată scena din depărtare.

Fusesem opriţĭ să eşim din bordeiele noastre. Negriĭ se d părtaseră la maĭ mulţĭ kilometri.

Mă puseĭ să observ tot ceea-ce se petrecea în parc, prin deschizătura strâmtă a colibeĭ mele.

Puma înainta cu mişcărĭ feline. Luase toate măsurile necesare. Privindu-l cu atenţie puteaĭ observa cum 'şĭ studia pas cu pas terenul.

Pamântul era foarte ondulat şi acoperit pe jumătate cu mărăcinĭ. Fiara înainta din săritură în săritură, ascuţindu-şĭ urechile şi mirosind la fie-ce săritură. Când fu aproape de câmpie, aruncă o ultimă privire, mirosi lung pentru ultima oară şi se urcă pe un arbore din apropiere. Căţărat pe arbore stătu câte-va minute nemişcat şi în urmă nezărind nimic care să mişte în jurul luĭ, sări d'odată jos fără să se maĭ atingă cu ghiarele de arbore cum ar face un jaguar. Săritura luĭ fu una din cele maĭ curioase; întocmaĭ cum ar sări un om jos de la o înălţime de douĭ metri. Cât aĭ clipĭ din ochĭ, toţĭ indieniĭ fură în picioare cu arcurile întinse.

Eĭ făcură în jurul animaluluĭ mirat, încurcat, un cerc de fier.

Săgeţile ascuţite sburară d'odată şi fiara căzu la pămênt străpunsă pretutindenĭ de săgeţĭ

Nicĭ un răcnet nu eşi din gura crudeĭ fiare. Intreaga ceată s'apropie de animalul mort, care căzuse ca trăznit. Aruncând cu săgeţile în sus, danţând şi chiuind, eĭ nu maĭ puteaŭ de bucurie.

Femeile veneaŭ şi ele în fugă cu copiĭ în spate şi acompaniaŭ în urmă în chiote şi în danţurĭ pe soţiĭ lor. Iĭ urmaĭ şi felicitaĭ pe energiciĭ vînătorĭ. Le dăduĭ tot coniacul care-l aveam în sticla mea şi eĭ băură cu mult nesaţ.

Leul de America ucis semăna mult cu un leŭ de Africa. Pe pielea luĭ nu se vedea nicĭ o pată.

Dacă ar fi avut o coamă, o măciulie în vîrful coziĭ, care era prea neagră, l'aĭ fi luat drept un leŭ mic de douĭ anĭ. Cu coadă cu tot avea o lungime de douĭ metri. Corpul luĭ era foarte lungăreţ şi labele foarte micĭ îĭ dădeaŭ înfăţişarea uneĭ marĭ pisicĭ sălbatice.

Capul foarte mic nu era de fel în armonie cu restul corpuluĭ şi popila ochiuluĭ era rotundă în loc să fie ovală.

Indieniĭ jupuiră fiara şi-şĭ aleseră bucăţile cele maĭ bune. Seara furăm învitaţĭ cu toţiĭ să luăm parte la această masă. Carnea pumeĭ mi se păru foarte tare şi cu un miros insuportabil. Aducea mult cu mirosul cărneĭ de vulpe. Dacă aşĭ fi avut o excelentă friptură de berbec lucrul m'ar fi satisfăcut maĭ mult; însă eŭ m'am prefăcut că 'mĭ place, ca să nu stric pofta de mâncare nebună a indienilor.

ARCHIPELAGUL MONŞTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Şi pe când îşĭ punea întrebarea aceasta, fără de voe privirea îĭ căzu asupra centureĭ de salvare, care zăcea aruncată într'un colţ.

Centura aceasta— care constituia singurul obiect scăpat în naufragiul lor — avea pe margenĭ nişte plăcĭ de alamă carĭ puteaŭ foarte bine să servească pentru întăritul cusătureĭ.

— A!.. am găsit! exclamă Totor, bătându şĭ fruntea cu mâna.

Şi fără să maĭ întârzie, desfăcu douĕ dintre plăcile de alamă şi aplicându-le pe margenile pileĭ narvaluluĭ, reuşi să facă o cusătură impermeabilă.

De acum înainte apa n'avea să maĭ poată pătrunde înăuntru, şi se părea că scopul ascuns în spre care ţintea Totor acum era ajuns, căcĭ ştrengarul nu 'şĭ putu opri un surîs.

In timpul acesta friptura fu gata; Merinos o luă de pe foc şi 'şĭ pofti prietenul la masă.

Dar Totor înghiţi îmbucătură după îmbucătură fără să pronunţe vre-un cuvînt, adânc cufundat în gândurile carĭ îl preocupaŭ.

De odată zise luĭ Merinos:

— Ne-ar trebui vre-o douĕ-zecĭ de frunze marĭ, cele maĭ marĭ şi maĭ frumoase pe carĭ le-am putea găsi.

— Nu înţeleg unde voeştĭ să ajungĭ.

— Va fi o nouă surpriză, dragul meŭ.

Restul ziliĭ trecu cu recrutarea acestor frunze marĭ şi frumoase şi cu fabricarea unor beţe din nervurile lor mediane.

După aceea abia maĭ avură timpul să prepare o nouă friptură, să-şĭ aşeze bine focul pentru timpul nopţeĭ şi soarele dispăru la orizont.

Se culcară rupţĭ de oboseală şi adormiră duşĭ.

A doua zi dimineaţa se deşteptară înainte de revărsatul zorilor. Eraŭ înconjuraţĭ de jur-împrejur de cărbunĭ aproape

stinşĭ, în spre care raciĭ înaintaseră cu o îndrăzneală ne maĭ pomenită.

Inaintaseră aşa de mult, în cât vre-o cincĭ-zecĭ dintre eĭ, carĭ probabil fuseseră împinşĭ de către tovarăşiĭ lor din urmă, nu se maĭ putuseră retrage din flacărĭ.

Prin urmare ceĭ douĭ tinerĭ avură gata fabricată un noŭ soiŭ de friptură.

Totor, fără să se alarmeze, murmură:

— Oh, răutăcioase animale. Sunt milioane peste milioane!.. Şi vin în spre noĭ cu grămada... In cele din urmă vor stârşi prin a trece peste foc, stingându-l cu masa corpurilor lor şi vor ajunge pînă la noĭ. Atuncĭ vom fi pierduţĭ.

— Merinos, dragul meŭ, zise dânsul, nu maĭ avem multă vreme de stat pe gândurĭ; în cutând va fi prea târziŭ pentru a maĭ întreprinde vre-o acţiune.

— Aşteptând, să devorăm racii!.

Ridicară unul dintre racĭ şi se putură convinge prin eĭ înşişĭ că domniĭ răzvrătiţĭ constituiaŭ o hrană cât se poate de delicioasă.

După ce mâncară cu poftă, începură din noŭ lucrul. Totul era acum gata. Totor apucă tulpinele pe carĭ le fabricase maĭ înainte şi le introduse una câte una în pielea narvaluluĭ, care forma acum ca un fel de cutie. Le aşeză perpendicular cu lungimea la o distanţă de câte treĭ-zecĭ centimetri una de alta, formând ast-fel un soiŭ de armătură.

Pielea moale şi flexibilă, devenise acum o cavitate lungă, perfect omogenă, care amintea forma corpuluĭ narvaluluĭ.

Era, cu un cuvînt, un fel de luntre solidă, rezistentă, uşoară, impermeabilă.

— Ah! bănuiam eŭ lucrul acesta! exclamă Merinos încântat; e o luntre!

— Da; e o luntre în genul caicelor eschimoşilor.

«Ah! dacă aş avea timp, aş face o barcă model; dar drăcoşiĭ aceştia de racĭ, carĭ ne alungă de la spate.

— Ah! Totor, de-aĭ şti cât de mult te admir.

— St! Nu este acuma timpul potrivit pentru a ne perde în complimente. Să ne vedem de lucru. Un moment preţueşte acuma cât o oră, şi o oră cât o zi întreagă.

«Mirosul narvaluluĭ în putrefacţie va atrage asupra noastră toţĭ monştriĭ de pe stâncă, şi mĭ-e teamă aproape fără de voe»!

CAP. VII

Totor constructor şi Merinos calfă. O împrejurare din care se vede că nu este bine în tot-d'a-una să-aĭ mirosul prea delicat. In mijlocul întunericuluĭ. Scheletul. După încercare. D-na Ionas. In faţa visurilor. Redeşteptare teribilă. Inconjuraţĭ. Fuga disperată. Pe mare. Furtuna. Fără hrană. In voia valurilor!

Orele treceaŭ, şi ceĭ douĭ tinerĭ munceaŭ ca nişte nebunĭ. Până atuncĭ, barca bia fusese pornită; nicĭ una dintre părţile eĭ maĭ principale nu era constituită.

Totor lucra cât zece, supraveghind în acelaş timp de aproape şi lucrul prietenuluĭ sĕŭ.

Din când în când ştrengarul maĭ scotea câte o exclamaţie veselă:

— Iată-ne acuma şi inginerĭ de construcţiĭ navale! Iată-ne lucrătorĭ de arsenal, inventatorĭ!

«Dar nu maĭ avem nicĭ o clipă de perdut; mirosul narvaluluĭ în descompunere va atrage toţĭ monştriĭ de pe stâncă, şi mĭ-e teamă, mĭ-e teamă aproape fără de voe.

«Vom construi barca noastră de salvare fără instrumente, fără planurĭ, fără budget, fără soldă, fără hrană aproape, şi vaĭ! cu ce material!

— «All right!» Eştĭ splendid, amicul meŭ Totor.

— Nu găseştĭ că mirarea ta este de prea lungă durată?

Vorbeaŭ liniştiţĭ, ca şi cum n'ar fi fost ameninţaţĭ de nicĭ o primejdie; lucraŭ fără întrerupere, ca şi cum n'ar fi avut a se teme de insolaţie, care putea să-ĭ fulgere în orĭ-ce moment. Semănaŭ maĭ curând cu douĭ copiĭ, carĭ se jucaŭ de-a naufragiaţiĭ.

Cu toate că nu avuseseră de cât o hrană foarte proastă, cu toate că eraŭ istoviţĭ de sete, şi încălziţĭ peste mĕsură de razele prea ferbinţĭ ale soareluĭ, lucraŭ mereŭ înainte, cu aceiaşĭ activitate surprinzătoare.

Ah! fericită vârstă e aceia care îngădue o asemenea desfăşurare de forţă şi de energie! Te poţĭ agita fără încetare, poţĭ digera alimentele cele maĭ greoae, poţĭ dormi fără grije, poţĭ râde cu hohote în faţa celor maĭ grozave realităţĭ ale vieţiĭ. Şi dacă vre-o dată se întâmplă să cazĭ pentru un moment, zdrobit de forţa împrejurărilor, te redeşteptĭ aproape îndată, păstrând întreagă, cea maĭ chimerică, cea maĭ puternică speranţă.

— Haide, tinerĭ cavalerĭ, repede, repede! La lucru, căcĭ timpul fuge!

.... Şi ceĭ douĭ prietenĭ lucraŭ mereŭ; Totor întărea originala sa luntre prin părţile laterale, pe când Merinos o freca pe dinăuntru cu grăsimea infectă a narvaluluĭ pentru a face pielea să devie impermeabilă.

Bietul calfă miliardar freca din toată inima, fără să bage de seamă ce miros răŭ avea grăsimea, miros care în alte vremurĭ l'ar fi făcut să fie bolnav treĭ zile.

Se strâmba el puţin nu-ĭ vorbă, dar în acelaşĭ timp, rîdea din toată inima, pentru că îşĭ aducea aminte de toaleta luĭ elegantă şi de parfumurile pe care avea obiceiul să le aspire.

— God! cât de răŭ miroase animalul acesta! zise dînsul în cele din urmă; mi se pare că abuzează de bunătatea noastră.

— Da, da, domnul narval îşĭ râde de noĭ; căcĭ, pe lângă că ameninţă să ne asfixieze cu mirosul sĕŭ infect, maĭ atrage, prin puterea aceluiaşĭ miros, toţĭ raciĭ de pe stâncă.

«Priveşte. Chiar în plină zi, aŭ început să se arunce în foc. Auzĭ! Incă unul care face explozie.

Totor spunea adevĕrul. Atraşĭ de mirosul cărniĭ în putrefacţie, crustaceiĭ nu maĭ eraŭ menţinuţĭ în loc, nicĭ chiar de bariera de foc, care le oprea trecerea.

Era urgent ca ceĭ douĭ prietenĭ să le cedeze prada, pentru că în caz contrar, aveaŭ să fie devoraţĭ împreună cu dînsa, în timpul nopţeĭ.

In cea maĭ mare grabă, Totor schimbă orientarea focaruluĭ. Lăsând la o parte narvalul, se înconjurară de un triplu şir de flacărĭ, şi se aprovizionară cu combustibilul pentru timpul nopţeĭ.

Aruncară o ultimă privire asupra luntreĭ, a căreia formă lungăreaţă se profila îndărătul lor, aproape de ţărm.

Pentru moment, totul mergea bine, n'aveaŭ a se teme de nimica. Se culcară, hărţuiţĭ de gândurile cele maĭ sinistre, şi cu toate că eraŭ foarte obosiţĭ, neliniştea iĭ ţinu deşteptĭ.

Abia se întinsese întunericul, deasupra insuleĭ şi monştriĭ începură să înainteze, plinĭ de curaj.

Cu toată bravura lor neîntrecută, ceĭ doĭ prietenĭ se înfiorară de groază, când auziră sgomotele bizare produse de spăimântătoarea hordă.

Căcĭ, în adevăr, sgomotele produse de către membrele oribilelor crustacee în ciocnirea lor eraŭ din cale afară sinistre, prevestitoare de moarte şi de măcel.

Din timp în timp ceĭ doĭ amicĭ, morţĭ de oboseală, cădeaŭ; pentru o clipă închideaŭ ochiĭ. Dar somnul lor greoĭ, bântuit de cele maĭ grozave visurĭ, era repede întrerupt de clepăitul lacom al fălcilor crustaceelor.

Răsăritul soareluĭ fu o adevĕrată eliberare pentru dînşiĭ.

Indată ce primele raze de lumină apărură, un strigăt eşi din pieptul celor douĭ tinerĭ. Narvalul dispăruse întreg, sfărmat, ros în întregime de miile de crustaceĭ.

Din grămada aceia enormă de carne, nu maĭ rămase de cât un schelet alb, din care câte-va crustacee maĭ înfometate rodeaŭ încă, cu poftă.

Totuşĭ, prada aceia fusese îndestulătoare pentru primul lor avînt de lăcomie. Dar mîne!.. Dar când avea să înnopteze din noŭ!..

— Drace!.. murmură Totor, cred că nu este de loc acuma momentul de a sta mult pe gândurĭ... Nu maĭ avem de cât douĕ-spre-zece ore înaintea noastră, şi sunt atâtea lucrurĭ de făcut!..

Maĭ întâĭ de toate, ne trebuesc o păreche de lopeţĭ.

Totor n'avu să-şĭ chinuiască multă vreme imaginaţia pentru a găsi materialul din care avea să construiască lopeţile, n'avea alt-ceva la îndemână de cât frunzele de cocotierĭ. Din fericire îĭ maĭ

rămânea încă destulă sfoară, pentru a încerca şi această întreprindere..

Altă-ceva, omeneşte, nicĭ nu-ĭ era cu putinţă să facă. Şi, orĭ cât de grosolane ar fi fost lopeţile fabricate, tot puteaŭ să le fie de mare folos.

Acuma, trebuiaŭ să se asigure că luntrea avea să se poată menţine pe mare, că era în adevĕr un obiect plutitor; trebuia să se asigure dacă avea să poată suporta greutatea a douĭ oamenĭ.

Trebuia prin urmare să dea drumul luntreĭ pe apă; şi cum era un obiect cu totul uşor, operaţia nu presintă nicĭ o greutate.

Bravo!.. Barca luĭ Totor plutia ca orĭ-care altă barcă. Era însă lipsită cu totul de băncĭ; atâta pagubă... Ceĭ douĭ tinerĭ aveaŭ să se lipsească de asemenea instrumente.

Totor se îmbarcă cel dîntâĭ, şi luă loc în fund; Merinos iĭ întinse lopeţile şi veni şi dînsul să se instaleze.

Şi aşa porniră la drum; vâsleaŭ incetişor amândouĭ, Totor rezervându'şĭ dreptul de a da comanda.

Luntrea se puse în mişcare, înaintă destul de frumos.

— Dar barca noastră se mişcă aproape singură! exclamă Merinos. Curaj matelotĭ!

Iată-ĭ prin urmare, plecaţĭ din bae. Incântaţĭ, entuziasmaţĭ, se credaŭ de-a binelea scăpaţĭ din primejdie, şi nu maĭ ştiaŭ cum să'şĭ manifeste bucuria.

Cu toate acestea, balena, pe care dânşiĭ o uitaseră aproape cu totul, nu părăsise încă apele acelea. Două aruncăturĭ puternice de apă, iĭ semnalară prezenţa.

— A! exclamă Totor râzând, d-na Iona e tot prin părţile noastre!

— Cum asta, d-na Iona?

— E o simplă glumă! o glumă în amintirea profetuluĭ care a fost înghiţit odinioară de către o balenă, şi n'a scăpat din stomachul eĭ, de cât abia a treia zi.

— Şi ţie îţĭ vine să rîzĭ, Totor?

— Ştiŭ că nu voĭ plânge acuma. Te temĭ poate că doamna să nu ne joace şi nouă festa?

— Fără îndoială. Dacă ne va confunda cu narvalul în pielea căruia călătorim?

— Drace! In cazul acesta vom fi turtiţĭ ca nişte insecte neînsemnate!

«Iat-o, se apropie! Eĭ, mamă Iona! Să nu facĭ prostiĭ!

In adevĕr, monstrul cetaceŭ înainta cu repeziciune, lăsând în urma luĭ o dungă lungă de apă.

Tineriĭ marinarĭ putură să observe că doamna balenă era întovărăşită de o balenă maĭ mică.

— A! exclamă Totor; este, după câte vĕd, o mamă de familie, care 'şĭ scaldă copilaşul prin bae.

— Da, da. Baia aceasta trebue să fie considerată ca proprietatea eĭ.

Balena avea cele maĭ pacînice intenţiĭ. După ce stătuse un moment nehotărâtă, se îndreptase în spre cea-l'altă extremitate a ţărmuluĭ.

— A! exclamă Totor cam bănuiam eŭ că doamna nu va avea nimica cu noĭ...

«Drace: Cât de bine ne-ar putea remorca balena aceasta, dacă ar voi s'o facă.

— O balenă remorcând un narval!.. Iată un lucru care ar fi foarte curios, dar în acelaş timp foarte practic.

— A! «Narvalul!» Ştiĭ că acesta ar fi un nume foarte potrivit pentru barca noastră!

«Tu, dragul meŭ Merinos, aĭ fi naşul!

— Ne-am înţeles. «Trăiască Narvalul!»

— Foarte bine. Acuma, după ce neam încercat vasul, şi l'am şi botezat, e timp să ne întoarcem în spre ţărm.

— Da. Lucrurile merg foarte bine. Nicĭ nu puteam spera maĭ mult.

— Hm! Trebue să recunoaştem că lopeţile nu sunt tocmaĭ solide, şi că însăşĭ luntrea... Tare mĭ-e teamă ca în mijlocul măreĭ să nu înceapă a trage apă.

— Se poate! Dar ce putem noĭ face?

— Veĭ vedea.

Se apropiară de ţărm fără nicĭ o greutate şi debarcară.

Parizianul începu îndată opera de con solidare a vasuluĭ. Nu maĭ avea sfoară, dar o înlocui prin câte-va fibre de cocotier, bine împletite.

După ce îşĭ sfârşi lucrul, murmură, satisfacut:

— Da! In modul acesta, nu va maĭ fi cu putinţă o deplasare laterală, şi prin urmare, vasul nu se va maĭ putea diforma.

Foarte uşoare de rezumat în două liniĭ, lucrările celor douĭ tinerĭ eraŭ în realitate cât se poate de lungĭ şi de penibile. Aşa în cât, aproape toată ziua le fu prinsă. In curând avea să înopteze; abia dacă maĭ găsiseră timpul necesar pentru a mânca. Acuma, trebuiaŭ să se gândească la proviziunĭ.

Da, fără îndoială, trebuiaŭ să se gândească la proviziunĭ.

Lichide? Dar n'aveaŭ nicĭ un vas în care să le poată pune.

Solide? Aveaŭ la îndămână nucĭ de cocos. Dar în ce mod aveaŭ să le deschidă?

Insuşĭ Totor, în faţa acestor imposibilităţĭ materiale, se vĕzu nevoit să se mărturisească învins.

— Drace! murmură dânsul; să luăm în orĭ ce caz un transport de nucĭ. Avem mereŭ cuţitul, şi prin urmare, putem spera.

«Vom maĭ adăoga şi câţĭ-va dintre racĭ carĭ aŭ fost surprinşĭ de flacărĭ.

«Crustaceĭ copţĭ, prăjiţĭ prin însăşĭ voinţa lor. Iată o nouă invenţie culinară!

Nenorocul voi ca ceĭ douĭ prietenĭ să nu găsească de cât o singură nucă gata acţionată de către racĭ. Merinos o ridică şi o aşeză în luntre. Apoĭ, cu oare-care tristeţe, adăogă:

— Mâine vom complecta alimentele.

— Da! aşa este, mâine dimineaţă. Astă seară abia maĭ avem destulă vreme, pentru a aduna combustibilul care ne este necesar pentru timpul nopţeĭ.

«Ne trebuesc grămezĭ întregĭ de frunze pentru a întreţine tot timpul un foc infernal. După aceea vom maĭ sta de vorbă.

Ultimele momente ale zileĭ fură ocupate de aceste pregătirĭ. După aceea, devorară un sac, băură ceva vin de Cocos, şi se întinseră la pămĕnt, lângă foc.

Ca şi noaptea trecută, abia închiseseră ochiĭ şi se deşteptară chinuiţĭ de o groază; dar cum noaptea trecută nu dormiseră aproape de loc, în cele din urmă fură învinşĭ de oboseală, şi adormiră, cu pumniĭ strânşĭ. Dormeaŭ apăraţĭ de flacărĭ, care-ĭ învăluiaŭ în nişte reflecte de incendiŭ.

Cât timp ţinu somnul acesta, dătător de curaj şi de forţe?

Ceĭ douĭ tinerĭ n'ar fi putut s'o spue. Totor visa un vas frumos de o viteză considerabilă, pe care dânsul îl construise, şi tot dânsul îl comanda. Visa despre o balenă care voise să înghiţă vasul şi căpitanul sĕŭ... despre un narval care se luptase cu balena, despre un rac gigantic. Şi nu ştiŭ prin ce mister, dar racul acesta avea par'că faţa rasă, corectă şi enigmatică a d-luĭ Dick, bizarul şi îndrăzneţul pirat care pusese stăpânire pe Morgan.

In acelaşĭ timp o durere adâncă îl făcu să scoată un strigăt ascuţit. Se deşteptă şi sări în sus. Alăturĭ de dânsul, Merinos urla ca un demon, se zbătea, se agita.

Ce era?.. Ce dramă zguduitoare se petrecea în oroarea uneĭ întunecimĭ subite?

Focul nu maĭ proecta acuma de cât o lumină slabă.

Şi cu toate acestea, combustibilul — frunze şi lemne— era încă destul de abundent.

Cu un moment maĭ înainte, totul pocnea, scânteia, ardea.

De odată, teribilul adevăr apăru în faţa celor douĭ tinerĭ. In jurul lor, pămêntul furnica de racĭ.

Alergaseră miĭ şi miĭ, de pretutindenĭ, din toate colţurile stânceĭ; alergaseră la un ospăţ care promitea să fie tot aşa de gustos ca şi acela al narvaluluĭ.

Acuma gustaseră carnea, şi nimica nu-ĭ maĭ putea opri. Trecuseră peste bariera de foc, prin forţa împingeriĭ, ceĭ din urmă îĭ siliseră pe ceĭ din frunte.

Mulţĭ dintre eĭ pieriseră, sufocaţĭ şi calcinaţĭ. Dar în cele din urmă, corpurile lor sfârşiseră prin a înăbuşi flacările.

Ceĭ viĭ trecuseră fără frică şi fără primejdie pe deasupra corpurilor lor... Sosiaŭ acuma mereŭ, fără sfirşit, cu un sgomot continuŭ şi formidabil.

Totor, apucat de picioare, sări în sus, ca ars de un fier roşiu. Merinos, ale căruia mâinĭ eraŭ însîngerate, vociferaŭ şi lovia cu picioarele în toate părţile.

— Racii!.. Ah! Dumnezeule!.. racii!.

Indată se gândiră la narvalul devorat, la scheletul alb de pe ţărm.

Ce era de făcut? Eraŭ încojuraţĭ din toate părţile, şi aveaŭ să fie sfâşiaţĭ în câte-va momente.

O singură speranţă le maĭ rămânea. Luntrea. Dar aveaŭ să poată oare ajunge pînă la dînsa?

— La luntre!.. Repede!.. la luntre!.. urlă Totor.

Şi porni în fugă printre grămezile de racĭ, pe de-asupra lor, căzînd şi ridicîndu-se, cu o energie desperată, urmat de aproape de Merinos.

Ceĭ zece metri care-ĭ despărţiaŭ de Narval» fură ast-fel străbătuţĭ. Nicĭ o dată ceĭ douĭ prietenĭ nu putură să aibă o amintire lămurită a acelor momente.

(Va urma)

Vânătoarea de crocodilĭ în Ceylan.

Vânătoarea de crocodilĭ în Ceylan

In Ceylan crocodiliĭ sunt foarte numeroşĭ, dar e foarte greŭ ca să te poţĭ apropia mult de eĭ pentru a'ĭ vâna şi tocmaĭ din această cauză vânătoarea lor produce o deosebită plăcere colonilor englezĭ. In apă animalul se mişcă încoace şi 'n co'o, însă cu greŭ îl poţĭ vedea. Singurul mijloc ca să-l poţĭ vedea, e să staĭ la pândă pe mal. Dacă se întâmplă ca vînătorul să zărească pe mal urmele unuĭ mare saurian, atuncĭ el uzează de un şiretlic. Inchiriază de la un indigen negru un copil d'al luĭ şi-l leagă de un arbore. Copilul fiind adus, târgul e gata, căcĭ aceştĭ negri aŭ prea mulţĭ copiĭ ca să maĭ stea la îndoială dacă maĭ trebue saŭ nu să şĭ închirieze copilul, fie chiar cu rizicul d'a fi mâncat de crocodil.

Odată legat, micul negru, din cauza friceĭ, începe să ţipe. Crocodilul atras de acest zgomot ce îĭ este cunoscut, se ridică încet pe mal înaintând spre copil. Vânătorul—care stă ascuns după un stufiş—trage şi dacă îl loveşte, copilul scapă, dacă nu, de multe orĭ bietul copil e înghiţit dintr'o dată de groaznicul animal.

In caz când copilul e mâncat de bestie, atuncĭ tatăluĭ i se maĭ dă, pe lângă suma pe care a luat'o şi o primă, care îĭ vine oare-cum ca o consolare.

Un joc cu mingea

După cum l'a caracterizat foarte bine d. M. P. Daryl, jocul lawn-tennis (jocul de minge) este vechiul joc «courte-paume» al francezilor. Origina luĭ pare a fi Anglia. Tot aşa cu «croquet», «mail» saŭ «palemail» jocurĭ foarte scumpe luĭ Henric al IV-lea şi carĭ se practică şi acum la Montpellier. Crocheul nu se deosebeşte de cele-l'alte jocurĭ cu mingea de cât prin introducerea acelor sîrme în formă de arcurĭ pe sub care trece mingea.

Jocul «golf»—un joc scoţian—se practică în nişte ţinuturĭ foarte întinse (de multe orĭ maĭ mulţĭ chilometri) cu mingĭ carĭ sunt gonite din groapă în groapă cu ajutorul unor măciucĭ speciale.

Un alt joc cu mingea, care se practică maĭ ales în Anglia—este acela numit «hockey» care se joacă pe câmpiile întinse saŭ pe ghiaţă şi consistă în a goni o minge cu un ciomag.

Trebue să notăm că «hockey» este vechiul joc al aşa ziseĭ «Crosse» adus în Canada de ofiţeriĭ din Montcalmi.

Toate aceste jocurĭ de alt-fel sunt de origină cu totul streină.

Ceĭ vechĭ băteaŭ mingea cu un maiŭ saŭ o rachetă. Mingea era făcută din piele şi avea mărimea unuĭ măr. Fiecare cavaler, ţinênd în mână o măciucă de mărime mijlocie, terminată printr'o mică plasă—alerga dupe minge căutând să-ĭ dea o nouă direcţie.

Incă de pe timpul când Chardin călătorea în Persia, exerciţiul acesta cu mingea era cât se poate de cunoscut acolo. Jocul se da pe o mare câmpie numită «almeizan», în marginea căreia se ridicaŭ nişte parĭ. Mânerul ciomaguluĭ fiind foarte mic, ceĭ carĭ jucaŭ trebuiaŭ să fie foarte dibacĭ, ca să poată face să treacă mingea printre parĭ. Cel care juca trebuia să fie foarte mlădios, aşa ca să se poată învârti cu uşurinţă şi apleca—tot cu aceiaşĭ uşurinţă—şi înainte şi înapoĭ, şi în dreapta şi în stânga. Se zice că tineriĭ persanĭ se joacă foarte bine cu mingea.

Arabiĭ practică jocul persan «Tahanghan» care la eĭ ia numirea de «mihgjen». Eĭ maĭ joacă şi «polo» — joc pe care englejiĭ l'aŭ împrumutat de la Manipurĭ.

La Manipurĭ aceste jocurĭ se fac cu maĭ puţină iuţeală şi întrebuinţează nişte caĭ micĭ—poneys — de o calitate inferioară poneylor utilizaţĭ de arabĭ în jocurile lor cu mingea. Şealele lor sunt foarte grosolane şi împodobite cu ciucurĭ. Sunt foarte originale diferitele tipurĭ septentrionale cu părul lor lung şi cu costumele lor strălucitoare. Acest joc se aseamănă maĭ mult cu aşa zisul «golf» de cât cu jocul «polo» al Englejilor».

In Scoţia se joacă «shinty», joc unde se întrebuinţează o singură minge şi o măciucă încovoiată. Acesta este un mijloc vechiŭ care se obicĭnueşte prin împrejurimile Parisuluĭ.

Englejiĭ aŭ combinat toate aceste jocurĭ şi aŭ scos aşa zisul «croquet», care e foarte mult iubit şi de tinerimea engleză şi de cea franceză. La Hurlingham se angajează cele maĭ frumoase partide de jocurĭ cu mingea.

Pfaff - I. J. RESSEL

BUCURESCI

Str. Carol No. 14

cel maĭ mare depozit de

Maşinĭ de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers uşor şi iute prin noua invenţiune patentată şi fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezintant al renumitelor fabricĭ de automobile «de Dion Bouton» şi biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orĭ-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE şi AUTOMOBILE, precum şi pentru **arămuit nichelat şi emailat.**

SĂBII se nichelează cu preţurĭ reduse. — Atelier special pentru colţuit, gravat, plisat, soleil şi evantail.

Magazinul General de Musică

LA HARPA

Bucureşti, Strada Colţei No. 5

Cel maĭ mare depozit de

Gramofoane amer'cane

cu renumita marcă «The Har», şi

: INSTRUMENTE MUSICALE :

Preţurile cele maĭ reduse

Cataloage gratis

CÂŞTIG MARE

Representanţĭ capabilĭ, funcţionarĭ, etc., îşi pot dobândi un frumos câştig accesoriŭ, scriind:

Agenţiei de Publicitate „Presa" Bucureştĭ pentru S. B. No. 20.

MARELE MAGAZIN DE ARME

Bucureşti Cal. Victoriei, 44 **B. D. ZISMAN** **Suc. Craiova St. Unirei 48**

Furnisor al Curţeĭ Regale

are onoare a aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele din toată ţara, că a înfiinţat în magazinul sĕŭ o secţiune specia de

PUŞTI pentru pădurarĭ

lucrate special pentru acest magazin şi fiind de o construcţie solidă şi

— PREŢURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 —Puşcă cu capsă, cu o ţeavă, leĭ 15

Model No 285.—Puşcă cu capsă, cu două ţevĭ, solidă, recomandabilă, leĭ 30

Model No. 236.—Puşcă cu capsă, cu douĕ ţevĭ, oţelurile înainte foarte solidă, funcţionare admirabilă, model f. recomand. 40

Model No. 133.—Puşcă foc central, cu o ţeavă, sistem «Mauser. cal. 12 saŭ 16, robustă, recomandabilă, leĭ . . 30

Nodel No. 101.—Puşcă foc central, cu douĕ ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punêndu-se singure la piedica de siguranţă, m. solid, leĭ . . 55

Model No. 1103.—Puşcă foc central, cu douĕ ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punêndu-se singure la piedica de siguranţă, oţelurile înainte (armă de reclamă a magazinuluĭ), puşcă recomand., leĭ 65

Preţurile sunt reduse, fixe şi se înţeleg numaĭ cu banĭ gata.—Expediţiunĭ în toată ţara.—Comandele se efectuiază în ziua primireĭ.

Către cititorĭ

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vinătorĭ, în ţară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

Reclama este sufletul comerciului

Anul IX. — No. 515. 10 Banî în toată ţara Miercurî 21 Martie, 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toatăţara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacţia şi Administraţia :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare o dată pe săptĕmână
— MARTEA —

Inamiciĭ grenadirĭ înconjurară pe cavaler. — (Vezĭ pag. 1736).

CAVALERUL LUDOVIC D'ASSAS

„Dulce et decorum pro patria mori.
Horatiu, od. III, lib. III.

După pacea de la Aix-la-Chapelle, în 1748, Franţa, slăbită prin groaznicul războiŭ la succesiunea Austrieĭ, simţi nevoia uneĭ repauzărĭ.

La această epocă Europa se găsea împărţită în două părţĭ, carĭ trebuiaŭ să se respecte una pe alta. Prima parte era formată din statele Marieĭ Thereza, regina Ungarieĭ şi împărăteasa Austrieĭ, dintr'o parte a Germanieĭ, a Rusieĭ, a Anglieĭ, a Olandeĭ, a Sardinieĭ; iar a doua parte era formată din F a ţa, Spania, cele două Siciliĭ, Prusia — şi Suedia.

Cu toată pacea care se semnase, toate aceste puterĭ rămaseră înarmate, din cauză că o jumătate a Europeĭ se temea de cea-l'altă jumătate.

Ludovic al XIV-lea, care încercase cel d'întâiŭ să ţină piept Anglieĭ, Germanieĭ, Italieĭ, Olandeĭ, îşĭ uzase întreaga luĭ armată, făcând în chipul acesta şi pe ceĭ-l'alţĭ monarhĭ să-l imiteze. Aceste lupte aŭ făcut ca populaţia, agricultura, industria şi ştiinţele să rămâe cu mult înapoiate. Ludovic al XV-lea fu silit să-l imiteze şi d'atuncĭ, vaĭ! războaele n'aŭ maĭ contenit în acest continent al Europeĭ, care vrea să treacă drept cel maĭ creştin şi cel maĭ civilizat.

La orizontul Americeĭ se pregătea un războiŭ. Atuncĭ Anglia — ca în tot-d'auna gata la fie-ce pas să lovească în Franţa— o atacă în Canada, cătând să-ĭ slăbească comerţul. Ne aducem aminte cum fu ucis marchizul de Montcalmy, care căută să apere pînă la ultima picătură de sînge coloniile Franţeĭ. Fără să fi fost nicĭ cel puin războiul declarat, Englezii luară de la Francezĭ maĭ mult de treĭ sute de vapoare de comerţ şi chiar şi maĭ multe vase străine, carĭ aduceaŭ fel de fel de mărfurĭ în coloniile franceze. Acest lucru le-a fost cu atât maĭ uşor, cu cât marina militară a Franţeĭ fusese aproape pe d'aîntregul distrusă în 1741.

Franţa îşĭ puse dintr'o dată batalioanele pe picior de luptă şi atuncĭ începu acel războiŭ nefast, numit războiul de şeapte anĭ, războiŭ în care căzu floarea nobleţeĭ franceze, multe vase de comerţ, o bună bucată din Canada şi multe din posesiunile franceze din Indiĭ.

Pînă la această epocă nicĭ odată nu se dăduse în Europa aşa de multe războae şi nicĭ odată nu se năpustise maĭ multe naţiunĭ una contra alteia. In aceste învălmăşelĭ Ruşiĭ luară partea Austrieĭ şi înaintară trecând prin Polonia. Englezii, aliaţĭ cu ceĭ din Hessa şi din Hanovra, trecură prin ducatul Clèves ca să se opună Francezilor, carĭ înaintaŭ în Flandra. Regele Prusieĭ atacă pe prinţul de Lorena lângă Praga şi faimoasa Maria Thereza, aliindu-se cu armata franceză, veni în ajutorul prinţuluĭ de Lorena. Războiul devenise general şi se întindea de la marea Baltică şi pînă la Rhin.

Sîngele cel maĭ mult a curs însă în Germania şi tot aci s'a dus şi ceĭ maĭ mulţĭ banĭ aĭ Franţeĭ. Şi toate astea fără nicĭ o ispravă; lucru arare-orĭ auzit. De oare-ce fruntariele Franţeĭ rămăseseră neatinse, cu tot dezastrul luĭ Rosbach şi al multor altora, abia dacă se auzea vre-un zgomot îndepărtat la Paris din tot ceea ce se întâmpla. Parisul îşĭ continua viaţa luĭ zgomotoasă şi stricată în cap cu regele, numit «cel mult iubit», care el cel d'întâiŭ dădea exemplul şi semnalul tuturor destrăbălărilor.

S'ar putea oare zice că în timpul domniei matele nefaste a luĭ Ludovic al XV-lea armatele Franţeĭ aŭ fost maĭ slabe ca acelea de pe timpul luĭ Ludovic al XIV-lea? Ele aŭ fost mult maĭ nenorocite, dar totuşĭ nu maĭ puţin brave şi atât Rosbach, ca şi Fontenoi, aŭ strălucit la fel. Se ştiŭ faimoşiĭ şefĭ pe caiĭ i-a avut armatele luĭ Ludovic al XV-lea. Cu sabia în mână şi cu zâmbetul pe buze, eĭ mureaŭ în chipul cel maĭ eroic. Mulţĭ din eĭ aŭ scăpat cu viaţă şi dacă n'ar fi venit faimoasa revoluţie de la 1789, aceĭ şefĭ ar fi ajuns pînă în adâncĭ bătrâneţĭ.

Din această campanie a războiuluĭ de «şeapte anĭ» avem câte-va fapte celebre de semnalat. In insula Minorca, marchizul Galissonnière zăpăci complect flota engleză. Mareşalul Richelieu şi contele Maillebois daŭ asalt cetăţeĭ Port-Mahon şi o distrug complect. Amiralul englez Byng, care n'a putut să ţie piept adversarilor şi să apere cetatea, fu condamnat la moarte de curtea marţială şi împuşcat. In Hastemberg, mareşalul Estrées învinge cu totul pe ducele de Cumberland şi mareşalul de Richelieu bate şi el pe acelaşĭ duce. Ducele de Broglie învinge pe prinţul de Brunswick în Bergen şi acelaşĭ lucru s'a întâmplat la Warbourg. Aci fură ucişĭ marchizul de Castris, prinţul Rohan-Chabot, marchizul de Bétisi, contele de la Tour du Pin, marchizul de Valence şi o mare mulţime de ofiţerĭ francezĭ.

Trebue să ne mărginim aci cu citaţiile.

Vitejiile ofiţerilor şi maĭ cu seamă ale bravilor soldaţĭ francezĭ, sunt fără număr, dar dintre ele una străluceşte maĭ mult. Prinţul de Brunswick— în Hanovra — înconjurase Veselul, care era pe punctul să cadă, când de o dată marchizul de Castris veni în grabă şi cuprinse Rhimbergul după un asalt strălucit. După aceasta îşĭ întinse lagărul sĕŭ lângă Claster-Camp. Prinţul fiind avizat de spioniĭ sĕĭ, porni cu armata luĭ în spre Claster-Camp. Castris, bănuind acest lucru, îşĭ ascunse maĭ întâiŭ oameniĭ luĭ şi trimese în urmă pe cavalerul d'Assas, căpitan de Auvergne, în recunoaştere. Acesta, n'apucase să facă câte-va sute de metri, când nişte grenadirĭ inamicĭ îl înconjurară şi îşĭ îndreptară cu toţiĭ baionetele în pieptul luĭ. zicându-ĭ că dacă va scoate un cuvînt, e ucis. D'Assas stă câte-va clipe ca să-şĭ prindă sîngele rece şi cu o voce clară strigă apoĭ cât îl luă gura: «La mine, Auvergnia! Iatĭ inamiciĭ»!.. Şi imediat după asta căzu lovit de armele descărcate.

Cavalerul d'Assas se născuse la Vigan, în Cèvennes, la 28 Aprilie, 1733. Când a căzut, n'avea decât 27 de anĭ.

Maria Antoinetta acordă fiuluĭ sĕŭ maĭ mare o pensie şi dreptul d'a vâna cu regele. Această pensie fu suprimată sub Ludovic al XVI-lea şi continuată sub Napoleon I.

In Vigan s'a ridicat o statue uneia din ceĭ maĭ faimoşĭ copiĭ aĭ luĭ, iar Parisul dete uneĭ străzĭ ale sale numele luĭ.

CĂLĂTORIĬ DE ACTUALITATE

NEW-YORKUL

Iată cum descrie marele romancier francez, Paul Bourget, primele sale impresiĭ din New-York:

..... După şeapte zile de drum, într'o zi de vară, în acelaşĭ timp arzătoare şi înourată, New-Yorkul începu să se zărească.

Vasul urca acum gura Hudsonuluĭ, care serveşte de port mareluĭ oraş; urca cu o mişcare, pe atât de dulce, pe cât de repede fusese cu două-zecĭ şi patru de ore maĭ înainte.

Chiar numaĭ senzaţia aceasta ar valora osteneala călătorieĭ, atât era de neaşteptată şi de adâncă.

Enormul estuar se înfioară, mişcat de ultima tresărire a Atlanticuluĭ; pe amândouă ţărmurile sale, atât de departe cât poţĭ cuprinde cu vederea şi din spre New-York şi despre Jersey-Citi, numaĭ remorchere şi vase, carĭ se mişcă toate cu aceiaşĭ încetineală şi cu aceiaşĭ siguranţă.

Din timp în timp câte unul din aceste remorchere aruncă o şuerătură ascuţită, care se amestecă cu mugetul concentrat al vaselor ce şĭ fac intrarea în port.

De ambele părţĭ staţionează poate vr'o cincĭ-zecĭ de vase, maĭ ca şi ale noastre, venite din Europa, din America de sud şi din cea de nord.

In ceaţa caldă care se lasă, formele se şterg, conturele se estompează, se fantomatizează. Alte vase apar, se lămuresc,

se ghicesc îndărătul celor d'intâiŭ; maĭ îndărăt, o monstruoasă încrucişare de catargurĭ.

Şi maĭ în urmă, colosală, dominând această gigantică uzină mişcătoare, care îţĭ face impresia că este antrepozitul lumeĭ întregĭ, statua libertăţeĭ se înalţă ca un far.

Şi cele două oraşe din dreapta şi din stânga, se întind mereŭ tot înainte, cât poţĭ cuprinde cu vederea. Inclinat de partea New-Yorkuluĭ, deosibesc casele micĭ,— un ocean întreg de construcţiĭ, dintre carĭ izbucnesc clădirile înalte, aşa de colosale în cât chiar de la depărtarea aceasta îţĭ obosesc privirea. Număr caturile de-asupra linieĭ mediĭ a acoperişurilor; o casă are zece, alta două-sprezece, alta nicĭ nu e sfârşită încă. O armătură de fier se desemnează în spre înălţimea ceruluĭ, se proectează 6 etaje d'asupra altor opt carĭ sunt deja construite.

Gigantică, colosală, nemăsurată, nebunească este priveleştea aceasta,în care gura enormă a unuĭ fluviŭ serveşte de cadru uneĭ dezvoltărĭ de energie omenească şi maĭ enormă de cât dânsul.

Istoria adaugă la această impresie— pentru a o face de două orĭ maĭ mare— brutalitatea indiscutabilă a cifrelor.

In 1624 — abia dacă sunt 280 anĭ de atuncĭ— indieniĭ vindeaŭ unuĭ vestfalian această parte a insuleĭ.

Omul acela a fondat oraşul pe care îl am acum înaintea ochilor meĭ uimiţĭ.

Este poezia democraţieĭ şi unul din acele avânturĭ de vitalitate populară, în care individul dispare, în care sforţarea personală nu maĭ este de cât o notă pierdută într'un imens concert.

Fără indoială, nu este aicĭ nimic asemănător cu acel Parthenon aşezat pe o colină, în care heleniĭ 'şĭ-aŭ rezumat tot idealul lor; dar este poezia violentă şi obscură a lumeĭ moderne, care îţĭ dă fără de voe o înfiorare tragică.

Am petrecut o săptămână întreagă în New-York, fără ca să pot vedea vre-una din persoanele pentru carĭ aveam scrisorĭ de recomandare; căcĭ, pe căldurile acelea arzătoare, toată lumea bună şi cu oare-care dare de mână părăseşte New-Yorkul. Se duc pe la ţară, pe la staţiunile balneare prin Europa.

Eŭ însumĭ mĕ pregătesc să plec în spre New-port, pentru ca să pot vedea de aproape societatea maĭ înaltă.

Am avut prin urmare destul timp în aceste opt zile să vizitez în toate direcţiile New-Yorkul şi să primesc o primă impresie.

Sunt foarte grele, dureroase chiar, aceste prime impresiĭ, maĭ ales pentru un francez.

Indată ce vaporul a ancorat, te coborĭ în mijlocul unuĭ hangar imens, care e plin de oamenĭ ce aleargă în toate direcţiile, îmbrâncindu-se uniĭ pe alţiĭ şi lovind pe călătorĭ.

Poliţiştĭ giganticĭ—aleşĭ ast-fel anume, probabil, pentru a impune — staŭ la distanţe desul de dese pentru a păzi buna ordine. In uniforma lor, descheiată la gât din pricina căldureĭ, oameniĭ aceştia aŭ o aparenţă cu totul caraghioasă; nu mă pot împiedica la concepţia curioasă pe care trebue s'o aibă, ci despre ordine; un poliţist european, adus în mijlocul uneĭ asemenea neorânduelĭ grozave, s'ar crede obligat să aresteze toată lumea saŭ cel puţin să-ĭ adreseze admonestaţiunĭ grave.

In mijlocul acestuĭ zgomot, geamantanele sunt deschise şi cercetate cu o repeziciune uimitoare; apoĭ cu aceiaşĭ repeziciune sunt închise din noŭ şi marcate.

După aceea sunt prăvălite d'alungul uneĭ scândurĭ; funcţionariĭ par a nu se îngriji nicĭ câtuşĭ de puţin de soarta obiectelor închise înăuntru.

In această învălmăşeală generală, în care toată lumea — hamalĭ şi poliţiştĭ — este înaltă, observ şi nişte oamenĭ maĭ micĭ, cu ochiĭ agerĭ, carĭ te opresc în trecere. Sunt reporteriĭ gazetelor, carĭ umblă după interviewurĭ.

Dentistul vaporuluĭ se luptă cu unul dintre eĭ, care cere informaţiĭ asupra holereĭ din Italia.

Omnibusul în care mĕ urc, în sfârşit, îmĭ pare un adevărat paradis; începem a alerga pe un pavaj de lemn foarte prost întreţinut — prime semne ale delapidăriĭ budgetuluĭ municipal. Cartierul dintre port şi a cincea alee, unde se află hotelul, este cât se poate de urât.

Casele se continuă în linie dreaptă, cu o uniformitate de speriat. Nicĭ un arbore în faţa acestor case, nicĭ o bucăţică de pământ; numaĭ şine de tramvae şi de omnibusurĭ.

Pe de-asupra circulă trenurile aeriane, carĭ străbat întreg oraşul. Intr'un singur moment am observat treĭ trenurĭ trecĕnd într'o direcţie şi treĭ în alta.

Mĕ gândesc la viaţa oamenilor actualĭ dedesubtul acestor căĭ ferate.

In New-York nu există trăsurĭ— trăsurile acelea carĭ fac graţia Parisuluĭ, a Londreĭ saŭ a Romeĭ. Muncitoriĭ şi oameniĭ de afacerĭ aŭ la îndemână trenurile, tramvaele, omnibusurile şi cine e bogat îşĭ are trăsura sa particulară.

P. B.

Lupta contra zăpezii în Canada

——

De sigur, nu vom spune nimica noŭ cetitorilor noştri, când le vom reaminti că pe ţărmurile sfântuluĭ Laurenţiu, temperatura erniĭ este în general cu mult maĭ riguroasă de cât pe ţărmurile Dimboviţeĭ.

Trebue să exceptăm bine înţeles, iarna aceasta, care a fost şi ea o excepţiune.

Putem afirma însă, că frigul este suportat în Canada cu maĭ multă înlesnire.

Din ce pricină oare această diferenţă de impresiune?

Frigul nostru este maĭ întotdeauna umed, vaporiĭ de apă carĭ plutesc în atmosferă sunt de multe orĭ imperfect de solidificaţĭ, eĭ pătrund cu înlesnire în piele, şi maĭ cu seamă în plămânĭ.

Din contra, iarna canadiană este aproape într'un mod constant, foarte seacă. De aceea cred că clima ierniĭ este maĭ preferabilă în Canada de cât pe la noĭ, saŭ chiar de cât la Paris, unde de şi termometrul nu se coboară nicĭ odată prea mult, domneşte o umezeală eternă, care e foarte grea de suportat.

Zăpada canadiană este foarte frumoasă, câmpiile albe, nemărginit de întinse, constitue o privelişte în adevĕr admirabilă.

Dar să nu pronunţăm prea multe cuvinte de laudă pentru zăpada Canadeĭ.

Companiile de drum de fier din valea sfântuluĭ Laurenţiu ar avea oare-care dreptate să ne considere drept nebunĭ.

Aceasta din pricină că zăpada care se aşterne necontenit pe liniile ferate, şi care se reînoeşte neîntrerupt în timpul celor şease lunĭ de iarnă, le face pe companiĭ să cheltuiască milioane.

La Montreal, la Quebec şi în toate oraşele Canadeĭ, companiile urbane aŭ de luptat neîntrerupt împotriva zăpeziĭ.

Curăţitoarele mecanice de zăpadă funcţionează mereŭ, şi numaĭ cu mare greutate reuşesc să menţie liniile curate, libere de zăpadă.

Credem că nu maĭ este nevoe să spunem că navigaţia este complect întreruptă în timpul epoceĭ marilor frigurĭ, atât pe sfântul Laurenţiu, cât şi pe toate lacurile şi cursurile de apă.

Sfântul Laurenţiu, cu toată lărgirea albieĭ sale, se transformă într'o câmpie de gheaţă, care, de altminterĭ, nu îngreuiază de loc comunicaţia, ci din potrivă, o uşurează.

In adevĕr, pătura de gheaţă care se depune este atât de solidă, în cât, cele maĭ grele care, transformate în săniĭ, pot circula în voe.

Stâlpĭ de brad înfipţĭ în ghiaţă, arată timporar aceste drumurĭ efemere.

Pe aceste magnifice câmpiĭ de ghiaţă, îşĭ petrec ceĭ maĭ abiliĭ patinatorĭ din lume, — canadieniĭ, — timpul pe care li-l lasă liber ocupaţiile lor.

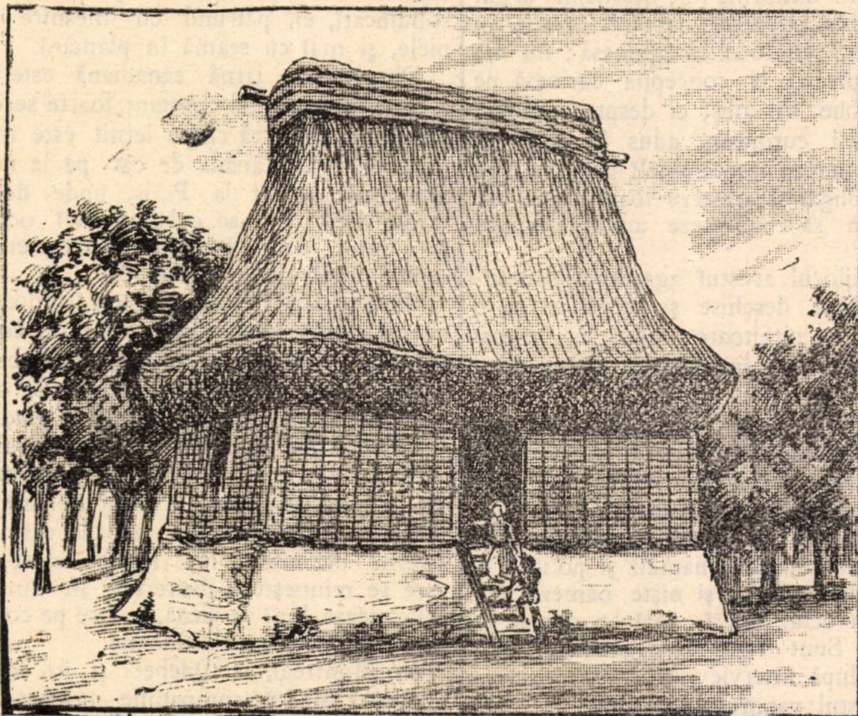
E un spectacol în adevĕr pitoresc, când vezĭ patinatoriĭ lunecând cu repeziciune pe întinderea lucie, în grupe micĭ zgomotoase, saŭ solitarĭ.

E multă lume, care priveşte cu oarecare regret topirea gheţeĭ.

Iarna este foarte plăcută în Canada pentru lumea care are o situaţie materială stabilită; e maĭ greŭ însă de ceĭ săracĭ şi de bietele companiĭ ale căilor de comunicaţie.

O statistică recentă stabileşte într'un mod cert că dacă n'ar fi cheltuelile necesitate de curăţirea şinelor în timpul iemeĭ, sumele încasate de societăţile de tramvae ar fi îndoite de cât acelea încasate în timpul veriĭ.

Vetor

O colibă fidjiană.

Locuinţele primitive în Noua-Zelandă

O colibă artistică

Daca am căuta un criteriŭ pentru a compara între ele rasele africane şi rasele oceaniane, n'am avea de cât să comparăm colibele infame ale celor d'intâiŭ, cu elegantele locuinţe ale celor-l'alţĭ.

Termenul de elegant nu este de loc exagerat; n'aveţĭ de cât să priviţĭ acoperişul artistic al locuinţeĭ pe care o aveţĭ în faţa d-voastră.

Pare lucrat de mâna unuĭ lucrător experimentat, măsurat cu metru, şi presat cu cele maĭ perfecţionate maşinĭ.

Casa întreagă este aranjată cu multă regularitate; fie-care lucru e cu rostul săŭ.

V. F.

ARCHIPELAGUL MONŞTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Inconjuraţĭ din toate părţile, muşcaţĭ cu pantalonii rupţĭ, trecură înainte şi se vĕzură lângă luntre. Din instinct, şi fără a se maĭ consulta, îĭ dădură drumul pe apă.

Se avîntară într'însa şi-ĭ făcură vĕnt, cu un elan desperat.

Eraŭ salvaţĭ! Racĭi bestiĭ pot înfrunta une orĭ furia flacărilor; dar nicĭ o dată nu se apropie de apă, pentru care aŭ o groază neînchipuită.

Ceĭ douĭ amicĭ scoaseră un suspin ung de uşurare.

— Uf!.. Totor, murmură Merinos, tu ştiĭ bine că eŭ nu sunt fricos de felul meŭ; dar pot să jur că mi se sbîrcise pielea de groază.

— Dar mie!.

Drace!.. Domniĭ aceia iubesc prea mult friptura proaspătă.

«Aproape, aproape să rămînem în ghiarele lor... M'aŭ muşcat cu o furie de nebunĭ.

— Dar pe mine!... Tot corpul îmĭ sîngerează.

— Din fericire, apa de mare va cicatriza repede toate aceste rănĭ.

«Orĭ cum, trebue să recunoaştem că am scăpat destul de frumos!

— Vaĭ!.. fără alimente!..

— Ba, dacă nu mă înşel, avem o nucă de cocos.

«Să ne învîrtim prin baia aceasta până când se va face ziuă... Atuncĭ vom putea debarca din noŭ, şi vom strînge maĭ multe alimente.

— Da, da... să sperăm că raciĭ vor fi însufleţiţĭ de nişte sentimente maĭ puţin canibalice.

— A!.. iată un lucru la care nu ne am gândit.

«Se stârneşte un vînt violent.

— Da, se stârneşte vîntul.

— Şi cerul se întunecă.

«Numaĭ de n'am fi apucaţĭ de o furtună!..

— In adevĕr, vîntul începuse să sufle; din ce în ce devenia tot maĭ violent. Valurile prinseră a se ridica furioase, şi «Narvalul» începu să danseze pe ele cu o uşurinţă şi o siguranţă demnă de admirat.

Puţin câte puţin, vîntul îĭ îndepărtă de coaste; maĭ la larg, marea deveni cu totul puternică, şi-ĭ duse în depărtare, spre largul măriĭ.

De o dată, un vîrtej violent apucă luntrea, şi o duse ca pe o frunză, cu mugete de tunet.

Barca eşi din bae ca o săgeată.

Iată-ĭ acuma plutind pe nişte valurĭ de spumă, în mijlocul măreĭ.

Mergeaŭ cu o viteză de necrezut, incapabilĭ să se serviască de originalele lor lopeţĭ pentru cârmă, jucăria valurilor.

Furtuna urla în jurul lor, spăimântătoare, şi în situaţia aceasta de nedescris, îşĭ petrecură toată noaptea.

. . . .

Un ultim vârtej desfăcu în sfârşit noriĭ, şi zoriĭ zileĭ începură să se ivească. «Narvalul» luneca pe valurĭ cu o iuţeala considerabilă. Mergeaŭ în spre nord, căcĭ ceĭ douĭ tinerĭ văzură în curĕnd soarele răsărind la dreapta lor.

Puţin câte puţin, marea se linişti. In depărtare apăru linia nesigură a ţărmurilor albastre. Şi această apropiere relativă a pămĕntuluĭ, aduse din noŭ o rază de speranţă în sufletele îndurerate ale celor douĭ tinerĭ.

— Eĭ bine!.. întrebă Totor, ce spuĭ tu, dragul meŭ Merinos, despre această aventură?.. Ce părere aĭ despre dânsa?..

— O găsesc extraordinară!... Cu totul extra-ordinară şi originală!

— Nu-ĭ aşa?

«Şi cu toate acestea, trebue să recunoaştem că am fi putut pătimi alte lucrurĭ şi maĭ rele încă.

— Da... Mă înfior când 'mĭ aduc aminte şi te asigur că priveliştea racilor care ne înconjuraŭ, va rămânea pentru tot d'a-una săpată în memoria mea!..

— E!! să nu maĭ vorbim acuma despre lucrurile acestea! Când porneşte cine-va pe calea uneĭ vieţĭ de aventurĭ, nicĭ o întâmplare — orĭ cât ar fi ea de tragică saŭ de comică — nu trebue să-l maĭ mire. Să trecem mereŭ înainte, cântărind prezentul, cugetând la viitor, me-

reŭ plinĭ de curiozitate şi de dor de cercetare, dar mereŭ fără prea multă uimire!...

— Ah!... dacă am avea alimente... Măcar puţină apă... Eŭ unul, mărturisesc că mor de sete.

— Şi mie mi se pare că am un morman de sare pe limbă!..

— Dacă am încerca să ne apropiem din noŭ de ţărm?..

— Lucrul acesta nu va fi de loc uşor!.. Priveşte cât de repede ne duce curentul...

«Suntem acuma nu pe mare, ci pe un fel de fluviŭ fără ţărmurĭ.

— Cu toate acestea, să încercăm.

— Să încercăm!..

Apucară amândouĭ lopeţile. şi se încercară să întoarcă barca într'o direcţie opusă. Inposibil!... O forţă nevăzută iĭ împingea mereŭ în spre curent, în cuprinsul cărora păreaŭ înghiţiţĭ pentru vecie.

— Drace! murmură Totor înciudat, ne pierdem timpul şi ne obosim în zadar. Curentul ne duce mereŭ tot înainte, ca şi cum nicĭ n'ar voi să ştie că douĭ oamenĭ vâslesc din toate puterile lor într'o direcţie opusă.

De o dată, la o distanţă mică, în stânga lor, apa ţîşni cu putere.

— «What ist»? exclamă Merinos.

— Vre-o scoică de mare... un pachet de sardele... saŭ poate nişte alje?

— Nu, este balena!..

— Drace!.. E adevărat. Este doamna Iona şi cu copilul eĭ.

«Ah!.. dar ştiĭ că doamna aceasta ne urmăreşte cu prea multă patimă? Ia priveşte-o... N'are de loc aerul că se plictiseşte. Ah!.. cât de mult n'aşĭ vrea să pot fi şi eŭ în locul eĭ!..

«Dar tu, Merinos?..

— Aşĭ da o sută de miĭ de dolarĭ pentru ca să mĭ pot îndeplini această dorinţă!

CAP. VIII

O balenă care dejunează şi se amuzează. — Supliciul luĭ Tantal.—Mana marină.—Plankton.—In mijlocul aljelor. — Un fucus. — Remorca.—Cursă nebună.—Coastele se zăresc.

După cum declarase Totor în graiul luĭ figurat, balena nu se plictisea de loc. Era încântată şi gusta cu deliciŭ bucuria de a trăi. Dusă încetişor de curent, ea se juca în mijlocul valurilor şi nu se mişca de cât numaĭ atuncĭ când era necesar pentru a nu-şĭ schimba direcţia.

Balena cea mică făcea fel de fel de mişcărĭ dezordonate, potrivite cu vârsta sa.

— Nu m'am înşelat!.. exclamă din noŭ Totor, doamnele balene se distrează, nu glumesc!

Din când în când mama deschidea o gură imensă, o gură de cavernă, un abis.

— Da, răspunse Merinos; se distrează şi în acelaşĭ timp dejunează.

«Ah, cum aşĭ vrea să fiŭ în locul eĭ!

— Dar ce poftă nebună de mâncare!

«E drept că stomacul doamneĭ este demn de această lăcomie.

Dar în sfârşit, ce mănâncă dânsa?

— Nu ştiŭ. Trebue să vedem.

Totor se apleacă d'asupra luntreĭ şi spre marea sa mirare văzu o mulţime nenumărată de corpurĭ carĭ pluteaŭ în toate părţile. Eraŭ nişte corpurĭ micĭ, gălbuĭ, bătând în liliachiŭ.

Animalele acestea aveaŭ forma corpuluĭ rotundă, eraŭ înzestrate cu tentacule şi prezetaŭ aspectul unor adevărate bule gelatinoase, transparente.

— Pe onoarea mea! exclamă Totor, dacă n'ar fi aşa de uşoare, maĭ că 'mĭ-ar veni să le asemăn cu nişte cartofĭ.

— Ah, nu; sunt nişte fiinţe însufleţite, sunt nişte animale.

— Ia priveşte câte prinde balena la fie-care înghiţitură!..

«Drace!.. Ce gură are şi monstrul acesta: un adevărat tunel!..

— Eŭ aşĭ voi să ştiŭ ce sunt animalele acestea micĭ. Aşĭ fi curios maĭ cu seamă să aflu dacă nu cum-va, la rigoare, ne-ar putea servi şi nouă de alimente.

— Nu ştiŭ nicĭ eŭ ce să fie animalele acestea; dar n'am încredere.

Totor studiase foarte bine mecanica, dar nu era tocmaĭ tare în materie de zoologie.

Nu trebue să-ĭ ţinem prin urmare în nume de răŭ faptul că n'avea idee despre corpurile acelea plutitoare, carĭ nu eraŭ alt-ceva de cât nişte «pelagiĭ» *), de un organizm rudimentar.

Cât despre proprietăţile de carĭ se bucuraŭ, Merinos avea să le cunoască în curând.

Americanul ţinea la ideia sa pentru că murea de foame. Poate că acele animale bizare s'ar fi putut în cele din urmă mistui. Multe animale de mare, carĭ în aparenţă prezintă aspectul cel maĭ respingător, aŭ un gust cât se poate de delicios.

De ce atuncĭ, corpurile acelea plutitoare n'ar fi constituit şi ele un aliment comestibil?.. De ce, un aliment care era bun pentru balenă, n'ar fi fost bun şi pentru om?

Şi împins de puterea acestuĭ raţionament, Merinos îşĭ scufundă mâna în apă şi apucă o pelagie.

Animalul îşĭ retrase îndată tentaculele şi se prefăcu într'o adevărată bulă. Era un corp rece, vîscos, moale, gelatinos, şi cât se poate de respingător.

De odată, Merinos scoase un strigăt. Simţise o senzaţie arzătoare la degete. In acelaş timp, pielea se acoperi de pete roşiĭ. Dădu drumul animaluluĭ şi exclamă:

*) Pelagiile aparţin genuluĭ «meduzelor» şi fac parte din clasa «acalephelor». Sunt nişte animale radiate, intermediare între zoofite şi echinoderme. Simplul contact al lor cu pielea produce înţepăturĭ caustice; de unde le vine şi numele.

«God blers me!» Dar e o adevărată urzică!

«Mi-am rănit degetele ca şi cum aş fi strâns în mână o tufă întreagă de urzicĭ.

— Haide! trebue să dejunăm astă-zĭ numaĭ cu gândul!... Cum bănuiam eŭ că se va întâmpla.

«Să ne strîngem stomachul, dragul meŭ, şi să aşteptăm un alt prilej maĭ favorabil!..

«Vaĭ!... Văd bine că trebue să ne resemnăm!

In timpul acesta, Totor începu să bage de seamă că viteza «Narvaluluĭ» devenea din ce în ce tot maĭ înceată. Tot odată, apele suferiră o modificare bizară. Deveniseră maĭ puţin fluide şi maĭ puţin transparente. Deveniseră de o coloare închisă verzie, ţi se părea chiar că eraŭ maĭ groase, şi ţĭ făcea impresia că năvălise un curent, un fluviŭ de noroĭ.

Pelagiile deveniseră acuma şi maĭ numeroase încă. Balena înghiţea mereŭ, cu o lăcomie fără marginĭ. Fălcile sale gigantice nu'şĭ maĭ opreaŭ de loc mişcările lor ritmice de absorbire, şi coloane întregĭ de pelagiĭ dispăreaŭ ca într'un abis.

Dar acum, balena nu maĭ era singură la ospăţul acesta. Din toate părţile monştriĭ alergaseră. Lumea submarină eşise din adâncimĭ.

Eraŭ animale de toate formele, de toate mărimele, inofensive şi sălbatece carnivore şi erbivoare, solitare saŭ sociabile, cu mişcărĭ repezĭ saŭ încete, inelate saŭ centiculare, înotătoare saŭ reptilo-forme, lungĭ, late, fusiforme, turtite, circulare, graţioase, formidabile, cu colorĭ deschise, ca azurul, şi închise ca întunericul nopţeĭ, se amestecaŭ între ele, se confundaŭ, se loveaŭ, fără teamă şi fără mânie, uitându-şĭ de urele lor sălbatece şi seculare, în faţa aceleĭ mane nesperate, pe care le-o oferea părintele Oceanuluĭ, în bunătatea sa fără de marginĭ.

Nu maĭ vedeaĭ de cât gurĭ deschise, mişcărĭ repezĭ de fălcĭ, şi înghiţiturĭ convulsive.

Cu toată oroarea situaţieĭ lor, tineriĭ priviaŭ spectacolul cu multă curiositate.

De alt-fel, nu eraŭ de loc în primejdie. Monştriĭ măreĭ misterioase, hipnotizaţĭ de bogăţia acesteĭ mane, făceaŭ acuma lux, săturându-şĭ pentru multă vreme stomacurile.

Totor nu maĭ contenia cu exclamaţiile de mirare, pe când amicul săŭ, maĭ liniştit în aparenţă tăcea.

Ştrengarul se aplecă de-asupra valurilor, şi exclamă:

— E heĭ! bătrînul meŭ prieten, sunt uimit din cale-afară.

«Pot să-ţĭ declar pe cuvîntul meŭ de onoare că n'are nimenĭ idee despre asemenea lucrurĭ, în strada Montmartre.

«Ştiĭ tu, dragul meŭ, că eŭ nu m'aş învoi de loc să-mĭ cedez situaţia...

«Dar chiar dacă ar fi numaĭ pentru

atâta, şi tot n'am putea spune că ne-am perdut timpul în zadar!.. Fuga noastră în timpul nopţeĭ, raciĭ, primejdia, plecarea, teama prin care am trecut.

«Chiar tatăl meŭ însuşĭ, care a văzut atât de multe, nu s'a gândit la aşa ceva!

«Ah!.. ce minune! Dar priveşte maĭ bine dragul meŭ... Sunt aicĭ peste cincĭ sute de milioane de animale, care se ospătează!..

— Da, amicul meŭ, suntem în plin ospăţ... Şi noĭ... vaĭ!..

— Răbdare, murmară Totor; luntrea noastră înaintează mereŭ, şi în cele din urmă va trebui să ajungem într'un loc unde să putem bea şi mânca.

Spectacolul acesta ţinu ore întregĭ. Soarele arunca cu furie razele sale de foc. Luminĭ orbitoare licăriaŭ pe valurĭ în jurul Narvaluluĭ; căldura devenise de nesuferit.

Plinĭ de sudoare, cu capul plecat, sărmaniĭ copiĭ eraŭ ca într'un adevărat cuptor, în pielea Narvaluluĭ, pe care geniul inventator al luĭ Totor o transformase în luntre. Nu e nevoe să maĭ spunem cât de mult îĭ chinuia foamea şi setea.

Sfârşiţĭ de obosială, nu maĭ aveaŭ nicĭ forţa necesară pentru a se mişca, şi se siliaŭ amândouĭ să nu scoată nicĭ o exclamaţie de durere.

In depărtare, apăreaŭ din când în când ţărmurile acele albastre, la care nu puteaŭ ajunge, din pricina curentuluĭ opus. Se încercaseră de multe orĭ să scape de acest curent; dar în tot-d'a-una sforţările lor rămăseseră zadarnice. Dispuneaŭ de nişte forţe prea micĭ, pentru a se putea lupta cu puterea irezistibilă a curentuluĭ.

Acum, se lăsaseră în voia întîmplăriĭ; sperînd in ceea ce avea să le aducĭ providenţa.

Spre seară, aspectul măriĭ se schimbă puţin. Pe întinderea nemărginită a «planktonuluĭ», masa aceia verzuie închisă care dă măriĭ aspectul uneĭ mlaştine noroioase, şi care nu este alt-ceva de cât un compus animal rudimentar, apărură din loc în loc câte va alge marine.

Un vînt maĭ puternic se ridicase. Luntrea işĭ schimbă puţin direcţia, şi inaintă cu maĭ multă repeziciune.

Algele plutitoare deveniaŭ din ce în ce maĭ dese, şi în curând Narvalul se văzu încurcat, ca într'o adevărată pădurice mişcătoare.

Totor şi Merinos, nemişcaţĭ, incapabilĭ să se mişte, nu dădeaŭ nicĭ o atenţie acestuĭ incident.

Şi cu toate acestea, faptul merita oarecare osteneală. In unele părţĭ ale oceanuluĭ, pluteşte o algă marină, care atinge de multe orĭ lungimĭ demăsurate.

Ast-fel am fost oprite altă dată, de către nişte asemenea alge marine, vasele luĭ Cristofor Columb, în mijlocul gloriosuluĭ lor drum, în spre un pămênt necunoscut.

Această algă marină se numeşte: «Fucus natans,» saŭ, cu o denumire maĭ populară: «strugurii tropicelor.»

Planta aceasta este de o frumoasă culoare galbenă, şi atinge treĭ, patru, cincĭ şi chiar maĭ mulţĭ metri de lungime. Cu toată această extraordinară desvoltare, işĭ păstrează mereŭ acelaş diametru redus, şi aceiaşĭ flexibilitate.

E o plantă rotundă, netedă, avênd din loc în loc micĭ muguraşĭ, din carĭ plecaŭ ramurile.

Genul acesta coprinde maĭ multe speciĭ, carĭ nu se aseamănă de cât în privinţa formeĭ. Incolo, se bucură de proprietăţĭ cu totul deosebite.

De-o dată, balena, care mergea mereŭ în urma luntreĭ, începu să se agite în mijlocul aceleĭ pădurice mişcătoare.

Zgomotul produs, îl deşteptă puţin pe Totor din somnolenţă.

— Uite... buna d-nă Ionas!.. murmură dânsul.

In aceiaşĭ clipă, câte-va alge trecură pe lângă luntre, cu destulă repeziciune.

Din instinct, fără să ştie bine pentru ce, Totor apucă două dintre ele şi le strânse bine în mână.

Indată luntrea făcu o semi-voltă, şi porni într'o cursă nebună, ca şi cum ar fi fost remorcată de un sub-marin.

Totor scoase un urlet de bucurie, şi apucă cu maĭ multă putere olgele.

— Curaj!.. Merinos, strigă dânsul; apucă şi tu de sforile acestea.

— Ce?.. Cum aĭ spus?

— Este cine-va în cel-alt capăt, care trage... şi trage bine.

«Făceam cincĭ-zecĭ de kilometri pe oră!.. Ura!

Uimit, fără să înţeleagă bine, americanul apucă la rândul sĕŭ câte-va dintre ramurile de fucus.

Luntrea face iute săriturĭ enorme, şi aleargă cu o viteză nebună; cu toate acestea, ceĭ douĭ tinerĭ n'ar fi dat drumul fringhiilor, nicĭ pentru un imperiŭ.

Une-orĭ, repeziciunea curseĭ se oprea pentru un moment; apoĭ mişcarea reîncepea din noŭ, cu aceleaşĭ salturĭ, cu aceleaşĭ aruncăturĭ disperate.

Cu gâtul ars, cu faţa coaptă, cu stomachul urlând de foame, Merinos căuta cauza acestuĭ mister, şi murmura cu jumătate de glas:

— Pe onoarea mea!.. Nu maĭ înţeleg nimica, şi mi se pare că deviŭ nebun!

«Trebue să fie vre-o farsă, a bătrâneĭ noastre amice.

— Cine?.. D-na Iona?....

— Aşa cred!..

— Atuncĭ, doamna balenă a fost prinsă în linia algelor?

— Nu ştiŭ!.. Este un mister aicĭ!.. Chiar dacă ar fi fost prinsă de alge, cred că 'ĭ-ar veni foarte uşor să se desfacă cu o simplă mişcare maĭ bruscă.

— Da, da... este un mister aicĭ.

«Dar d-na balenă trage cu prea multă putere, şi tare 'mĭ-e teamă să nu se rupă fringhia, şi să rămânem la mijlocul drumuluĭ.

— Drace!..Aşa ceva nu trebue să se întâmple! Nu trebue cu nicĭ un preţ.

Totor legă firele algelor de lopeţĭ, şi le puse cruciş sub dânsul; în modul acesta işĭ putea păstra mâinele libere, pentru orĭ-ce împrejurare.

— All right!..

Cursa continua din ce în ce maĭ repede; din timp în timp, balena se oprea la o distanţă de o sută de paşĭ şi respira zgomotos.

Apoĭ, furioasă şi înspăimântată, se scufundă din noŭ şi 'şĭ continua cursa.

Ar fi voit să se scufunde maĭ mult, dar prezenţa miceĭ balene o neliniştea şi o făcea să fie lipsită de curaj.

Era silită să se menţie la suprafaţă.

Părăsise acuma fluviul Planktonuluĭ, şi înnota în afara curentuluĭ.

Mergea direct spre ţărmurile albastre carĭ se zăreaŭ în depărtare:

Proporţiile fiind parţiale bine înţeles, gigantul mărilor semăna în orele acelea cu un căţeluş, căruia ştrengariĭ îĭ leagă un obiect oare-care de coadă.

Zadarnic porneşte căţeluşul la galop; orĭ cât ar fugi de repede, coada îĭ rămâne mereŭ încătuşată.

Aşa păţise şi d-na balenă; nu se putea scăpa de povara pe care o târa după dânsa.

Totor şi Merinos începuseră să spere.

De-acum înainte, nu maĭ aveaŭ mult de suferit. Ţărmurile deveneaŭ din ce în ce maĭ distincte. In curând apărură eterniĭ cocotierĭ, şi se lămuri bine o bae liniştită.

Totor, care zărise o dungă roşie în urma baleneĭ, exclamă, plin de milă:

— Oh! sărmanul animal!.. Cum maĭ sângerează!

Balena fu apucată de un val mare, şi târâtă aproape inertă în bae. Valul se retrase, şi balena rămase între două stâncĭ.

— Ura!.. suntem salvaţĭ!.. exclamă americanul.

CAP. IX

Mister explicat.—Totor şi Merinos beaŭ lapte pe nerăsuflate.—Totor chirurg.—Nelinişte. — Prin pădure. — Un ospăţ neaşteptat. — Zile de mizerie.—Necunoscutul.—Salvarea. — Un monstru.—Ceasul de aur.—Iniţialele în diamant.

Văzându-se salvaţĭ, ceĭ douĭ amicĭ işĭ regăsiră toată energia.

Soarele cobora repede în spre apus, dar maĭ era încă o oră de zi.

O oră!.. Era maĭ mult de cât trebuia unor ştregarĭ ca prieteniĭ noştri, pentru a-şĭ aranja afacerea.

Pământul era aproape, foarte aproape, la o distanţă de câte-va sute de metri.

Apucară lopeţile şi se pregătiră să se îndepărteze.

Parizianul maĭ aruncă o ultimă privire asupra baleneĭ.

Ne aducem aminte că am lăsat-o lungită pe stângă; monstrul măreĭ prezenta la vedere partea stână a pânteceluĭ săŭ.

Primul lucru pe care îl observă Totor, fu o substanță albă și tare care era împlântată în corpul balenei.

— Sărmanul animal!.. murmură dânsul; acum îmi explic...

«Privește... E colțul narvalului!.. Tot el ne explică și faptul romorcării noastre.

«Da, da... așa trebue să fie.

— Ei bine?

— Ei bine... Aljele plutitoare s'aŭ înfășurat în jurul osului alb pe care 'l vezi. Balena, supărată de rezistența pe care o întâlni, se încercă să scape, dar mai răŭ se încurcă. Ea porni înainte în fugă, târând după dânsa o grămadă de alje marine.

Două din aceste alje le-am prins noi, și s'a întâmplat să fie două alje solide.

«Aceasta a fost remorca!..

«D-na Iona, din ce în ce mai înfundată, a alergat ca o nebună... Acum îți explici?

«Eŭ unul nu mě mai mir de loc.

— Da, da, raționamentul těŭ este perfect.

— Dar, dragul meŭ, dacă am încerca să scăpăm pe bine-făcătoarea noastră de durerea nebună pe care trebue să i-o provoace colțul decedatului domn narval?..

«Voiŭ face puțină chirurgie; dar, ceva mai târziŭ...

— De ce?

— Călăule!.. Mě mai întrebi?.. Tu nu vezi că mor de foame și de sete?..

— Vreaŭ să beaŭ mai întâiŭ puțin lapte; vreaŭ să înghit torente de lapte...

— Mii de bonbe!.. Ai dreptate, dragul meŭ, și mă mir eŭ însumi cum am putut să-ți pun o întrebare atât de prostească.

Dar vorba este, de unde să bem lapte?

— Ești orb, dragul meŭ?... Nu vezi oare că laptele curge în valuri din pieptul d-nei Iona?

— A!..

Totor apropie luntrea și se apucă cu amândouă mâinele de mamela balenei. Acelaș lucru îl făcu și Merinos.

Cum eraŭ acuma ascunși amândoui de capitul stâncei madreporice, balena nu-i vedea și dânșii își puteaŭ continua în liniște cina.

Era o cină formidabilă și comică!

Beaŭ amândoui, cu gura plină, cu gâtul plin, fără să se mai sature, fără să răsufle.

D-zeule!... Ce beție!... Ce sensualitate!.. Cât de bun, cât de dulce, cât de delicios li se părea laptele acela!..

In adevăr se părea că n'aveaŭ să se mai sature.

Trebue să ne gândim însă, că de când părăsiseră orașul Morgan nu mai băuseră nimica alt-ceva, de cât lichidul de cocos, care le incendia sângele.

Timp de un sfert de oră, absorbiră ast-fel laptele balenei, cu o lăcomie de nedescris.

In cele din urmă, Totor exclamă:

— Oh!.. nu mai pot!.. M'am umflat ca un boloboc... Trebue să fac impresia unui vițeluș, care a scăpat din coteț la sînul mamei...

— Și eŭ de asemenea.

— Da, da... suntem amândoui ca niște pui de balenă..

«Ah!.. d-nă Iona, scumpă bine-făcětoare, cât de mult îți datorăm!

«Și tu tată, tu care ai fost un adevěrat eroŭ de legendă, dacă ai putea contempla acțiunile fiului tăŭ!..

«Și tu, rege al lânei, de ce nu poți oare veni să-ți privești copilul, sugând lapte de la pieptul unei balene!..

Merinos, care-și recăpătase toată energia, exclamă:

— Ce păcat că nu putem fotografia spectacolul acesta!... Ce carte poștală splendidă am făuri!..

«Ar fi o probă, căci de sigur că nu vor voi să ne creadă pe cuvînt.

(Va urma)

O frumusețe malgașă

Frumusețile negre din Madagascar

Frumusețea unui tip nu atârnă în tot-d'a-una de coloarea feței. Așa în cât, chiar femeia malgașă, a căreia fotografie o reproducem, ar putea rivaliza în frumusețe cu europencele noastre, dacă ar avea buzele ceva mai subțiri.

După modul de peptănare al părului saŭ, împărțit în două prin o cărare trasă în mijlocul capului, recunoști îndată o femee sakalavă.

Tribul acesta locuește între băile Morondava și Passandava, toată partea insulei mărginită la est de către înaltele platouri Imerina și la vest de canalul Mozambic.

Femeile sakalave sunt de obicei mici de statură; dar cele mai multe, aŭ mijlocul foarte bine făcut.

După cum se poate vedea în fotografia noastră, expresiunea feței este bună și interesantă.

Nu sunt de loc ca acele creaturi respingătoare, hidoase, care aŭ fost aduse

une-orĭ şi în Europa, şi care-ţĭ produc o atât de tristă impresie despre rasa neagră.

Femeile sakalave sunt foarte cochete. Ele se înebunesc după şiragurile de mărgele albe, pe care le poartă la gât cu multă mândrie, şi după inelele de argint, care strălucesc foarte frumos pe pielea lor neagră. Unele dintre ele îşĭ lipesc pe nărĭ câte o piesă de argint de 50 de banĭ.

Gustul lor pentru bijuteriile strălucitoare le face de multe orĭ să fie cu totul lipsite de estetică ; aşa, de exemplu, atuncĭ când îşĭ atârnă de urechĭ nişte cerceĭ rotunzĭ, cu un diametru de 6 până la 10 centimetri.

Femeile sakalave aŭ adoptat în parte costumul femeilor europene ; va veni în curând vremea, când nu se vor deosebi de ele prin altă-ceva, de cât doar prin coloarea pieleĭ.

Pentru moment, ele sunt servitoarele supuse ale indigenuluĭ care le-a luat în căsătorie.

Şi pe când stăpânul eĭ stă tolănit la soare saŭ perorează în întrunirile publice, femeia recoltează orezul şi poartă de grija caseĭ.

Restul timpuluĭ şi-l petrece pieptănându-se şi danţând raduba.

Religiunea lor este foarte rudimentară. Cred în Zanabany (acela care a creat), dar n'aŭ despre zeul acesta de cât o foarte vagă concepţie şi lasă grija regulamentăriĭ soarteĭ lor, pe seama sikidilor (vrăjitorĭ).

Femeile sakalave adoră muzica ; nimic nu le este maĭ plăcut de cât să stea seara înaintea colibelor, ascultând sunetele dulcĭ ale uneĭ muzicĭ îndepărtate, şi aşteptându-şĭ soţiĭ saŭ iubiţiĭ.

Silvan.

CETATEA TORTURILOR

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Lanternele multi-colore nu iluminaŭ de cât strada.

Deasupra locuinţelor, între acoperişurĭ şi boltă, era o formă întunecată.

Dacă am fi putut ajunge pînă acolo, am fi putut avea norocul de a vedea, fără să fim văzuţĭ. Casele se atingeaŭ unele de altele, aşa în cât am fi putut înainta neobservaţĭ făcând uz, bine înţeles, de cea maĭ mare prudenţă.

Cum, în ce mod am ajuns până la acoperişurĭ mĕ întreb şi astăzĭ încă.

Asperităţile stâncilor ne-aŭ ajutat mult; eraŭ de asemenea, din loc în loc, nişte tufe de florĭ, carĭ ne ofereaŭ un adăpost sigur.

De alt-fel, la ora aceia, străzile eraŭ aproape deşerte. In toate bucătăriile se simţea miros de fripturĭ.

De o dată, un strigăt spăimântător se ridică, dominând toate cele-l'alte zgomote. Il voĭ auzi în tot-d'a-una strigătul acesta. Părea că conţine în sine toată neliniştea sufletelor omeneştĭ, toată oroarea torturelor, suportate şi nu ştiŭ ce încă, de o groază inexplicabilă şi de o disperare rugătoare. Nimenĭ, în tot oraşul, nu păru să dea atenţie acestuĭ strigăt.

Noĭ înaintam mereŭ. Un guzgan mare ţâşni printre picioarele luĭ Herman. Profesorul mormăi printre dinţĭ :

— Nu-ţĭ fie teamă, prostule ; acuma n'am venit aicĭ pentru mine.

Nu ştiŭ pentru ce, mĭ-a venit să râd, când am ridicat privirea şi am vĕzut spatele încovoiat al luĭ Herman. Grozav maĭ semăna în momentele acelea cu un crocodil.

De o dată, Herman se opri cu bruscheţă; m'am apropiat binişor de dânsul, şi am privit.

Ajunsesem de-asupra uneĭ curţĭ marĭ, în interiorul uneĭ case.

Era maĭ de grabă o grădină, de cât o curte.

Florĭ minunate creşteaŭ în toate părţile, florĭ, carĭ din pricina eterneĭ lipse de lumină, căpătaseră nişte culorĭ bizare.

Lanterne în ghirlande, proectaŭ luminĭ multicolore.

In mijlocul curţeĭ, un om stătea într'un fel de fotoliŭ. Purta o roche scumpă, foarte frumos brodată, şi la pălărie avea pană de păun, semn distinctiv al claselor maĭ înalte.

Spre marea mea mirare, am recunoscut — şi nu putea să maĭ rămâe nicĭ o îndoială—am recunoscut în nobilul acela pe cerşetorul care ne eşise de două orĭ în cale.

In faţa luĭ, un fel de atlet, călăŭ saŭ soldat, stătea nemişcat, ţinând legat cu o frînghie un obiect care palpita.

Oare era un om ?

Da, era un om, un om de rasă albă. Puteaĭ ghici chiar, după linia pronunţată a umerilor săĭ, că omul acela fusese puternic când-va.

Stetea întins la pămênt ca o cârpă. Genuchiĭ trebuiaŭ săĭ fie dezarticulaţĭ, pentru că ţinea picioarele îndoite.

Nu puteaĭ deosebi cum eraŭ aşezate braţele. Intre omoplaţĭ foarte o rană, fără veche, căcĭ plaga era pe jumĕtate cicatrizată. Nu era însă închisă peste tot, căcĭ două vertebre apăreaŭ descoperite.

Omul care stătea pe scaun, magnatul chinez, îĭ vorbea cu cea maĭ mare dulceaţă.

— Fiĭ logic, spunea dânsul, de ce nu voeştĭ să ne răspunzĭ ?

Sunt şeapte anĭ de când durează situaţia aceasta ; nu 'ţĭ-e de ajuns? Ce te maĭ reţine aicĭ ?

Tremurătura nervoasă a celuĭ chinuit se accentuă. El răspunse. Şi eŭ mĕ întrebam dacă vocea pe care o auzeam era în adevĕr o voce omenească.

— Speranţa că voiŭ muri în curând.

— Oh !.. mediciĭ noştri sunt foarte savanţĭ, şi d-ta eştĭ tînĕr ; nu trebue să fiĭ atât de disperat. Maĭ poţĭ trăi încă treĭ-zecĭ, patru-zecĭ de anĭ, şi maĭ mult încă, poate.

O tremurătură, un horcăit, îĭ răspunseră ; nimic alt-ceva.

— Haide, gândeşte-te. E pentru ultima oară. Veĭ răspunde şi veĭ fi liber. Gândeşte-te bine : liber !.. Tînĕra d-tale soţie te aşteaptă mereŭ. Ultimul d-tale copil a devenit acuma băiat mare. Amândouĭ copiiĭ aşteaptă mereŭ sosirea d-tale. Adese-orĭ plâng... Mama lor de asemenea.

Obiectul, fiinţa care stătea lungită la pământ, ridică capul. Dar nicĭ un răspuns nu se auzi.

— Ce ordonă Tsing-Ling-Tuan ? întrebă călăul.

— Cu cea maĭ mare părere de răŭ, mĕ vĕd nevoit să-ţĭ daŭ ordinul de a lucra.

— Pana de corb ?

— Imĭ pare foarte răŭ că trebue să ajungem până acolo.

Călăul scoase din buzunar o pană lungă, neagră. Se aplecă, îşĭ puse mâinile pe vertebrele descoperite ale supliciatuluĭ, şi făcu un gest pe care nu 'l înţeleseĭ.

Omul întins la pămênt, se ridică deodată ; apoĭ recăzu, scoţând un hohot strident de râs.

— Eĭ bine ? întrebă Tsing-Ling.

— Voĭ... voĭ... Eŭ... Ce voiţĭ să ştiţĭ ? S'a sfârşit de-acuma !.. nu maĭ pot !.. nu maĭ pot !.. nu maĭ pot !..

— Vezĭ, aşa !.. Deviĭ cuminte. Imĭ pare şi mie foarte bine şi mĕ căesc că te-am făcut să suferĭ aşa de mult. Dar de acuma s'a sfârşit. In curând veĭ fi liber, veĭ părăsi pentru tot-d'a-una locurile acestea, carĭ ţĭ-aŭ fost atât de nefaste. Vorbeşte repede.

Calăul întinse supliciatuluĭ o băutură întăritoare.

— Ce voiţĭ să ştiţĭ ? zise el.

— Ştiĭ bine. Treĭ întrebărĭ lămurite asupra mobilizăriĭ coloniale. Mi se pare că ţi le-am maĭ spus şi altă-dată. D-ta singur puteaĭ cunoaşte asemenea amănunte, şi de aceia te-am ales.

— Acuma năvăli dintr'o dată lumina în spiritul meŭ.

Chinejiĭ formează un popor, pe care noĭ nu-l putem cunoaşte, nu'l putem înţelege.

Chinejiĭ sunt tot aşa de străinĭ de noĭ

cum ar fi de exemplu locuitoriĭ uneĭ alte planete.

In realitate, Herman şi cu mine ne aflam în momentele acelea într'o altă lume şi aveam soluţia uneĭ probleme, pe care nicĭ un european n'ar fi putut să încerce a o aprofunda.

In Australia, în America, în o mulţime de coloniĭ orientale, în Africa de asemenea, Chinejiĭ s'aŭ răspândit foarte mult, de o bucată de vreme.

Muncitorĭ inteligenţĭ, dibacĭ, răbdătorĭ şi sobri, aŭ putut lesne înlocui muncitoriĭ indigenĭ, foarte leneşĭ de felul lor. I-a fost lesne de asemenea să lupte şi cu europeniĭ, pentru că aceştia aveaŭ pe acolo un duşman mare: climatul.

Pretutindenĭ chinezul se conformează regulelor stabilite; cere plată mică pentru munca sa şi ascultă cu cea maĭ mare atenţie toate legile.

Dar toate acestea nu sunt de cât în aparenţă, în viaţa exterioară, nu sunt de cât un şiretlic pentru a putea ascunde maĭ bine adevĕrul.

In realitate toţĭ chineziĭ fac parte din societăţĭ secrete, cum sunt de exemplu «Ghee hok», «Thien te hoe» şi multe altele; sunt nişte asociaţiunĭ misterioase, nişte adunărĭ secrete, carĭ aŭ rămas în tot-d'a-una nedescoperite, cu toate că s'aŭ făcut de multe orĭ cele maĭ amănunţite cercetărĭ de către oameniĭ ceĭ maĭ pricepuţĭ în ast-fel de lucrurĭ.

Aceasta din cauză că organizaţia criminală a acestor asociaţiĭ este cu mult superioară organizaţieĭ noastre poliţieneştĭ.

Şi apoĭ numărul acestor asociaţiĭ este infinit.

De aceea în toate coloniile în carĭ sunt întrebuinţaţĭ chineziĭ, poliţia trebue să renunţe pentru tot-d'a-una a maĭ descoperi multe crime, multe asasinate, multe dispariţiĭ misterioase.

Toţĭ aceia carĭ aŭ trăit prin Indo-China, prin Oceania saŭ prin America, ştiŭ ce să creadă din acest punct de vedere.

Intâmplarea ne condusese acum în faţa uneia din acele asociaţiĭ misterioase, în care fiinţe diabolice lucraŭ cu fanatism pe socoteala uneĭ zeităţĭ atot-puternice, care trebuia să-şĭ aibă de sigur residenţa unde-va în mijlocul Cerescului imperiŭ.

N'aşĭ fi putut să spun căreĭ secte aparţineaŭ chineziĭ pe carĭ îĭ observam în momentele acelea; nu eraŭ boxerĭ, nicĭ altă sectă asemănătoare.

Dar considerînd caracterul persoanelor care dispăreaŭ de o bucată de vreme, avînd în vedere întrebările care eraŭ puse supliciatuluĭ, era evident că ne aflam în faţa uneĭ asociaţiĭ de spionaj politic, care nu se dă îndărăt de la nicĭ unuĭ mijloc, spre a cunoaşte secretele de guvernământ ale oamenilor de rasa albă.

In ce scop?

Vre un războĭ viitor poate, saŭ vre-o operaţiune financiară. V'aş putea s'o spun. Atâta ştiŭ, că întrebările pe care le auziam eraŭ foarte lămurite, şi coprindeaŭ chestiunĭ de un interes vital pentru ţinuturile acelea.

Se va înţelege decĭ lesne, pentru care motive nu pot reproduce aicĭ întrebările şi răspunsurile pe care le-am auzit.

Nenorocitul vorbi fără să se oprească, cu vocea exaltată, cu un fel de grabă nebună.

După ce sfârşi, Tsing-Ling îĭ zise:

— Foarte bine. Vĕd că n'aĭ minţit. Aĭ spus întreg adevĕrul.

Acuma îmĭ voĭ lua rămas bun de la d-ta, şi te voĭ ruga să mĕ erţĭ, pentru faptul că nu m'am putut purta în tot-d'a-una cu d-ta, cu toată atenţia pe care o meriţĭ. «Acuma veĭ putea în sfîrşit să găseştĭ liniştea»...

«Să-l conduceţĭ pe domnul, cu tot respectul pe care i-l datorăm, adăugă dînsul cu o intonaţie bizară, în care mi s'a părut că disting nu ştiŭ ce ironie crudă.

— Fiĭ atent!.. îmĭ şopti Herman. Lucrul acesta ne priveşte de aproape. Trebue să aflăm acuma în ce mod şi pe unde vom eşi de aicĭ. Să mergem după eĭ.

Douĭ servitorĭ culcaseră cu mult respect, într'o letieră, corpul europeanuluĭ, care acuma părea mort. Vĕzurăm capul nenorocituluĭ răsturnat peste spate; nu maĭ era nicĭ o licărire de viaţă în fundul acelor ochĭ, carĭ vărsaseră atâtea lacrimĭ. I se dădu de băut şi putu acum să-şĭ maĭ revie puţin în fire. Il ridicară şi porniră cu dînsul.

Servitoriĭ străbătură o stradă, şi nicĭ nu-Ĭ maĭ putură urma; dar, înaintând în diagonală, ne era cu putinţă să-Ĭ observăm de la postul nostru, pînă foarte departe.

Inaintarăm pe acoperişurĭ, cu cea maĭ mare prudenţă, pînă la un soĭ special de clădire, care era maĭ joasă de cât celelalte. Inaintea noastră se întindea zidul uneĭ grădinĭ marĭ, la intrarea căreia se înălţa un dragon de piatră.

Era o grădină minunată ca o feerie, plină peste tot de florĭ. Predominaŭ crisantemele licăritoare. Miĭ de lămpĭ suspendate în toate părţile, păreaŭ şi ele nişte florĭ de o specialitate necunoscută. In mijlocul grădineĭ era un lac vast, pe malul căruia se înălţaŭ poeticĭ nenufarĭ.

Irişiĭ solitarĭ reflectaŭ pe imaculata albeaţă a petalelor lor toate culorile de prin prejur.

Puteam urmări foarte bine cu vederea pe purtătoriĭ litiereĭ. Eĭ mergeaŭ de-a lungul laculuĭ, şi păreaŭ că se îndreaptă spre un cedru mare, ale căruia ramurĭ gigantice se curbaŭ d'asupra păreteluĭ stânceĭ, formând un fel de dómă.

Mi se păru că observ în trunchiul acestuĭ arbore, ceva maĭ întunecat, care semăna foarte bine cu o poartă ascunsă.

Omul din litieră se ridicase aproape, zguduit de nu ştiŭ ce formidabilă bucurie interioară, speranţa vieţiĭ.

Vaĭ!.. Făgăduiala luĭ Tsing-Ling nu era de cât o amăgire.

Servitoriĭ se opriră.

Increţiturĭ largĭ se formară pe suprafaţa laculuĭ; nenufariĭ şi irişiĭ tremurară. Din apă vĕzurăm ridicându-se capetele hidoase ale negrilor caimanĭ australienĭ.

Litiera se clătină şi omul căzu în mijlocul bestiilor.

Se produse o agitare mare, şi se auziră fălcĭ scrâşnind. Apoĭ, undele liniştite reflectară din noŭ lumina lămpilor în mijlocul grădineĭ deşearte.

— Frumos! murmură Herman.

CAP. IV

Nu maĭ aveam atuncĭ timpul să cugetăm asupra ororilor pe carĭ le credeam. Şi apoĭ, nerviĭ noştri nu puteaŭ rămânea mereŭ încordaţĭ; trebuia să facem ceva, să lucrăm într'un mod oarecare.

De-o dată, aşa de aproape de noĭ, în cât eŭ însumĭ era să scot un strigăt, se înălţă urletul pe care 'l auzisem maĭ înainte.

Mĭ-am aplecat ochiĭ. Sub acoperişul pe care păşiam, înainta galeria de lemn a unuĭ balcon, care închidea uşa uneĭ camere ce dedea în stradă.

Lângă zid era aşezat un divan; aplecându-te maĭ mult, puteaĭ vedea un bătrân întins alene; alăturĭ de dânsul eraŭ instrumentele întrebuinţate de către fumătoriĭ de opium.

Mirosul puternic al opiumuluĭ se ridică chiar până la noĭ. Bătrânul părea mulţumit, fericit.

— Peste puţin îl vĕzurăm sculându-se; cu un gong, lovi în zid.

Un servitor apăru.

— Aduceţi-mĭ femeia! ordonă bătrânul, cu vocea scurtă.

Auzirăm o uşe deschizându-se, apoĭ, nişte paşĭ carĭ coboraŭ nişte trepte.

Zgomotele carĭ se urcară în urmă până la noĭ, ne făcură să ghicim că servitorul avea de a face cu o mulţime de şoarecĭ, a căror linişte o turbură.

Apoĭ îl auzirăm urcându-se, cu un pas maĭ greoĭ.

Un foşnet de perne şi de ştofe, ne făcu să înţelegem că un corp fusese depus pe divan.

Bătrânul îşĭ înălţase capul, şi o expresie de bucurie sălbatecă iluminase faţa sa galbenă.

O muzică sfâşiitoare se înălţă; flautele prinseră a plânge, întovărăşite de ritmul greoĭ al gongurilor.

Dar bătrânul se lăsase să cadă din noŭ pe perne, îşĭ aprinsese pipa, şi părea că nu maĭ cugetă la nimica.

Zgomotul instrumentelor muzicale îĭ acoperi vocea, şi Herman îmĭ şopti la ureche:

— Aĭ mereŭ harta la d-ta?

— Da.

— Dă-mi-o. Ştiĭ în ce punct suntem acuma?

Desfăcuĭ harta în grabă.

— Iată, ziseĭ eŭ, punctul în care cred că ne aflăm acuma.

— Foarte bine. Tot aşa cred şi eŭ. Atuncĭ, nu suntem de loc departe de punctul în care aplecându-ne cu urechea la pământ, am auzit strigăte.

— Iată şi punctul acela, murmuraĭ eŭ.

— Sunt sigur că trebue să existe unde-va, pe aicĭ, o eşire; nu se poate să mă înşel.

«Nu te mişca de aicĭ, şi supraveghiază tot ce se va petrece.

«Eŭ mă duc să văd pe unde vom putea eşi, căcĭ, fără îndoială, multă vreme nu vom putea rămânea prin părţile acestea.

Se vor petrece de sigur lucrurĭ extraordinare; dar te rog să nu facĭ nicĭ o mişcare până când nu mĕ voĭ reîntoarce.

Şi cu cuvintele acestea se strecură dealungul stânceĭ şi se pierdu în umbră.

Muzica încetă. Un gemăt înăbuşit se ridică de-odată în camera tăcută.

Bătrânul tresări şi se ridică. O moleşială de beţie iĭ inunda ochiĭ.

— Doamnă, zise dînsul, sunt fericit că te vĕd deşteaptă. Cum te maĭ simţĭ cu rana?

Nimenĭ nu-ĭ răspunse; dînsul continuă:

— Nicĭ nu ţĭ-aĭ putea face idee cât sunt de întristat. Dar ce voiţĭ?

Suntem nevoiţĭ să avem guzganĭ, şi să-ĭ facem să trăiască. Gândeşte-te şi d-ta, guzganiĭ sunt aliaţiĭ noştri ceĭ maĭ puternicĭ. Mulţămită lor, putem învinge mereŭ toate sforţările europenilor. Cine poate răspândi maĭ bine de cât eĭ, ciuma şi tifosul?

«Dar fiĭ fără teamă, doamnă; acela care te-a atacat într'un mod aşa de crud, nu'ţĭ va comunica nicĭ o boală. Ţinem prea mult la d-ta, pentru a risca să te pierdem.

O plângere înceată şi dulce se ridică din umbră.

Bătrânul reluă:

— Fără îndoială, doamnă, suferĭ, înţeleg bine lucrul acesta. Şi crede-mă, eŭ însumĭ sunt tot aşa de întristat ca şi d-ta... Aĭ vĕzut bine ce măsurĭ am luat pentru ca un asemenea accident să nu se maĭ repete. De ce n'aĭ chemat în ajutor când guzganul acela s'a repezit asupra degetuluĭ d-tale?

E un accident, un simplu accident, şi noĭ nu suntem nicĭ de cum răspunzătorĭ.

Cu toate acestea, te rog să nu fiĭ desperată. Dacă toată ştiinţa noastră nu va putea determina creşterea la loc a acestuĭ deget, cel puţin artiştiĭ noştri se vor pricepe să'ţĭ făurească o bijuterie tot aşa de minunată ca cea pierdută. Dar parĭ cam obosită, doamnă. Cred că a sosit acuma momentul să vorbim despre alt-ceva.

Am auzit un murmur de oroare, un gemăt smuls de o nelinişte fără nume.

Muzicele enervate începură să cânte din noŭ. Bătrânul se învălui într'un nor de fum, şi se sculă împleticindu-se.

De-odată, în cea-l'altă extremitate a caseĭ, îl văzuĭ pe Herman, care înainta, târându-se.

Fără îndoială, trebue să fi găsit ceva, căcĭ îmĭ făcu semn cu mâna.

Apoĭ se apropie de marginea acoperişuluĭ, şi privi in casă. După tresărirea care-ĭ zgudui corpul, am înţeles că dînsul vedea până în fundul încăperiĭ, şi că ceea ce vedea, era în adevĕr emoţionant.

Se auzi din noŭ vocea bătrânuluĭ.:

— Ce voeştĭ, doamnă?

«Timp de treĭ anĭ aĭ fost favorita luĭ Tsing-Ling, şi cu tot dezgustul adânc pe care-l arătaĭ în tot d'a-una pentru rasa noastră, cred că în intervalul acesta n'aĭ avut a te plânge de multe lucrurĭ.

Dar prinţul s'a obosit de d ta, şi mi te-a dăruit mie.

Era dreptul sĕŭ să te dăruiască, şi datoria mea să te primesc. Numaĭ că, eŭ nu maĭ sunt acuma tînĕr.

Imĭ trebuesc plăcerĭ de vârsta mea; şi n'am altă bucurie, sărman bătrân ce sunt, decât aceia de a inventa în beţia opiumuluĭ, torturĭ nouĭ, pe carĭ să le încerc apoĭ, asupra victimelor mele.

«Trebue să-ţĭ fie milă de mine, şi să mĕ laşĭ să 'mĭ fac micile mele plăcerĭ. Sunt un sărman bătrân, cu totul neofensiv.

Apoĭ, vocea i se irită şi deveni sălbatecă.

— Haide, servitoare, sclavă, trebue să-ţĭ asculţĭ stăpânul, mĕ înţelegĭ?

De ce te-aĭ retras în umbră? Crezĭ că veĭ putea să fugĭ? Ah!.. ah!.. veĭ suferi, veĭ suferi mereŭ, şi suferinţa ta va maĭ reda puţină căldură sângeluĭ meŭ îmbătrânit! In picioare, sclavă! A! ah! ce părere aĭ despre noul meŭ supliciŭ!

Strigătul, strigătul acela teribil ţâşni din noŭ din umbră.

Ne putând vedea nimica, îl priviĭ pe Herman. Dar, maĭ înainte de a fi avut vreme să mĕ înspăimânt de paloarea feţeĭ sale şi de expresiunea sălbatecă a ochilor săĭ, îl văzuĭ apucându-şĭ revolverul.

(Va urma)

Danţatorĭ Duk-Duk

JUCĂTORII DUK-DUK

Musica şi danţul sunt elementele principale în viaţa locuitorilor din insulele mărei Pacifice. Polineziĭ, Melaneziĭ şi Microneziĭ sunt ferventĭ adoratorĭ aĭ jocurilor. Muzica şi jocul aŭ la dânşiĭ un caracter cu totul religios, şi demoniĭ prezintă pentru aceste popoare un rol destul de însemnat.

Jucătoriĭ Duk-duk — aşa sunt numiţĭ — înfăţişează după cum se vede în ilustraţia noastră, pe demonĭ. Eĭ sunt preoţĭ, carĭ sub această mască atât de stranie execută danţurile cele maĭ curioase.

OBICEIURI, CREDINȚE, LEGENDE

LEGENDA SĂLCIEI

Lacul se întindea cât puteaĭ cuprinde cu vederea, cu apele luĭ limpezĭ, liniștite, străvezĭ.

Și calmul care plutea pe suprafața luĭ, era atâta de mare, în cât se pare că ne transportaserăm într'o altă lume; doar sălciile de pe margenĭ se mișcaŭ într'o legănare înceată și ritmată.

Și în liniștea aceia, care avea ceva tainic într'însa, ți se părea că șuerul trestiilor îngână par'că, un cânt de părere de răŭ. Ba dacă ascultațĭ maĭ mult și maĭ bine, ți se lămuria în auz un plâns încet și nespus de înduereșător.

Din când în când pe întinderea străvezie a apelor albastre răsărea câte un ochiŭ maĭ mare' care se profila distinct un moment, pentru a dispare apoĭ, contundându-se cu imensitatea apeĭ; era vre-o pasăre de baltă care în sbor pripit de lăsare spre fund, pentru a se ivi după câte-va clipe din noŭ, la o distanță mare.

«Luntrea înainta încet, stîrnind în jurul eĭ mișcărĭ de apă ondulate; vîslașul abia mișca din lopețĭ, și liniștea din jurul nostru era așa de mare, în cât nicĭ unul dintre noĭ nu îndrăznea s'o turbure.

De ce ar fi plângând sălciile oare? întrebaĭ eŭ de-o dată, chinuit mereŭ de acelaș gând.

— Sălciile? repetă vîslașul visător. Apoĭ, așa le este dat lor să plângă mereŭ...

Când e furtună, se îndoae repede și se apleacă pînă la pământ, și vîjie într'un plâns amar și jalnic; când e vreme liniștită, susură maĭ încetișor acelaș plâns plin de jale...

«Ce d-ta nu știĭ povestea sălcieĭ?..

— N'o știŭ.

— Apoĭ, domnule, pe la noĭ o știŭ și copiiĭ.

— Vreĭ să mi-o spuĭ și mie?..

— Să ți-o spun.

«In vremurĭ îndepărtate — pe când să fi fost n'aș putea să ți-o spun—trăia în satul nostru un moș bătrân. Avea o barbă albă, mare, frumoasă, și era bun și blajin, de-l iubia toată lumea.

Și moșul acesta avea o fată mândră și frumoasă și vrednică, pe care o iubea cum își iubia lumina ochilor.

Trăiaŭ amândoĭ la casa lor, liniștițĭ, muncitorĭ, mulțumițĭ de soarta pe care le-o rezervase Domnul.

Câte-odată moșul vorbia feteĭ de măritiș; dar copila nicĭ nu voia să-l audă. Ea îĭ răspundea în tot-d'auna că va trăi de-apururĭ tot lângă tatăl eĭ.

Intr'o zi însă, veni în satul nostru un flăcăŭ străin, și trase drept la casa moșneaguluĭ, care avea renumele de a fi cea maĭ primitoare și maĭ darnică.

Bietul om îl primi cu dragă inimă, nebănuind de loc că primea un dușman.

Se vede că flăcăul o fi fost frumos și-o fi avut ochiĭ săgetătorĭ, că fata se simți turburată cum îl văzu.

Străinul fu ospătat după datinele noastre strămoșeștĭ, și apoĭ fu condus să se culce, în încăperea cea maĭ curată pe care o aveaŭ.

Dar străinul acesta, era om blestemat, și venise acolo cu gândurĭ rele.

Bătrânul avea banĭ strînșĭ din tinerețe, și multă lume începuse să șoptească în jurul numeluĭ săŭ.

Peste noapte străinul se sculă binișor și tiptil, tiptil, intră în odaia moșneaguluĭ.

Fata dormia singură într'o altă cameră.

Ce să-țĭ maĭ spun? Moșneagul a fost găsit a doua zi dimineața mort, iar străinul dispăruse.

Fata își jelea ca o nebună părintele, și toată lumea îl acuză de omor pe străinul care dormise la dânșiĭ.

Ceĭ maĭ marĭ cercetară lucrurile de aproape, și dădură de urmele ucigașuluĭ. Fu legat cot la cot și dus în fața cadavruluĭ.

Dânsul tăgăduia mereŭ.

— Eŭ nicĭ n'am fost prin satul acesta!.. striga în gura mare.

Atuncĭ fu adus în fața copileĭ.

— N'a dormit omul acesta în casa voastră, în noaptea crimeĭ?.. o întrebară.

Copila își ridică ochiĭ umflațĭ de plâns spre criminal. Știa bine că dânsul este. Dar în clipa aceea, nu știŭ ce privire vrăjitoare porni din ochiĭ străinuluĭ, că ea se înfioră toată, și răspunse tremurând:

— Nu, n'a fost acesta; a fost un altul

Străinul n'avea nicĭ un ban la dânsul, și stăpânirea, văzând că nu poate să-l dovedească, i-a dat drumul.

«A maĭ fost zarvă mare, o zi, două, dar apoĭ, uitarea s'a așternut și aicĭ, cum se așterne pretutindenĭ.

Spun bătrâniĭ, că în noaptea de veghe pe care și-a petrecut-o copila singurică, la căpătâiul tatăluĭ eĭ, buzele moșneaguluĭ s'ar fi mișcat, și o șoaptă ar fi pornit dintre ele:

«— Ce-aĭ făcut copila mea?

«A doua zi dimineață, veciniĭ aŭ găsit-o cu părul pe jumătate albit.

Și din ziua aceia, biata copilă n'a maĭ avut ceas de odihnă. Plângea neîntrerupt la Cel Atot puternic s'o izbăvească de o viață atât de ticăloasă.

«Dumnezeŭ, care vede din înălțimea ceruluĭ durerile tuturora, se înduioșă de rugămințele fierbințĭ ale feteĭ, și în bunătatea sa cerească o prefăcu într'o salcie...

«De-atuncĭ aŭ răsărit sălciile pe marginele laculuĭ acesta, și s'aŭ răspândit în urmă în lumea întreagă.

«De aceia, și plânsul lor este maĭ tainic prin părțile acestea...»

Vîslașul tăcu, și apăsă lopețile cu maĭ multă putere.

Aceiașĭ tăcere tainică domnea în jurul nostru; apa se întindea liniștită, senină, străvezie; doar sălciile de pe mal își susuraŭ fără întrerupere, plânsul lor jalnic. înduioșător.

«Și-acum, mi se părea aevea că aud în depărtare un plâns omenesc... Toată ziua am fost trist, și m'am gândit la povestea sălcieĭ.

C. Lora.

«GYM KHANA»

Ilustrația reprezintă o scenă a unuĭ foarte mult cultivat sport de iarnă în Elveția.

Concurențiĭ construesc niște tălpice pe carĭ se așează doui oamenĭ. Din vîrful

O învingătoare în sportul «Gym khana»

talpicelor pornește un fel de hățurĭ, pe carĭ le ține concurentul saŭ concurenta și de abilitatea cărora depinde ca săniuța să nu se răstoarne, de îndată ce pornește din vîrful dealuluĭ. Acest sport se numește «Gymkhana».

Executările pirațilorîn Anam

Ziua a început într'o tristeță imposibilă de descris. Apoĭ de o dată soarele răsări de după pădure și căldura deveni de-odată sufocantă.

O atmosferă de foc învăluise satul și citadela, pe când lucrurile se iluminaŭ de o lumină orbitoare.

Anamiţiĭ mergeaŭ grăbiţĭ pe străzĭ şi se aruncaŭ la întâmplare în bărcĭ, uniĭ peste alţiĭ, cu riscul de a le face să se scufunde.

Vâslaşiĭ stăteaŭ aplecaţĭ d.-asupra lo peţi'or şi pe apa albastră şi adâncă începu o cursă înfiiurată, o mişcare extravagantă şi repede.

Totul se agita acum, totul se mişca şi gesticula. Eraŭ acolo bărbaţĭ, femeĭ, copiĭ şi bătrânĭ. Co'ibele de bambus eraŭ părăsite, străzile rămăseseră moarte. Prăvăliile eraŭ închise.

Ce spectacol, ce curiozitate p'sionantă atrăgea cu grămada mulţimea aceea care de obiceiŭ era aşa de leneşe şi de inertă?

De ce se îngrămădesc cu toţiĭ în spre ţărmul de nisip galben, care urcă de la fluviŭ încolo într'o pantă dulce şi care de obiceiŭ rămâne aşa de deşartă?

Se duc pentru că se va întâmpla moarte acolo şi misterul morţeĭ are asupra oamenilor o atracţie ato' puterni ă.

O execuţie capitală fusese anunţată şi execuţiile acestea deveniseră foarte rare de o bucată de vreme.

Perioada de ocupaţie succedase perioadeĭ de cucerire; pirateria devenise maĭ rară, se îndepărtase, se intimidase.

Bandele dăduse înapoĭ, fricoase, pentru că europeniĭ nu cunosc pentru asemenea oamenĭ de cât o singură pedeapsă: pedeapsa cu moartea.

Acelea dintre ele carĭ maĭ posedŭ încă arme, nu se aventurează de cât cu multă teamă dincolo de deşerturile împădurite de la Laos.

Cu toate acestea, din când în când, uniĭ din aceştĭ piraţĭ sunt surprinşĭ.

A doua zi chiar sunt judecaţĭ de către o curte marţială şi a treia zi în zorĭ sunt decapitaţĭ.

Nicĭ o dată nu se acordă graţia. Guvernul' maĭ voeşte să dea încă exemple palpabile, pentru că numaĭ ast-fel va asigura într'un mod definitiv liniştea ţăreĭ.

Aceia carĭ aŭ maĭ rămas încă nesupuşĭ, trebue să se supue fără întârziere.

Şi dacă e să spunem tot adevărul, chiar înşişĭ indigeniĭ văd funcţionând această justiţie expeditivă fără multă părere de răŭ.

La început piraţiĭ eraŭ apărătoriĭ soluluĭ; atuncĭ aveaŭ în partea lor întreaga populaţie. Eraŭ ascunşĭ şi la nevoe apăraţĭ.

Dar când aŭ început ca să fie urmăriţĭ ca nişte fiare sălbatice, când capetele lor aŭ fost puse la preţ, văzându-se ameninţaţĭ să moară de foame, piraţiĭ s'aŭ abătut asupra fraţilor lor şi aŭ început atuncĭ nişte masacre şi nişte devastărĭ îngrozitoare.

Aceia carĭ fuseseră condamnaţĭ acum la moarte săvârşiseră cele maĭ marĭ barbariĭ şi-şĭ câştigaseră o reputaţie de temut.

Eĭ trăiseră numaĭ în sînge şi în incendiŭ; aceia dintre inimicĭ carĭ avuseseră nenorocul să fie prinşĭ de viĭ, fuseseră mutilaţĭ într'un mod îngrozitor. De prin multe sate răpiseră fete tinere şi numeroşĭ bătrânĭ fuseseră masacraţĭ.

Pe orĭ unde trecuseră, scăpând mereŭ de urmărirea trupelor, nu lăsaseră în urma lor de cât numaĭ pămênt şi apă.

De aceea şi judecata lor fusese numaĭ de formă; de alt-fel, oameniĭ aceia eraŭ sigurĭ că vor fi condamnaţĭ la moarte şi nu aşteptaŭ nicĭ un pic de milă de la nimenĭ.

Iată-ĭ acum eşind din închisoarea în care stăteaŭ abia de o zi, obiectul curiozităţeĭ şi al groazeĭ generale.

Mergeaŭ legaţĭ doĭ câte doĭ, fumându-şĭ cu cea maĭ mare nepăsare ultima ţigaretă.

Inainte de plecare fuseseră întrebaţĭ, după obiceiŭ, care le era ultima dorinţă.

Şeapte dintre eĭ ceruseră şum-şum — un fel de rachiŭ de orez de o calitate inferioară. Cel de al optulea ceru asistenţa unuĭ preot budist, religiune în care se născuse.

De alt-fel, religiunea lor le rezervă neantul; eĭ nu cunosc nicĭ pedeapsă, nicĭ recompensă pentru sufletele lor, aşa în cât cererea piratuluĭ era oare-cum neexplicabilă.

Cu toate acestea guvernatorul anamit al citadeleĭ veni; dânsul reprezintă zeitatea, în împrejurările solemne.

Cortegiul mergea încet; era o căldură infernală.

Piraţiĭ luară loc într'o barcă largă şi fură înconjuraţĭ de trupe.

Alţĭ soldaţĭ luară loc în alte bărcĭ şi flotila se puse în mişcare; o tăcere completă domnea acum.

De o dată un cântec bizar se ridică din barca principală, un cântec lugubru şi încet, ritmat de scufundarea lopeţilor în apa liniştită.

Nicĭ nu 'şĭ ar putea face cine-va idee de armonia aceea sălbatică şi măreaţă în acelaşĭ timp.

Fraza începea cu o notă gravă, înăbuşită şi totuşĭ puternică; se continua ast-fel câte-va secunde, apoĭ se sfâşia cu un soiŭ de urlet prelungit, pe aceiaşĭ notă, dar cu două octave maĭ sus.

Eraŭ piraţiĭ salutând moartea!

Şi cu toate că europeniĭ carĭ staŭ de maĭ multă vreme în Anam s'aŭ cam săturat de priveliştea decapitărilor, se înfioară fără de voe auzind o ast-fel de melopee eşind din nişte gurĭ carĭ în curând vor fi închise pentru tot-d'a-una.

* * *

Apoĭ urmă debarcarea pe cel-l'alt ţărm, pe terenul de nisip mişcător.

Trupa era postată la locul eĭ; îndărătul zuavilor în ţinută de serviciŭ, o populaţie numeroasă era îngrămădită, agitându-se şi gesticulând.

Femeile şi tinerile fete maĭ ales, se agitaŭ, amestecându-şĭ rîsetele lor argintiĭ în zgomotul lor general.

Nimic nu putea fi maĭ pitoresc de cât acea continuă alergare a unor corpurĭ tinere şi îmbrăcate cu cele maĭ colorate stofe, carĭ se îngrămădeaŭ peste soldaţĭ, căutând să vadă priveliştea cât le va fi maĭ de aproape.

Nu se daŭ nicĭ un fel de onorurĭ; trîmbiţele şi tobele rămân tăcute.

Condamnaţiĭ fură aduşĭ doĭ câte doĭ, tot în ordinea de la început, pînă la locul decapităriĭ.

Eĭ fură siliţĭ să-şĭ sape singurĭ mormintele; operaţia aceasta fu cât se poate de lungă şi publicul începea să devie cu totul nerăbdător.

Căpitanul care comanda parada făcu un semn, interpretul comunică o comandă şi condamnaţiĭ veniră eĭ înşişĭ să se aşeze la locul decapităriĭ.

Operaţia în sine nu prezintă mare interes; descrierea eĭ ar constitui maĭ curând un obiect de groază pentru cititorĭ, de care voim să-ĭ scutim.

Blaz.

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Tânăra englezoaică rîse cu poftă de mutra furioasă a compatriotuluĭ eĭ.

In momentul acela intră servitoarea. Aducea o scrisoare.

— A fost adusă chiar acuma, domnule.

— O scrisoare pentru mine!

Romancierul deschise repede scrisoarea şi avu o exclamare de ciudă.

Scrisoarea nu conţinea de cât aceste câte-va liniĭ, foarte lămurite:

«Zăvoarele d-tale automatice pot servi foarte bine într'un hotel. In drumul de fier însă, efectul lor este nul. In drumul de la Marsilia la Livorno, frumoasa d-şoară Violeta a adormit. Şi după cum lesne poţĭ bănui, în timpul drumuluĭ, am silit-o să vorbească. Iată pentru ce n'aĭ maĭ găsit pe nimenĭ la Stittsheim. Ne pare răŭ că nu te-am putut preveni maĭ de mult. Te-am fi putut scuti de călătoria pe care aĭ făcut-o până la Aix. Te-aĭ ostenit în zadar pentru a scăpa de supravegherea noastră, căcĭ nimenĭ nu te urmărea. Cunoscând scopul, puţin ne păsa care va fi itinerariul d-tale.

«Numaĭ un singur lucru; bagă de seamă ca nu cum-va răbdarea noastră să ajungă la sfîrşitul eĭ.

Semnat: **M. G.**

CAP. II

Jocurile de colori

— Ah! asta-ĭ! dar noĭ nu maĭ suntem acuma la hotel. Suntem într'o simplă colibă.

Tânărul care pronunnţase cuvintele acestea, privia în jurul luĭ cu un aer plin de uimire.

Era aşezat pe un pat de manevră, un pat foarte simplu, ca acelea care sunt întrebuinţate în timp de campanie.

Zidurile apăreaŭ, formate din trunchiurĭ de arborĭ, unite între ele prin pereţĭ de argilă; nu se vedea de cât o singură fereastră, mică, patrată, umbrită în afară de prelungirea prea exagerată a acoperişuluĭ.

— Ce înseamnă asta? reluă adolescentul. Colo, pe un pat asemănător cu al meŭ, doarme şi scumpa mea mititică, înamorată de lumină.

In adevĕr, lângă zid, o tînĕră fată dormea, întinsă, îmbrăcată pe al douilea pat de campanie.

Era o blondă cu părul de aur; pielea eĭ transparentă, trăsăturile eĭ regulate, ofereaŭ cel maĭ curat tip slav.

Era frumoasă şi liniştită, ca madonele din icoane, ca virginele din sfintele imaginĭ ruse.

Corpul eĭ părăsit în atitudinea instinctivă a somnuluĭ, apărea cu nişte liniĭ svelte şi viguroase.

Un moment tînĕrul eĭ tovarăş o privi în tăcere; apoĭ avu un gest plin de hotărîre şi se sculă.

Figura adolescentuluĭ oferea cel maĭ izbitor contrast cu figura tinereĭ fete care dormea.

Cu părul negru, cu faţa neregulată, dar plină de farmec, cu ochiĭ negri şi micĭ, vioĭ şi licăritorĭ, aşa de licăritorĭ în cât păreaŭ une-orĭ că voesc să iasă din orbite, personagiul îţĭ atrăgea dintr'o dată atenţia într'un mod plăcut, cu toate că nu era înalt de statură.

Corpul sĕŭ se mişca cu uşurinţă într'o bluză albă de vânătoare, strânsă într'o centură largă; purta de asemenea o pereche de pantalonĭ largĭ, după moda orientuluĭ.

Dar două lucrurĭ îţĭ atrăgeaŭ maĭ cu seamă atenţia.

Picioarele eĭ eraŭ prea micĭ, prea aristocratice, prea fin modelate, pentru a putea fi picioare de bărbat, pieptănătura avea de asemenea ceva care 'ţĭ da de bănuit.

Personajul se apropie de fereastră, o şterse cu mâna de praf, şi privi afară.

— Ce înseamnă asta? murmură dînsul din noŭ.

Şi cu voce tare continuă:

— Aceasta este curată fantasmagorie. Şi cu toate acestea ştiŭ bine că eŭ nu mĭ-am pierdut mintea. Imĭ aduc foarte bine aminte că am adormit în hotelul Independenţa din Lemberg; e un hotel din mijlocul oraşuluĭ, peste drum de catedrala principală. Şi acum mă deştept în mij'ocul uneĭ câmpiĭ, într'o colibă. Era adevărat.

Afară, cât puteaĭ cuprinde cu vederea, se întindea o câmpie uniformă tăcută, plină de tris'eţĭ.

Din distanţă în distanţă numaĭ câte o grupă de arborĭ maĭ rupea monotonia tablouluĭ.

Tînĕrul rămase un moment nemişcat, cu fruntea încreţită, făcând o sforţare pentru a'şĭ concentra toată puterea-ĭ de discernare a lucrurilor.

— E de neînţeles! murmură dânsul în cele din urmă.

Apoĭ, ridicând din umeriĭ, adăogă:

— La urma urmeĭ, e zadarnic să-mĭ maĭ trudesc ceeriĭ. Vĕd aicĭ o casă, prin urmare, trebue să fie şi locuitorĭ. Vom afla de la dânşiĭ în ce mod am ajuns aicĭ.

Şi cu pasul hotărât, se îndreptă spre uşe.

Dar în graba sa, nu observă o fringhie care era întinsă de-a curmezişul încăperiĭ, şi care servea, fără îndoială, pentru întinsul rufelor.

Bereta se lovi de această fringhie, şi fu aruncată la pămĕnt, fapt care provocă o dezordine generală.

Un val de păr negru se desfăşură, căzând pe umeriĭ adolescentuluĭ. Era un pĕr bogat, superb, care stătuse ascuns până atuncĭ, şi care acum se folosea de prilej, pentru a se desfăşura în voe.

— Drace!.. exclamă misteriosul personagiŭ... Asta îmĭ maĭ trebuia acuma! Ah!... pĕrul acesta... ar fi trebuit să-l taĭ de la început... dar n'am avut curajul... Lucian, Lucian al meŭ îmĭ iubea foarte mult părul. Şi apoĭ, e lucru foarte greŭ să te desparţĭ de o asemenea comoară.

Pe când vorbea îşĭ aranja din noŭ părul, fixându-l sub bonet, pe care îl prinse de astă dată cu maĭ multă soliditate.

— Nu trebue să se trădeze cine-va singur, murmură dânsul. Pentru moment, până la nouĭ ordine, nimenĭ nu trebue să bănuiască existenţa mea. Ducesa de la Roche-Sonnaille este moartă pentru toată lumea... Studentul Laroche însă, voeşte să afle ce se petrece aicĭ.

— Cuvintele acestea sunt îndestulătoare, credem, pentru cititoriĭ noştriĭ, carĭ de sigur, aŭ ghicit de maĭ înainte adevĕrul.

Ducesa, pe care am întrezărit-o o noapte în vila Loursinade, Sasa, pensionara bunuluĭ doctor Ellleviousse, plecată din casa de sănĕtate împreună cu Mona Labianov, sărmana copilă înebunită, se arăta şi acuma, după cum ghicise Max Soleil, hotărâtă, energică, păstrându-şĭ chiar în cele maĭ grave împrejurărĭ, acea veselie caracteristică numaĭ parizienilor.

După cum fusese informat romancierul Max Soleil de către bravul viz'tiŭ Pavel, ducesa plecase din Stittsheim, îndreptându-se spre Lemberg.

Din acest oraş al Galiţieĭ plecaŭ două liniĭ de drum de fer; una se îndreaptă spre sud şi se sfârşeşte la marele port al Măriĭ Negre, Odesa; cea-l'altă merge drept spre est, trece frontiera rusă între staţiile Bridy şi Rodzivillev, pentru a se sfârşi la o dinstanţă de 1.100 de kilometri, la Kiev şi Kharkov.

Ajungând la Lemberg, tînĕra femee aflá că va trebui să aştepte până a doua zi pentru a lua trenul care se îndrepta spre Odesa.

Ea ordonase îndată să i se transporte bagajul la hotelul «Independenţa», a căruia faţadă bizară se înălţa în faţa bisericeĭ catedrale.

După ce o instalase pe Mona, — a căreia dulce nebunie era plină de ascultare, — într'o cameră vecină cu a sa, se retrăsese în camera de alăturĭ, şi se apucase de citit. Cele două camere comunicaŭ printr'o uşe care rămăsese deschisă. In timp ce ducesa citea, tînĕra fată se perduse într'o interminabilă şi incoherentă melopee, pe care o cânta cu jumĕtate de glas.

Până în momentul acela, îşĭ amintea foarte bine de tot ce se petrecuse; dar de atuncĭ înainte constata ea însăşĭ un fel de ruptură.

Ştia că deschisese cartea... că începuse să citească. Işĭ amintea chiar că auzise un zgomot care îĭ atrăsese atenţia.

Ce făcuse însă după aceia? Se culcase oare?

Probabil; aşa credea, dar nu era de loc sigură.

Şi dacă se desbrăcase şi se pusese în pat, cum se face că acuma se vedea îmbrăcată?.. Cum se face că turnul catedraleĭ dispăruse din faţa eĭ?

Deschise uşa şi eşi afară.

Nişte câinĭ marĭ, cu părul galben, stăteaŭ tolăniţĭ lângă prag.. Cum o vĕzură, lungiră capetele, lătrară scurt, şi apoĭ se culcară din noŭ, fără a se maĭ preocupa de dînsa.

Atuncĭ, se auzîră nişte paşĭ greoĭ.

Lora se întoarse în partea din care venia lătratul.

Alăturĭ era o altă casă, maĭ vastă, maĭ înaltă, dar construită tot din lemn.

Un om venia în spre dânsa, cu paşĭ repezĭ.

Ce înseamnă asta?

Omul acela îĭ era cu totul necunoscut şi purta uniforma unuĭ mojic rus.

Şi casa, casa în care era ca şi cea de alăturĭ, avea aparenţa uneĭ «izba», după cum câmpia aceia semăna de minune cu una dintre acele legendare stepe ale Rusieĭ, care par fără început şi fără sfîrşit.

Tînăra fată îşĭ apăsă fruntea cu mâna.

In adevĕr, dacă ar fi înebunit acuma, n'ar fi fost de loc mişcată. Avea de ce să'şĭ piardă raţiunea. Adormise la Lemberg, în Austria, şi acum avea sensaţia că se deşteptase în mijlocul uneĭ stepe ruseştĭ.

Dar, omul, mujicul, ajunse aproape de dînsa.

La o distanţă de treĭ paşĭ se opri, îşĭ

încrucişă mânele pe piept într'o atitudine de adinc respect, şi după ce rămase un moment tăcut, pronunţă câte-va cuvinte într'o franţuzească penibilă, cu un accent cântător.

— Ingerii aibă-te în paza lor, înaltă Excelenţă !..

Ducesa privi cu atenţie omul care-ĭ vorbise.

Avea ochiĭ albaştri, barba blondă foarte lungă, părul scurt, toată fiinţa sa exprima blândeţa, blândeţa aceea care caracterisează ţăranul rus.

— Cine eştĭ d-ta ? întrebă dînsa.

— Sunt Niculae Petrovicĭ, şi sunt gata să te servesc, excelenţă. Trăsura d-tale aşteaptă.

— Trăsura mea ?.. murmură tînăra femee uimită. Trăsura mea ?

— Oh !.. Excelenţa voastră voeşte să rîdă...

— Dar nu vreaŭ nicĭ de cum să rîd.. De unde vine trăsura despre care îmĭ vorbeştĭ ?

— De la staţia Ostrov, mi se pare; saŭ de la o staţie şi maĭ îndepărtată chiar, d-tră trebue s'o ştiţĭ maĭ bine de cât mine, Excelenţă, căcĭ de vreme ce aveţĭ o trăsură, trebue s'o fi cumpărat saŭ închiriat de unde-va.

Lara asculta; uimirea eĭ era din ce în ce maĭ mare.

Fără nicĭ o îndoială, Neculae Petrovicĭ nu spunea de cât ceea ce credea dinsul că este purul adevăr.

— Numaĭ dacă nu cum-va ţi-aŭ dat o dînşiĭ, sfîrşi ţăranul, cu un accent vădit de emoţie şi de respect.

— Cine sunt aceia despre carĭ îmĭ vorbeştĭ ? întrebă tînăra femee, încruntând din sprîncene.

Omul răspunse cu voce înceată :

— Eŭ nu sunt de cât un sărman supraveghetor şi nu-mĭ place să vorbesc despre dînşiĭ. Iĭ ascult, pentru că pedeapsa ar urma îndată, după prima încercare de a nu le asculta cuvîntul... Dar guvernul rus nu îngădue ca funcţionariĭ săĭ să aibă legăturĭ cu ast-fel de oamenĭ.

Lara, nerăbdătoare, bătu cu piciorul în pămînt :

— Eŭ vreaŭ să înţeleg totul... Cine sunt oameniĭ aceia ?

O explosiune de groază se răspândi pe figura supraveghetoruluĭ, privi cu atenţie în jurul săŭ, şi apoĭ, într'o şoaptă, murmură :

— Roşiĭ.

— Cine sunt aceştia ?

— Revoluţionariĭ ; şi coborîndu-şĭ şi maĭ mult vocea, adăugă :

— Dînşiĭ mi-aŭ recomandat să te ascult şi să nu primesc nicĭ un ban... Mi-aŭ maĭ spus să-ţĭ daŭ caĭ bunĭ, şi să-ţĭ recomand un vizitiŭ abil, pentru a te conduce maĭ departe, spre Est.

Spre Est ? Dar unde sunt aicĭ ?

— Oh ! Excelenţa voastră voeşte să'şĭ rîdă de mine ?

— Nu voesc nicĭ de cum să rîd... Spune mĭ unde sunt ?

Pariziana încruntă poruncitor din sprincene, şi ţăranul se hotărî să vorbească :

— Sunteţĭ în staţia Boslav, la o distanţă de vre-o 20 de verste de Berditchev. (O verstă are 1067 metri).

— In Rusia ?

Omul izbucni într'un hohot de rîs; cu toate acestea, răspunse :

— Da ; în Rusia.

— Şi când am sosit aicĭ ?

— Astă noapte. Excelenţa voastră dormia ; de asemenea şi tânăra doamnă blondă... Dânşiĭ mĭ-aŭ recomandat că nu trebuie să fiţĭ deşteptate... Atuncĭ aţĭ fost conduse în «izba» rezervată funcţionarilor în turneŭ. Bagajul vostru a fost strâns cu îngrijire, şi închis într'o ladă specială.

Ducesa nu-l maĭ asculta.

Dânsa se întreba plină de nelinişte, ce însemna aventura aceia bizară.

Revoluţionariĭ ruşĭ o luaseră în primire.

Fusese transportată adormită la Boslaw, pe când dânsa era foarte sigură că se oprise la Lemberg.

Ce înseamnă asta ?

Dar, cu o sforţare puternică, reuşi să se stăpânească şi ca şi cum nimica nu s'ar fi întâmplat, zise :

— Foarte bine... Indată ce tovarăşa mea se va deştepta din somn, vcĭ da ordin să se înhame.

— Bine, Excelenţă.

— Numaĭ că eŭ n'am afacerĭ în spre Est, ci în spre Sud... Decĭ, să-mĭ cauţĭ un vizitiŭ care să cunoască bine această direcţie.

Dar Neculae făcu un semn negativ cu capul.

— Nu voeşţĭ ?

— E cu neputinţă... Roşiĭ aŭ ordonat să fiţĭ conduse în spre Est... şi d-tră trebue să ascultaţĭ, înclinându-vă...

Apoĭ, adăugă :

— Poate că d-tră nu ştiţĭ... Tot sudul este revoltat... Se ucide, se incendiază, se pradă... Revoluţionariĭ vă voesc binele, şi de aceia aŭ ordonat să fiţĭ conduse în spre Est... Gândiţi-vă şi d-tră. Nişte călătorĭ, fără nicĭ un mijloc de apărare, sosesc într'un sat revoltat... Sunt ucişĭ...

Pe cine să acuzĭ ?... Cum voiţĭ... dar eŭ vă sfătuesc să vă continuaţĭ drumul în spre Est.

Lara rămase tăcută.

Ca o serie repede de imaginĭ cinematografice, ea revăzu toate scenele revoluţieĭ ruseştĭ.

Războiul în contra Japonieĭ, înfrângerile suferite, poporul reclamând pacea... Apoĭ, marea mişcare pentru alegerea uneĭ adunărĭ care să fie însărcinată cu elaborarea uneĭ constituţiĭ.

Aristocraţia hărţuită de partidele democrate, îngrozită de masacrele sângeroase din Polonia, Finlanda, Moscova şi Odesa, acordă în sfârşit crearea uneĭ adunărĭ, «Duma».

Dar fatalitatea revoluţiilor violente este că ele nu pot fi înăbuşite dintr'odată. Numaĭ evoluţia singură, conformă legilor naturale, conduce cu paşĭ sigurĭ în spre progres.

Duma a fost constituită.

Dar aproape îndată, a izbucnit un conflict între membriĭ eĭ şi partidul curţeĭ.

Şi masacrele s'aŭ continuat cu o violenţă îndoită.

In momentele acestea de turburare, ducesa, întovărăşită de sărmana lipsită de raţiune, se vedea angajată pe teritoriul rus, fără a şti cum... şi se vedea apărată chiar de către revoluţionarĭ.

Pentru ce o apăraŭ oameniĭ aceia ?

Lucrul acesta nu l putea şti.

In zadar îşĭ cerceta amintirile trecutuluĭ. Nicĭ prin familia sa, bogaţiĭ negustorĭ din Lille, nicĭ prin noua legătură pe care o contractase în urma căsătorieĭ cu ducele Lucian de Roche Sonaille, n'avea nimic comun cu revoluţionariĭ.

Dar dacă punctele acestea rămâneaŭ întunecate, era un altul forrte luminos.

Supraveghetorul Niculae spusese adevărul.

Orĭ ce împotrivire ar fi fost zadarnică şi chiar primejdioasă.

— Aĭ dreptate, Neculae Petrovicĭ, zise tânăra femee. Trăsura şi vizitiul să fie gata de drum... Mă duc să-mĭ deştept tovarăşa.

O rază de veselie se răspândi pe faţa ţăranuluĭ. S'ar fi zis că hotărîrea tinereĭ femeĭ, era cu totul pe placul săŭ. El se îndreptă îndată spre clădirea principală a staţieĭ de poştă.

Cu un gest energic, ducesa se îndreptă în spre camera eĭ...

Mona dormia mereŭ.

Pariziana se apropie de patul eĭ, şi aplecându-se de asupra-ĭ, iĭ acoperi fruntea de sărutărĭ uşoare.

Acest contact drăgăstos produse efectul dorit.

Pleoapele Moneĭ se ridicară, lăsând să se vadă douĭ ochĭ albaştri, seninĭ, adâncĭ şi vagĭ ca apa unuĭ lac... Ea 'şĭ privi tovarăşa şi iĭ surîse.

— Drăguţa mea, murmură cu dulceaţă ducesa, vom pleca îndată în spre acel Est, pe care tu il iubeştĭ aşa de mult.

O expresie adâncă de bucurie ilumină trăsăturile nebuneĭ.

— Estul, repetă dînsa.... Orientul.. lumina... Da, da... să mergem într'acolo, în spre lumină... Umbra va fi gonită.

— Va fi gonită, repetă Lara cu dragoste, şi stringându-şĭ prietena în braţe o rugă să se scoale.

— Dar, adăugă dînsa, pe drum, va trebui să învingem un duşman.

— Un duşman ?.. murmură nebuna cu un aer indiferent.

— Da. Duşmanul acesta voeşte să pue o piedică în faţa lumineĭ.

(Va urma)

Pfaff — I. J. RESSEL

BUCURESCI
Str. Carol No. 14
cel maĭ mare depozit de

Maşinĭ de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, avênd mers uşor şi iute prin noua invenţiune patentată şi fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezintant al renumitelor fabricĭ de automobile «de Dion Bouton» şi biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orĭ-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE şi AUTOMOBILE, precum şi pentru arămuit nichelat şi emailat.

SĂBII se nichelează cu preţurĭ reduse. — Atelier special pentru colţuit, gravat, plisat, soleil şi evantail.

Magazinul General de Musică

LA HARPA

Bucureştĭ, Strada Colţeĭ No. 5

Cel maĭ mare depozit de

Gramofoane americane

cu renumita marcă «The Har», şi

INSTRUMENTE MUSICALE

Preţurile cele maĭ reduse

Cataloage gratis

CAŞTIG MARE

Representanţĭ capabilĭ, funcţionarĭ, etc., îşĭ pot dobândi un frumos câştig accesoriŭ, scriind:

Agenţiei de Publicitate „Presa" Bucureştĭ pentru S. B. No. 20.

Către cititorĭ

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în ţară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

MARELE MAGAZIN DE ARME

Bucureşti Cal. Victorieĭ, 44 — **B. D. ZISMAN** — Suc. Craiova St. Unireĭ 48

Furnisor al Curţeĭ Regale

are onoare a aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele din toată ţara, că a înfiinţat în magazinul sĕŭ o secţiune specia de

PUŞTI pentru pădurarĭ

lucrate special pentru acest magazin şi fiind de o construcţie solidă şi

— PREŢURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 —Puşcă cu capsă, cu o ţeavă, leĭ 15
Model No 285.—Puşcă cu capsă, cu două ţevĭ, solidă, recomandabilă, leĭ 30
Model No. 236.—Puşcă cu capsă, cu două ţevĭ, oţelurile inainte foarte solidă, funcţionare admirabilă, model f. recomand. 40
Model No. 133.—Puşcă foc central, cu o ţeavă, sistem «Mauser. cal. 12 saŭ 16, robustă, recomandabilă, leĭ . . 30
Nodel No. 101.—Puşcă foc central, cu două ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punându-se singure la piedica de siguranţă, m. solid, leĭ . . 55
Model No. 1103.—Puşcă foc central, cu două ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punêndu-se singure la piedica de siguranţă, oţelurile inainte (armă de reclamă a magazinuluĭ), puşcă recomand., leĭ 65

Preţurile sunt reduse, fixe şi se înţeleg numaĭ cu banĭ gata.—Expediţiunĭ în toată ţara.—Comandele se efectuiază în ziua primireĭ.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

Anul IX. —No. 516. 10 Bani în toată țara Miercurî 28 Martie, 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare o dată pe săptămână
— MARTEA —

Un sport practicat în Bavaria. — (Vezĭ pag. 1752).

JOCUL „PLECAREA CAPULUI"

Ceea-ce se vede în ilustrăţia noastră se petrece în partea muntoasă a Bavarieĭ septentrionale, cunoscută în genere sub numele de Franconia, din cauza francilor carĭ sunt foarte mulţĭ în acest ţinut.

Aceştĭ Francinienĭ se deosebesc de toţĭ ceĭ l'alţĭ locuitorĭ de prin împrejurimĭ prin graţia şi eleganţa lor. Se ştie că în istoria lor, eĭ şĭ-aŭ păstrat întot-d'a-una cea maĭ mare independenţă.

Eĭ aŭ unele jocurĭ foarte variate şi foarte vechĭ carĭ se păstrează din timpiĭ legendarĭ chiar. Cu toate acestea orĭ-ce s'ar zice, jocul de care vorbim aci e maĭ mult de origină japoneză. Dacă consultăm vechile gravurĭ japoneze şi chiar vechile cărţĭ japoneze, vedem că acest joc există la aceĭ galbenĭ din timpurĭ imemorabile. La Bavarezĭ nu s'a introdus de cât în spre secolul al XVI-lea. La japonezĭ se practică şi acuma la petrecerile populare. Ca şi pentru cele-l'alte exerciţiĭ fizice practicate de bavareziĭ muntenĭ, prima condiţiune pentru a putea reuşi bine în acest joc este să aĭ muşchiĭ gâtuluĭ cât se poate de bine dezvoltaţĭ şi tot aşa de bine dezvoltaţĭ şi aceĭ aĭ braţelor şi aĭ picioarelor. Jocul constă în a atrage pe adversar la sine şi a'l face să'şĭ piardă poziţiunea neutilizând de cât o funie în jurul gâtuluĭ şi muşchiĭ gâtuluĭ.

Capul trebue ţinut mereŭ într'o poziţie verticală aşa că funia să nu poată aluneca peste cap şi dacă lucrul acesta se întâmplă la vre-unul din luptătorĭ, asta însemnează că e prost luptător.

Se permite să se facă uz de braţe numaĭ atuncĭ când lupta se dă pe un un teren erbos, dar nicĭ aci nu e voe să apucĭ pe adversar, ci numaĭ să te propteştĭ cu braţele de pământ. Pe adversarĭ îĭ importă puţin dacă funia îĭ roade de gât; principalul lucru e ca să nu se dea nicĭ unul din eĭ învins.

Se întâmplă de multe orĭ ca adversariĭ să aibă forţe marĭ, însă egale şi atuncĭ funia se rupe. Este declarat învins—în acest ciudat joc, acela care este atras de partea adversaruluĭ din faţă. Atuncĭ spectatoriĭ bat din palme, fac zgomot şi declară pe unul din luptătorĭ învingător şi pe cel-l'alt învins. Spectatoriĭ fac diferite pariurĭ la acest joc şi la sfîrşit ceĭ carĭ aŭ câştigat transformă în bere suma câştigată şi-şĭ răcoresc atât gâtlejele lor ale luptătorilor cât şi al întreguluĭ juriu, format de multe orĭ din oamenĭ foarte pricepuţĭ în ale sportuluĭ şi carĭ vin şi cu femeile lor câte odat'.

Alexandru.

La ce poate servi dinamita

Inregistrăm ştirea de maĭ la vale după un ziar american. Nu garantăm autenticitatea eĭ, dar cetitoriĭ noştri se vor convinge îndată că merită să fie relatată chiar cu titlul de produs al imaginaţieĭ iankee.

Autorităţile din Visconsin fuseseră informate că în târgurile de prin părţile acelea, se vindeaŭ de o bucată de vreme cantităţĭ enorme de raţe sălbatice.

O anchetă discretă fu începută de către poliţie, şi se putu constata că acela care aducea păserile la vînzare, nu era altul de cât un modest vânător, un oare-care Hiram Sparks. Un agent primi misiunea de a'l supraveghia de aproape.

D. Sparks îşĭ avea locuinţa pe ţărmul luĭ Thunder Lake, vastă întindere de apă, care este populată de miĭ de răţĭ sălbatice.

In ce mod reuşea vînătorul acesta să împuşte numaĭ el singur, o cantitate aşa de mare de păserĭ? Era un mister, pe care detectivul îşĭ făgădui să-l lumineze.

Intr'o zi, după ce'şĭ petrecuse toată noaptea la pândă, agentul îl vĕzu pe d. Sparks plecând cu luntrea spre largul lacului.

Vânătorul împrăştia pe suprafaţa apeĭ nişte bule albicioase, fabricate fără îndoială dintr'o substanţă care trebuia să fie foarte plăcută raţelor.

In adevĕr, păserile se aruncară îndată asupra acesteĭ mane, care le era distribuită într'un mod atât de generos.

Timp de o oră, Hiram Sparks străbătu ast-fel lacul continuându-şĭ distribuirea. După aceea se îndreptă spre centrul lacului, făcând cât maĭ puţin zgomot posibil cu lopeţile.

De-odată o detunătură resună, şi miĭ de raţe se ridicară deasupra apeĭ. Nu trecură nicĭ treĭ secunde şi o salvă de detunăturĭ răsună; raţele căzură moarte.

Sparks îşĭ umplu barca şi se îndreptă spre coliba sa.

Acum eşi detectivul din ascunzătoarea sa, şi-l arestă.

Ancheta stabili faptul extraordinar că ingeniosul vînător amestecа dinamita în hrana pe care o oferea raţelor. Când judeca că păserile mâncaseră destul, îşĭ descărca puşca.

Vibraţiile aeruluĭ eraŭ suficiente pentru a determina explozia dinamiteĭ, înghiţită de păserĭ, care cădeaŭ cu intestinele sfîşiate.

Iată fără îndoială o aplicaţie a dinamiteĭ; la care nimenĭ nu s'ar fi gândit.

Rĕmâne de ştiut, după cum am spus şi maĭ sus, dacă nu cum-va întâmplarea aceasta este o simplă născocire a uneĭ imaginaţiĭ bogate... Se prea poate iarăşĭ, să fie fapt adevărat; în orĭ-ce caz însă, trebue să recunoaştem că e cât se poate de original!

Palate de iarnă şi de vară

O armată duşmană, care ar voi să pue mâna pe reşedinţa fiuluĭ ceruluĭ ar trebui să efectueze treĭ asediĭ succesive.

In adevĕr, capitala chinejilor este clădită într'un mod cu totul bizar. Ea se compune din două oraşe: oraşul chinez, în care mişună negustoriĭ şi artiştiĭ, tot ceia ce se mişcă şi produce; şi oraşul mongol, despărţit de cel-l'alt printr'un spaţiŭ, în mijlocul căruia este şi «câmpia călăuluĭ». Acolo aşteaptă în permanenţă executorul sentinţelor împărăteştĭ, cu securea în mână. Nu trece zi fără a i se aduce maĭ mulţĭ condamnaţĭ, ale cărora capete trebue să le tae.

Imprejurul luĭ domneşte un adevărat lac de sânge.

Oraşul mongol este militar şi diplomatic. In mijlocul oraşuluĭ mongol este «oraşul roşiu», şi în centrul oraşuluĭ roş, care constitue totalitatea palatelor imperiale, este locuinţa Mareluĭ Dragon.

Oraşul imperial, care acopere o întindere de 80 de hectare, este numit oraşul roşiu, pentru că este înconjurat de un zid de ardezĭ, care aŭ coloarea aceasta. Zidul acesta are o înălţime de cincĭ-spre-zece metri, şi în partea luĭ superioară se termină cu un tel de vîrfurĭ dantelate, de coloare galbenă strălucitoare, nuanţă rezervată fiuluĭ ceruluĭ.

In oraşul imperial, care este o minune de lux, de graţie şi de bogăţie, întâlneştĭ maĭ întâĭ nouă curţĭ.

Prima dintre ele serveşte drept intrare. Soseştĭ în dreptul unor trepte de marmoră în formă de potcoavă, şi daĭ într'un fel de grădină, prin care şerpueşte un pîrîŭ.

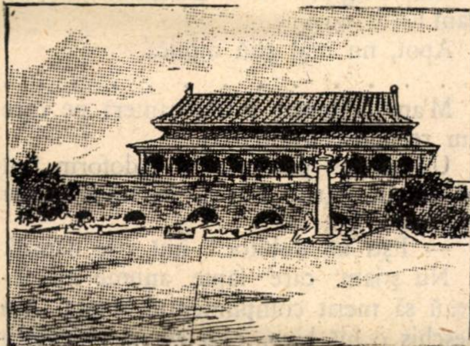
In diferite părţĭ sunt aruncate podur de marmoră, unele albe, altele colorate.

In jurul acesteĭ curţĭ de onoare, sunt stabilite magaziile împăratuluĭ. Unu'l dintre aceste magazine este plin cu vase foarte vechĭ, de aur, de argint şi de bronz.

Altă dată, printre alte multe minunĭ, se găsea în comoara aceasta şi nouă vase marĭ de bronz, care aveaŭ o vechime de 4000 de anĭ, şi pe care unul dintre primiĭ împăraţĭ, gravase harta celor nouă provinciĭ ale sale.

Dar maĭ târziŭ, unul dintre succesoriĭ săĭ, vĕzênd necontenitele dezbinărĭ din imperiu, aruncă într'un fluviu aceste vase simbolice. Cele-l'alte magazine, sunt pline cu blănurĭ rare, cu pieĭ, cu diamante minunate, cu mătăsăriĭ vechĭ, cu arme din toate epocile.

Ar trebui volume întregĭ pentru a descrie maĭ cu de-amănuntul cele-l'alte curţĭ, în care se ridică pagodele, bibliotecele şi diferite alte palate pe care trebue să le străbaţĭ, maĭ înainte de a ajunge la locuinţele particulare ale împăratuluĭ, care sunt palatul de vară şi palatul de iarnă.

Palatul de iarnă

Palatul de vară este foarte curios; el este construit pe o temelie de marmoră care are forma uneĭ bărcĭ.

El se înalţă de altminterĭ, deasupra apelor unuĭ imens lac interior numit «marea de mijloc».

Păreţiĭ acestuĭ palat supranumit «casa cerească», sunt acoperiţĭ numaĭ cu lucrurĭ scumpe.

Foarte aproape de aicĭ, într'o peninsulă numită «Peitarea», se găseşte un copac care trebue să aibă o vechime de maĭ bine de o mie de anĭ, de o ramură a căruia s'a spânzurat, în 1644, ultimul descendent al adevĕrateĭ dinastiĭ chineze, dinastia Ming.

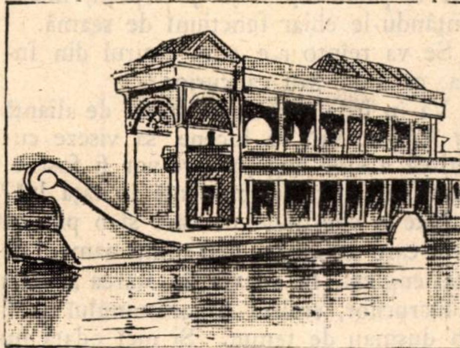
Palatul de iarnă este mult maĭ somptuos de cât palatul de vară. In ochiĭ unuĭ european, ceea ce conţine palatul acesta, maĭ preţios, este biblioteca imperială, care ocupă unul dintre corpurile clădireĭ.

Biblioteca aceasta conţinea unele lucrurĭ fără valoare, cum ar fi de exemplu jurnalul oficial chinez, care datează de 1.300 de anĭ; dar din nenorocire, lucrurile acestea s'aŭ perdut.

Una dintre curiozităţile palatuluĭ este de asemenea şi sala tronuluĭ.

Când vre-un mandarin voeşte să fie primit în audienţă de împărat, trebue să se prezinte în zoriĭ zileĭ, la uşa aceşteĭ sălĭ. Acolo se găseşte un clopot foarte vechiŭ, amintire de la primele dinastiĭ.

Mandarinul clatină clopotul acesta solemn; marele maestru al ceremoniilor se prezintă şi primeşte cererea vizitatoruluĭ.

Palatul de vară

Reşedinţa imperială a fost stabilită la Peking, cu două-spre-zece secole înainte de era noastră.

După aceea, a fost strămutată la Nankin, capitala de sud. Gengiskhan, cucerind China în 1217 după Isus Cristos, a strămutat din noŭ curtea la Peking, şi Kubiloĭ-Khan a construit palatele.

In 1308, mongoliĭ aŭ fost alungaţĭ; o dinastie chineză s'a urcat pe tron, şi Nan Kinul a devenit din noŭ capitală.

In 1403, împăratul Yung-lo a revenit la Peking, şi de atuncĭ toţĭ împăraţiĭ care s'aŭ succedat, îngrămădesc în oraşul roşiŭ palate peste palate, cum se cuvine unor oamenĭ atât de superiorĭ ca dânşiĭ.

Andreĭ.

Fineţa unuĭ diplomat

Emirul din Cabul

Călătoria emiruluĭ Afganistanuluĭ în Indiile engleze, este evenimentul cel maĭ important care s'a întâmplat în Asia, de la războiul ruso-japonez încoace.

Vizita aceasta ne arată progresele pe care le-a făcut influenţa britanică, de atuncĭ până astă-zĭ. Inainte de atacul Port-Arturuluĭ de către torpiloarele japoneze, vice-regele Indiilor, ar fi îndrăznit oare să-l poftească pe emir?

Şi chiar dacă l'ar fi poftit, acesta ar fi îndrăznit să primească invitarea?

Se poate răspunde fără îndoială că nu; şi unul şi cel-l'alt s'ar fi temut să nu cum-va să atingă susceptibilitatea puterniculuĭ vecin de la nord.

Dar să lăsăm la o parte aceste consideraţiĭ de înaltă politică, pentru a nu ne ocupa de cât de personalitatea emiruluĭ, singurul patentat asiatic, care împreună cu şahul Persieĭ, cu împăratul Chineĭ şi cu Mikado, aŭ ştiut să'şĭ păstreze independenţa.

Habib-Ullah Khan, emir de Cabul, Zia-ul,—Mitahiwadin— să ne mulţămim cu aceste două titlurĭ—este în vîrstă de treĭ-zecĭ şi cincĭ de anĭ.

Aceia carĭ îl cunosc, spun despre dînsul că are o înfăţişare foarte simpatică. O bâlbâială uşoară, care este atribuită uneĭ încercărĭ de otrăvire, de pe timpul când nu era de cât moştenitor prezumtiv, nu căşunează tocmaĭ mult talentelor sale oratorice.

Vînător pasionat, a fost victima unuĭ accident, acum treĭ anĭ; explozia proprieĭ sale puştĭ, ĭ-a răpit un deget de la mâna stângă.

Un moment, doctorul englez care-l îngrijea, se temu ca nu cum-va să fie nevoe să-ĭ amputeze braţul.

Chiar duşmaniĭ sĕĭ îĭ recunosc inteligenţa; a dat de alt-fel probe frumoase cu toate că venirea sa la putere nu datează de cât abia de la sfîrşitul luĭ 1901.

El a ştiut să tragă foloase marĭ din rivalitatea anglo-rusă, smulgându-le rînd pe rînd avantaje, fără a'şĭ mărturisi vre-o dată scopurile-ĭ adevĕrate, fără a'şĭ compromite vre-o dată libertatea sa de acţiune.

Când Anglia a făcut pace cu tatăl sĕŭ, emirul Abdhur-Rahusan, a făgăduit Suveranuluĭ o subvenţie anuală de treĭ milioane de leĭ, cu condiţie ca'şĭ va limita armamentul.

Fapt ce nu a împiedecat de loc pe tînĕrul emir ca îndată ce s'a suit pe tron, să se ocupe de reconstituirea armateĭ sale.

El a adus chiar nişte inginerĭ europenĭ, pentru a stabili la Cabul o fabrică de tunurĭ şi de puştĭ.

Anglia ĭ-a tăiat subvenţia.

Cu ce avea să plătească ingineriĭ şi ofiţeriĭ străinĭ?

Habib-Ullah ştiu să iasă din încurcătură. El răspândi zgomotul apropiateĭ sale vizite la Petersburg.

Anglia se lăsă prinsă în cursă, ea îĭ trimese o misiune, pentru a'l ruga să se ducă până la frontiera Indiilor, unde îl aştepta vice-regele.

In cursul conferenţeĭ care a avut loc la Cabul, emirul insinuă cam ce ar trebui pentru încheerea uneĭ prieteniĭ.

Călătoria avea să-l coste scump, căcĭ un Suveran afgan nu putea porni la drum de cât cu întreaga sa escortă, şi dînsul n'avea de unde să suporte acum nişte cheltuelĭ aşa de marĭ.

In scurt, dînsul obţinu de la delegatul Anglieĭ plata ratelor întârziate, în sumă de vre-o zece milioane, şi nu dădu în schimb de cât o vagă făgăduială, pe care n'avea s'o ţie de cât anul acesta, adică douĭ anĭ maĭ târziŭ.

Trebue să recunoaştem că emirul a ştiut să întrebuinţeze bine suma de 10 milioane, sumă considerabilă pentru o ţară săracă ca a sa.

Armata luĭ numără astă-zĭ 80,000 de

oamenĭ, foarte bine instruiţĭ, înarmaţĭ cu puştĭ Mauser şi cu tunurĭ Krup.

Arsenalele sale sunt atât de bine organizate în cât pot produce de acum înainte o sută de puştĭ şi două tunurĭ, în fie-care săptămână, împreună cu muniţiunile lor.

In timp de razboĭ, ar putea pune în linie de bătae 400,000 de soldaţĭ, soldaţĭ din aceia, despre care s'a zis că sunt ceĭ maĭ bunĭ alergătorĭ şi ceĭ maĭ bunĭ cavalerĭ.

Ceia ce este comic în relaţiunile anglo-afghane, este faptul că emirul a ştiut să încredinţeze fără multă osteneală pe supuşiĭ seĭ, că cele treĭ milioane pe care Anglia i le plăteşte în fie-care an, pentru a'şĭ asigura neutralitatea sa, constitue un tribut de vasal la Suveran!

Ast-fel, Afghaniĭ cred serios că Anglia împreună cu cele 300 de milioane de supuşĭ asiaticĭ aĭ seĭ, este sub dominaţia lor!

Cum naiba să nu se umfle în pene acest popor mic, care numără abia cincĭ milioane.

Habib Ullah-Khan s'a condus în tot-d'a-una până acuma ca un prinţ generos şi uman.

Desgustat de obiceiul predecesorilor seĭ, de a'şĭ omorî toate rudele de sânge, îndată ce se urcaŭ pe tron, dînsul îşĭ ţine la palat toţĭ fraţiĭ şi nepoţiĭ, încredinţându-le chiar funcţiunĭ de seamă.

Se va reîntoarce oare emirul din India, ca amic saŭ ca curios?

Va încheia dînsul un tratat de alianţă cu Anglia, saŭ va începe să viseze cucerirea acelor bogăţiĭ care vor fi fost etalate cu atâta imprudenţă în faţa luĭ?

Este o chestiune pe care şĭ-o pun cu oare-care nelinişte, maĭ mulţĭ oamenĭ de Stat englezĭ. In adevĕr, în starea actuală a lucrurilor, emirul Afganistanuluĭ ar fi un duşman de temut. Şi nicĭ odată nu se poate şti lămurit ce va aduce ziua de mâine!

Victor

CETATEA TORTURILOR

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Un fulger ţîşni; o detunătură prelungă umplu imensa cavernă. Chinezul se rostogoli la pămênt. Herman îşĭ descărcase revolverul.

Din două săriturĭ fuĭ lângă dânsul.

— Treĭ-zecĭ de secunde pentru a ajunge la eşire, îmĭ zise dânsul; o jumĕtate de secundă pentru a o deschide. Nicĭ o clipă maĭ mult, saŭ suntem perduţĭ.

Am avut o secundă de îndoială. Dacă am fi încercat s'o salvăm pe nenorocita aceia?

Dacă am fi încercat s'o scăpăm de torturile acelea nouĭ, de moartea sigură care o aştepta?

Nicĭ nu trebuia să ne gândim la aşa ceva. Ar fi fost o curată nebunie.

Trebuia s'o lăsăm în voia soarteĭ eĭ spăimântătoare, şi să căutăm maĭ întâiŭ de toate, a ne salva propria noastră piele.

Herman pornise înainte pentru a-mĭ arăta drumul; 'mĭ-am scos amândouĕ revolverele, şi am pornit după dânsul, în fugă.

Ca dintr'un furnicar, Chinejiĭ eşiră de pretutindenĭ, şi începură să alerge în toate direcţiile.

Apoĭ, se grupară, şi oscilară cu toţiĭ în direcţia noastră.

Apoĭ mişcarea se accentuă, şi deveni curent. Unul dintre eĭ se puse în fruntea coloaneĭ; ceĭ-l'alţĭ îl urmaŭ, alergând.

Un lătrat, un strigăt, apoĭ miĭ de strigăte sălbatice carĭ păreaŭ e eşi din gâtlejurile unor fiare sălbatice.

Mânĭ descărnate se înălţară, cu nişte degete ascuţite; dinţĭ se arătară. Era zgomotul uneĭ haite înfometate, înăbuşită de o prea mare furie.

Pe icĭ, pe colo, se vedea câte o lamă stralucind; dar eraŭ maĭ cu seamă mâinĭ, mâinĭ multe, nenumĕrat, nesfârşit de multe!..

Apoĭ, la nivelul acoperişuluĭ apărură capete. Eraŭ multe, înainte, îndărăt, în toate părţile. Se apropiaŭ târându-se, gata să se arunce. Acuma eraŭ aproape, neînconjuraŭ. Cerul se strângea.

Şi vocea luĭ Tsing-Ling, metalică întocmaĭ ca sunetul unuĭ gong, se auzi tunând exasperată:

La guzganĭ!.. la guzganĭ!

In curând, revolverele lăsară urme roşiĭ în mijlocul mulţimeĭ care ne înconjurase. Apoĭ, când nu maĭ avurăm cartuşe, ne servirăm de paturile armelor.

Se auzea zgomot de craniĭ zdrobite, şi creeriĭ ţâşneaŭ.

Herman nu se servi multă vreme de armele sale. Cu pumniĭ, putea face afacerĭ maĭ frumoase.

Pumniĭ aceştia se mişcaŭ automatic, ca bielele uneĭ locomotive, şi Herman striga mereŭ:

— Han!.. han!

In jurul luĭ se făceaŭ golurĭ largĭ, şi oameniĭ pe carĭ 'ĭ atingea, nu maĭ trebuiaŭ să se gândească la viaţă.

De-o dată, în mijlocul vârtejuluĭ în care mĕ zbăteam; îl vĕzuĭ îngălbenindu-se de durere.

O creatură hidoasă care scotea nişte strigăte ca acelea ale vulpeĭ, i se agăţase de umerĭ, şi 'ĭ muşca urechile. Era o femee bătrână.

Herman îĭ puse piciorul pe craniŭ; se auzi o pocnitură şi bătrâna deveni tăcută.

Din momentul acela înainte, am avut alt-ceva de făcut, de cât să mĕ ocup de Herman. Eŭ însumĭ nu ştiŭ bine ce mi s'a întâmplat. Eraŭ prea mulţĭ chinejĭ, prea mulţĭ. Şi apoĭ, de ce'ĭ vedeam oare dansând în jurul meŭ şi de ce între eĭ şi mine se pusese un nor roşu, din ce în ce tot maĭ sângeros, tot maĭ des?

Ceva cald îmĭ curse pe dinaintea ochilor. Ce insemnaŭ toate figurile acelea carĭ danţaŭ.

De-o dată, un aer maĭ rece mĕ lovi în faţă. Mi se păru că vĕd o lumină palidă ca aceia a luneĭ.

Auzeam vocea luĭ Tsing-Ling... strigăte... vocea luĭ Herman: «Haide, bătrânule, nu este acum momentul!

Alte strigăte: «La guzganĭ! la guzganĭ!

Apoĭ, nu maĭ ştiŭ nimica.

. . . .

M'am deşteptat într'o cameră pe care am recunoscut-o îndată.

Un miros puternic de iodoform îmĭ năvăli în nărĭ. Alăturĭ de mine stătea Herman.

— Eştĭ un dobitoc! îmĭ zise dânsul.

Nu ştiam care fapte anume mĕ făceaŭ să merit complimentul acesta. Am deschis ochiĭ bine. Maĭ era şi alt-cineva în cameră; o persoană care se preumbla în lung. Era prea multă lume pentru mine; am adormit din noŭ. Dar auzeam foarte bine tot ce se vorbea.

— Iată-l scăpat. Dar va putea spune cu drept cuvânt că vine de departe. Fără îndoială, arma era otrăvită. Din nenorocire, nu ştiŭ ce otravă era. Dacă aş putea să am otrava aceasta pentru guzganiĭ meĭ, aş fi foarte fericit.

— Când crezĭ că va putea să se scoale din pat?

— In curând, vindecarea va merge foarte repede.

— Şi vom putea să ne ducem acolo?

— Indată ce va putea merge.

— Adică?

N'am maĭ auzit nimic. Adormisem de-a binelea.

Intr'o noapte, maĭ târziŭ, nu ştiŭ bine când, Herman îmĭ afirmă că avusesem delir.

Cu toate acestea, eram foarte liniştit; nu mĕ simţeam nicĭ câtuşĭ de puţin înfrigurat. Vedeam, distingeam bine tot ce se petrecea în jurul meŭ.

Cu toate acestea, vĕzuĭ de-o dată o figură apărând în balcon.

Era o faţă galbenă, hidoasă care râdea. Două ochĭ se îndreptară scrutătorĭ, până în fundul încăperiĭ.

M'am ridicat, nebun şi dacă era numaĭ o halucinaţie, de ce se sculă Herman dintr'o săritură, de ce puse mâna pe un revolver, şi alergă la fereastră?

Maĭ târziŭ, când eram cu totul vindecat, Herman îmĭ afirmă, că nu mĕ înşelasem.

De treĭ orĭ, cerşetorul acela oribil, revenise ca un spectru, pentru ca să privească, să râdă, şi să dispară.

Herman îmĭ maĭ povesti că fusese atacat odată în cartierul chinezesc; dar nu'mĭ maĭ amintesc bine întâmplarea.

In Aprilie, mĕ puteam ridica din pat şi chiar puteam merge.

Herman, care nu mĕ părăsise nicĭ o singură zi, nu-mĭ vorbise nicĭ o dată despre teribila aventură.

Dar într'o dimineaţă, un om intră la dânsul, şi ne ascultă prieteneşte. Era şeful poliţieĭ.

— Sunt încântat, domnule, că te vĕd în sfârşit pe picioare. Te rog să mĕ crezĭ că am fost foarte neliniştit în tot timpul convalescenţeĭ d-tale. Acuma, cred că vom putea vorbi despre afacere. Nu ştiŭ dacă d. profesor 'ţĭ-a vorbit despre asta, dar lucrurile trebuesc ţinute în cel maĭ mare secret, nu-ĭ aşa?

E un lucru prea înspăimântător, pentru ca să-l putem desvălui la lumina zileĭ. Trebue să luăm de maĭ înainte toate măsurile, pentru ca să putem şti bine ce se petrece.

— Suntem gata de plecare, zise Herman; te poţĭ încrede pe deplin în oamenii pe carĭ îĭ eĭ?

— Pe deplin. Sunt englejĭ adevĕraţĭ; soldaţĭ bătrânĭ, carĭ aŭ făcut campaniile din Birmania, Sudan şi Transvaal, şi carĭ se pricep de minune în ast-fel de afacerĭ.

Dânşiĭ ne aşteaptă. Mergem?

— Să mergem, zise Herman.

A doua zi, eram în satul Copzer. Spring, întovărăşiţĭ de o bună escortă. Primul lucru care ne atrase atenţia fu fortul, căcĭ nu maĭ găsirăm casa negustoruluĭ de grâne.

Alăturĭ, prăvălia feraruluĭ, părea de asemenea închisă.

— Drace!.. murmură Herman.

Şeful poliţieĭ intră la unul dintre locuitorĭ, pe care îl cunoştea. Se reîntoarse după câte-va momente împreună cu omul.

— Da, spunea acesta, este maĭ bine de o lună, de când 'şĭ-a închis australianul prăvălia. Apoĭ, închipuiţi-vĕ, câte-va zile după aceia, fierarul Dick, fu găsit într'o stare de beţie atât de înaintată în cât căzuse cu faţa în foc, şi se desfigurase complect.

Era mort. Autorităţile aŭ fost prevenite. Dar ceea ce este maĭ curios, este că, a doua zi, deschizând ferestrele, n'am maĭ vĕzut casa negustoruluĭ de grâne.

Era o casă construită peste tot din lemn, care putea arde prin urmare, foarte repede. Nu maĭ vedeam în locul caseĭ, de cât o simplă grămadă de tăciunĭ; m'am mirat foarte mult cum de n'am auzit nicĭ un zgomot.

— Drace!.. murmură din noŭ Herman.

Făcurăm câţĭ-va paşĭ înainte, şi putură constata că în adevĕr, totul era acoperit de un praf fin, negru.

— Cu toate acestea, ştiŭ bine că aicĭ era uşa, ziseĭ eŭ; îmĭ amintesc lămurit.

— Aĭ dreptate, aicĭ era. Trebue să căutăm zise Herman.

O echipă de lucrătorĭ înaintă, răscoli pămĕntul, şi în curând dădurăm peste un curs de apă.

— Trebue să abatem cursul, indică Herman.

Era vară, şi apele eraŭ scăzute. Ne fu uşor să îndreptăm în altă parte cursul apeĭ; în curând albia rămase seacă. Tîrnăcoapele începură să lovească cu furie.

A doua zi, bucăţĭ marĭ de stâncă fură aruncate în aer, cu ajutorul dinamiteĭ.

Cât-va timp după aceia, se obţinu exproprierea tuturor caselor de prin prejur. Terenul fu răscolit cu de-amănuntul, dar nu se găsi nimica.

Şease lunĭ trecură. Se făcură cercetărĭ în câmpie, cercetărĭ carĭ schimbară aspectul întreguluĭ ţinut.

Herman obţinu autorizaţia de a săpa un noŭ puţ artezian, aproape de Stanley Range, cu toate că după observaţiile făcute de administraţie, nu se simţea de loc necesitatea în punctul acela. Era locul în care ascultaserăm strigătul. Sunt unele lucrurĭ pe carĭ nu le putem uita nicĭ o dată. Am şi acum în urechĭ intonaţia aceluĭ strigăt, ca şi cum ar urla cine-va lângă mine.

Pământul săpat forma o colină, în care crescură în sezonul următor arboriĭ de acacias.

Se săpă un puţ maĭ adânc de cât Hengott Spring. Apoĭ, se săpă un al doilea puţ, la oare-care distanţă.

Pe dedesubt, pământul era plin de guzganĭ. Inginerĭ de la Wentworth, de la Kooringa şi de la Morgan veniră să ne vadă lucrările şi râseră cu poftă de noĭ...

Oameniĭ nu maĭ voiaŭ să lucreze. Am fost siliţĭ să întrebuinţăm chinejĭ. Dânşiĭ săpară cu maĭ multă înverşunare de cât ceĭ-l'alţĭ. De alt-fel, îĭ supraveghiam de aproape, cu revolverele în mână.

Anul următor, Herman fu rechemat în Germania, pentru a lua parte la o expediţie maritimă, care se prepara.

Am maĭ condus lucrările cât-va timp încă.

Intr'o seară, întorcându-mĕ la Wentworth, m'am întâlnit cu un cerşetor, care 'mĭ ceru de pomană, râzând.

Am voit să mĕ arunc asupra luĭ; dar un val de lume se puse între noĭ, şi ne despărţi. Mi a fost cu neputinţă să descoper ce s'a făcut.

Cu toate cercetările noastre, n'am găsit nimica; şi nicĭ nu cred să fie cine-va care să poată găsi ceva.

Nu trebue să încercăm a înţelege săŭ a şti lucrurile acestea.

Şeful poliţieĭ ştie multe poveşti de acestea, despre care nu vorbeşte de cât cu voce încetă, socotind că tăcerea este maĭ sănătoasă.

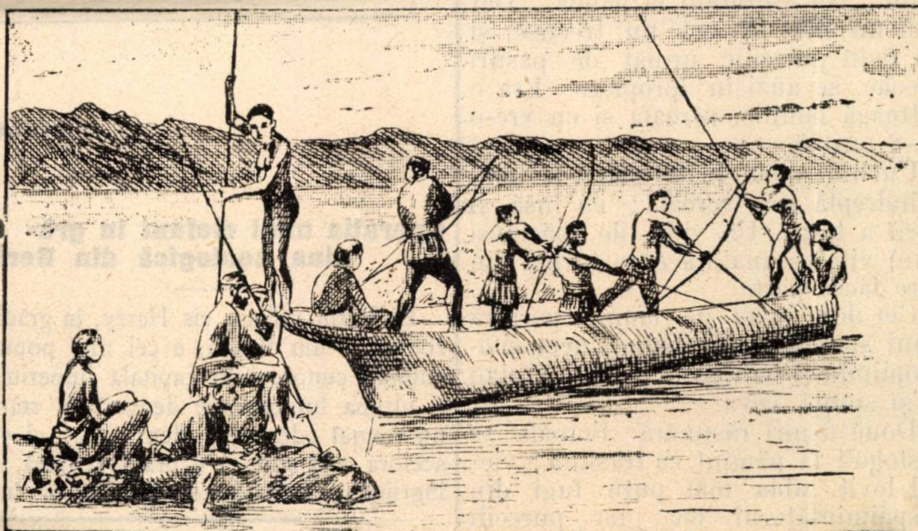
De alt-fel de când m'am întors în Franţa, am aflat că şi dânsul fusese asasinat într'o noapte în cartierul chinezesc, dacă nu mă înşel.

Mĕ ţiŭ mereŭ în curent cu ceea-ce se petrece acolo.

Citesc mereŭ ziarul «Argus» din Melburne.

N'am maĭ auzit nicĭ o dată vorbindu-se despre cetate, despre acea teribilă şi invizibilă cetate a torturilor.

— Sfârşit —

Un sistem noŭ de pescuire

PESCUITUL CU SĂGEŢI

Dăm în ilustraţia de maĭ sus o scenă de modul cum pescuiesc sălbaticiĭ de pe lângă coastele de miază-zi ale Americeĭ de Sud. Eĭ prind peştiĭ ţintindu-ĭ cu săgeţĭ.

Modul acesta de pescuire este foarte greŭ, dar indigeniĭ îl practică cu mare dibăcie.

AMINTIRI DE VÎNĂTOARE

MISTREȚII

Marți, 7 Septembrie, anul 1902,—ajunul Sf. Mariei-Mari, — era o zi destul de frumoasă. Abia mĕ sculasem de la masă, când unchiul meŭ E. M., mĕ învită să plecăm.

Dacă suișul era făcut pe un drumpotecă, în realitate făgașul unui torent, format din topirea zăpezilor primăvara, atunci dealul din marginea satului nostru nu era așa greŭ de urcat, iar la poalele sale, porumburile aurite, legănându-se la adierea vîntului de toamnă, iți dădeaŭ impresia talazurilor unei mări. Jos, în dreapta noastră, rîulețul ce trece prin sat, curgând, șerpuia pe prundișul sĕŭ numai de petricele. La stânga o potecă conducea în fundul unei vâlcele, în care trunchiuri de arbori se odihneaŭ nesupărați de nimeni. Numai un pîrăiaș, prin murmurul sĕŭ, înfrunta liniștea văei. O jumĕtate de oră numai și eram pe podișul dealului apropiat, unde o iarbă verde și arsă ici colea de soarele verei, desmierda vederea noastră. Incă o oră și ajungeam la locul, unde din patul meŭ așezat pe ramurile unui stejar secular — în nopțile cu lună— așteptam porcii mistreți, cari cârduri cârduri plecaŭ după hrană.

Porumburile,—căci locurile din apropierea stejarului meŭ eraŭ acoperite cu porumburi, —eraŭ stricate cu desăvârșire. Porcii mistreți, nesupărați de nimeni, își făcuseră de cap...

Soarele sfințise de mult și luna venea să-i ia locul pe orizontul cerului. Ne așezarăm la pândă. Dar nici un sfert de oră nu trecuse, și un fîșiit puternic urmat de pasuri greoae, se auzi în apropiere. Era o întreagă familie, scroafa și cu vre-o 7—8 purcei.

Unchiul meŭ, luând pușca la ochi, o îndreptă spre scroafă; eŭ însă, îl oprii a trage. Un vier, de mărimea unui vițeluș, înaintă spre turma din care făcea parte.

Cei doui capi de familie porniră unul spre altul, grohăind încet și apropiindu-și rîturile, par'că voiaŭ să'și spună ceva.

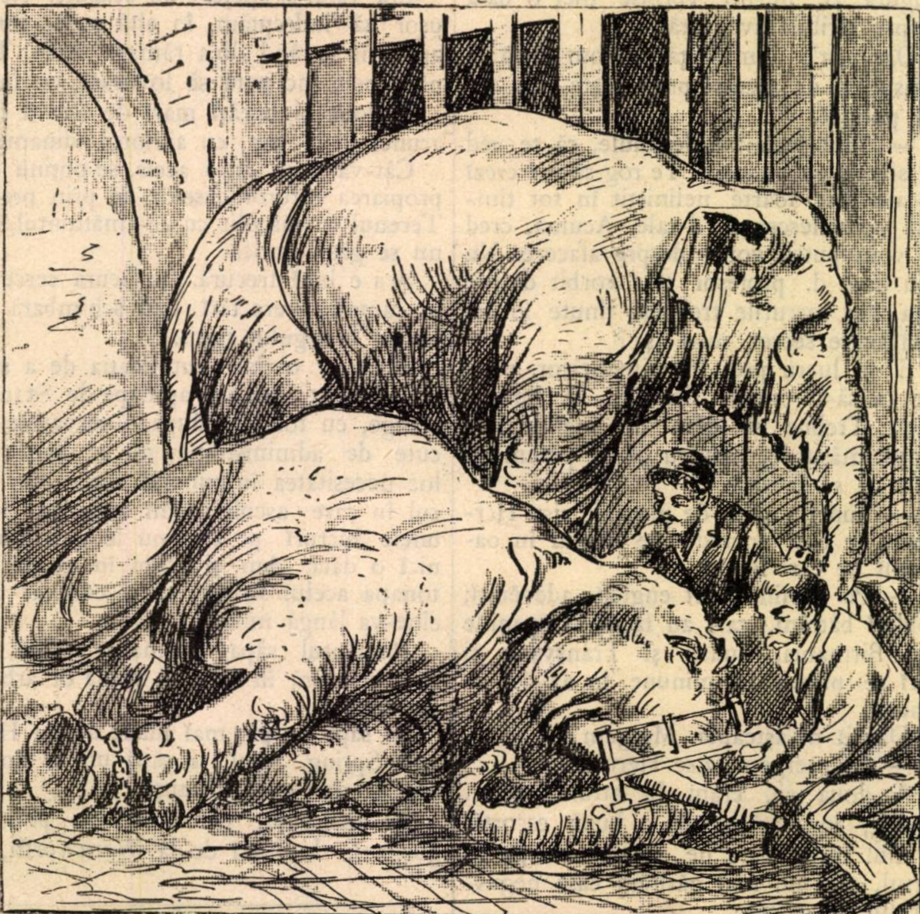
Două focuri răsunară. Scroafa se rostogoli la pămînt ca trăsnită; vierul lovit, abia mai putu fugi din înspăimîntătorul loc; iar purceii speriați de zgomotul celor două împușcături, cât ai clipi din ochi, o luară la sănătoasa.

Fiarele fugiră, noi ne coborîrăm. Un foc mare fu aprins, nu departe de drăguța noastră scroafă. Stăturăm până a doua zi, fiind-că nu era chip de a muta dihania aia din loc, numai noi amândoui; dar osteneala noastră fu destul de bine răsplătită.

Ajunși acasă, îndată începurăm a vedea de ea: pielea jupuită ne servi ca încălțăminte, mai mult timp; carnea fu vândută cu chilogramul în mai puțin de două ore. Și mare ne fu bucuria, când în locul unei grămezi de carne informă, în pungă aveam mai mult una sută lei!

Ah! Și cu câtă bucurie, cu câtă încredere în noi înși-ne priveam la acei o sută de lei, mai cu seamă când ne gândeam că sunt câștigați numai într'o singură seară.

Trajan

Elefantul este operat

Operația unui elefant în grădina zoologică din Berlin

Elefantul indian, zis Harry, în grădina zoologică din Berlin, e cel mai popular animal, cunoscut în capitala imperiului, și ultima lui operație dentară a stârnit nu numai admirația dentiștilor, ci și a acelora cari știŭ că o urâtă dentură, neîngrijită și stricată, compromite și înfățișarea cea mai imposantă a unui bărbat, respectiv a unui elefant.

Operația a reușit de minune și a fost făcută din ordinul doctorului Heck, directorul grădinei zoologice.

De altmintrelea Harry e sănătos. Are o poftă de mâncare colosală. Mănâncă pe zi 37 și jum. kgr. fân, 10 kgr. ovăz, amestecat cu tărâțe, 5 kgr. pâine și 25 kgr. morcovi.

Scene și tipuri din Parisul-vechiŭ

Concertele de orbi

Orbii, care astă-zi aŭ devenit la noi obiectul unei atât de mari atențiuni, eraŭ altă dată subiectul disprețului și al rîsului general.

Concertele de orbi eraŭ spectacole foarte mult căutate de către toți obișnuiții iarmaroacelor și ai distracțiilor publice.

Nenorociții, a cărora mizerie nu se

gândise nimenĭ s'o îndulcească prin educație, nu cunoşteaŭ de loc muzica, pentru care se ştie astă-zĭ lămurit, că aŭ nişte aptitudinĭ aşa de marĭ.

Concertele lor eraŭ prin urmare absolut discordante, şi tocmaĭ de aceea eraŭ iubite de public.

Hainele grosolane şi caraghioase în care eraŭ îmbrăcațĭ orbiĭ, provocaŭ râsul de la prima vedere.

Aşa de exemplu, şeful orchestreĭ, stătea călare pe un păun, a căruia coadă era desfăcută şi purta aninată de dînsa, ca o ironie pentru aceia care nu puteaŭ s'o vadă, o partitură muzicală.

Muzicanțiĭ, îmbrăcațĭ cu toțiĭ într'un mod tot aşa de ridicol, purtând ochelarĭ pe nas şi bucățĭ muzicale dinaintea lor, cântaŭ aceiaşĭ melodie, în unison; toată scena era foarte fin orînduită, şi publicul petrecea de minune.

Şi totuşĭ din aceste concerte a pornit germenul educațieĭ orbilor.

Valentin Hany, un muzicant de talent, luând odată parte la un ast-fel de concert, s'a apropiat de orbĭ şi 'ĭ-a întrebat dacă nu cum-va ar dori să cânte nişte bucățĭ adevĕrate.

Muzicantul n'a obținut nicĭ un rĕspuns satisfăcător; dar germenele educațieĭ era aruncat şi în anul 1822, când a murit Hany, eleviĭ sĕĭ orbĭ aŭ executat în biserica Saint-Medaid, un «Requiem compus de unul dintre eĭ.

De atuncĭ, mulțămită devotamentuluĭ unor persoane, situația orbilor a fost tot din ce în ce maĭ mult îmbunătățită.

Concertele de orbĭ, aŭ maĭ existat însă multă vreme în Paris; unele din ele funcționaŭ chiar în timpul celuĭ de al douilea imperiu. Cele maĭ celebre dintre toate, sunt acelea cere se dădeaŭ în «Cafeneaua orbilor».

Era un spectacol trist când îĭ vedeaĭ pe bieţiĭ muzicanţĭ conduşĭ de către o femee bătrână şi urâtă, defilând pe străzile Parisuluĭ.

Din fericire, persoane influente aŭ intervenit, şi concertele aŭ fost desfiinţate.

Se ştie ce progres a luat astă-zĭ la noĭ instituţia «Vatra Luminoasă», fondată şi patronată de Majestatea Sa Regina Elisabeta; se poate spune cu drept cuvânt că ceĭ intraţĭ acolo, nu maĭ aŭ nicĭ o grijă de viitor.

Alexandru

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Fața Moneĭ se înspri; ochiĭ eĭ de azur avură o scânteere ca aceia produsă de o lamă de oțel.

— Eŭ nu voesc lucrul acesta!.. exclamă dînsa.

— Il vom împiedica, mulțămită tuburilor, în care geniile cele bune aŭ închis colorile curcubeuluĭ.

Indată fisionomia nebuneĭ se ilumină:

— Da, da, il vom sili să ne asculte, îl vom împiedica... Dar nu trebue să ne perdem vremea... Ia-mă maĭ curând, amica mea, sora mea, singura care mă urmezĭ în spre lumină.

Cu dulceață, cu grija uneĭ mame, ducesa o pieptănă şi îĭ repară dezordinea toaleteĭ.

Nebuna n'avea nicĭ o singură mişcare de împotrivire.

Se lăsa condusă ca un copil; un surîs misterios îĭ flutura pe buze. Părea una din acele divinitățĭ bizare pe care Hinduşiĭ de altă dată le tăiaŭ in marmură saŭ in porfir.

Surîdea mereŭ, buzele i se agitaŭ, şoptind nişte cuvinte neînțelese.

— Ziua... bunătatea... spiritele nopțiĭ.. liliecii întunecațĭ... Aripele voastre sinuoase n'aŭ putut ascunde steaua de cât un singur moment...

Peste puțin, Mona fu gata.

— La drum!.. zise ducesa, cu energie.

Şi inocenta copilă repetă ascultătoare:

— La drum!.

Dar, de-o dată, se opri, şi neliniştea i se ceti în privire. Ducesa de la Roche Sonnaille, saŭ maĭ bine zis, Jean Laroche, nume pe care il purta sub deghizaree eĭ masculină, ghici ce turbura privirea blândeĭ virgine slave.

Ea îĭ spuse cu voce încetă:

— Curcubeul este în trăsură.

La auzul aceşteĭ bizare afirmațiĭ, Mona se linişti şi se lăsă a fi condusă afară.

O trăsură înhămată cu treĭ caĭ superbĭ de Hkrama aştepta; vizitiul era la locul săŭ, pe capră.

Neculae Petrovicĭ, supraveghetorul, cu maĭ mulțĭ dintre servitoriĭ săĭ, stăteaŭ în prag.

— Eĭ se descoperiră în fața celor două femeĭ, plinĭ de respect.

Fără îndoială, nişte persoane care eraŭ apărate de către revoluționarĭ, li se păreaŭ demne de cea maĭ înaltă considerație.

Pe când ele se aşezară în trăsură, punîndu-şĭ la picioare lădița despre care vorbise Pavel luĭ Max Soleil, curioşiĭ rămaseră cu capetele descoperite.

Lora, voi să răsplătească puțin osteneala lor, însă nicĭ unul nu voi să primească.

— Revoluția ne va răsplăti, răspunseră dînşiĭ.

— Trăsura pelcă în fugă, pe când muzicii strigaŭ în cor:

— Ingeriĭ ceruluĭ să vĕ aibă în paza lor!..

CAP. III.

Lumina Galbenă

— Maĭ avem încă două-zecĭ şi şapte de verste, Excelență, şi vom intra în Kiew.

Vizitiul se întorsese pe scaunul sĕŭ, pentru a da răspunsul acesta falşuluĭ student Laroche, şi apoĭ îşĭ reluase poziția sa normală.

— Hii!.. porumbeiĭ tateĭ!..

Şi drăgostițĭ de acest îndemn blând, eĭ păreaŭ că-şĭ măresc viteza.

Ceasurĭ întregĭ alergară ast-fel de-a curmezişul stepeĭ.

— Şapte-spre-zece verste, adică între 18 şi 19 kilometri; am destul timp pentru a lucra, murmură Lara.

Ea se aplecă la urechea nebuneĭ, care se lăsa legănată pe pernele trăsureĭ şi aĭ căreia ochĭ albaştri priviaŭ drept înainte fără să vadă.

— Mona, ți-am vorbit despre un duşman, care voeşte să ne oprească lumina.

Tinăra rusoaică tresări.

— Da, da... unde este dînsul?..

Lara arătă vizitiul, cu degetul.

— Trebue să-l pedepsim.

— Da, reluă ducesa, dar fără să-ĭ facem prea mult răŭ, căcĭ el nu este de cât un sărman servitor, care ascultă de ordinele stăpânuluĭ sĕŭ.

Bizar lucru, în adevĕr. Fisionomia nebuneĭ se transfigurase. Precum observase maĭ înainte şi doctorul Ellevioussе, îndată ce se vorbia despre lumină, nebuna devenia lucidă, cu o neînțeleasă putere de discernare a lucrurilor.

— Să nu-ĭ facem prea mult rĕŭ, repetă dînsa, cu tonul uneĭ persoane perfect sănătoase... Să nu-ĭ facem prea mult răŭ... Tubul 11 bis atuncĭ... Galben, fermentațiĭ... lumină bine-făcătoare sub cristal simplu, exasperînd fermentațiile sub o lentilă care concentrează vasele.

Şi aplecându-se deasupra lădițeĭ, o deschise.

Lădița aceasta era despărțită în maĭ multe compartimente, căptuşite cu atlas alb.

Fie-care căruță purta un număr de ordine, şi fie-care conținea un tub lung de vre-o 12 centimetri, jumătate de lemn, jumătate de sticlă.

Partea de sticlă, era rotunjită la extremitatea eĭ în formă de lentilă.

Tinăra fată scoase din căsuța 11 bis, tubul care o ocupa.

— Ştiĭ, sora mea, explică dînsa, luându-şĭ mutra uneĭ savante, fenomenele digestiveĭ nu sunt de cât nişte fermentațiĭ... Eĭ bine, te veĭ distra şi tu!.. Voĭ turbura digestia duşmanuluĭ nostru: priveşte!..

Şi Mona întinse tubul în direcţia vizitiului.

Lara privia, interesată de experienţă. Era pentru întâia oară când vedea un fapt. Şi cu toate acestea, după aprecierile nebuneĭ, combinase altă dată evadarea din casa doctoruluĭ Elleviousse.

Da... Femeia aceia cu mintea sănătoasă, se gândia neîntrerupt să se reîntoarcă în Asia, să caute mormîntul luĭ Lucian, pe care dînsa îl iubise aşa de mult şi să îngenuche pe pămîntul acela sfînt.

Şi pe când trăgea cu urechea la cuvintele fără şir ale tovarăşeĭ sale, era în prada uneĭ ideĭ fixe, de a merge mereŭ tot în spre Orient.

O asculta explicând, cu luciditatea aceea de spirit bizară, fenomenele luminoase, acţiunea lumineĭ colorate asupra fiinţelor.

Se ştie că s'aŭ făcut numeroose aplicaţiĭ a aceşteĭ teoriĭ, numeroase experienţe, care aŭ dovedit cu siguranţă viitorul strălucit al fototerapieĭ.

Nebuna, în entuziasmul eĭ inconştient, descria nişte rezultate aşa de strălucite, în cât în ochiĭ tovarăşeĭ sale, lumina devenia o putere, o armă teribilă.

Oare vechiĭ adoratorĭ aĭ Soareluĭ, presimţiseră lucrurile acestea, atuncĭ când oferiaŭ sacrificiĭ astruluĭ, care pentru omenire personifică lumina ?..

Efectul produs de tubul de sticlă numărul 11 bis, avea în adevĕr ceva magic în el; razele se concentraŭ pe lentilă într'un mod bizar, producând o palpitare de lumină, care te făcea să te gândeştĭ la nişte forţe nevĕzute.

Vizitiul stătea mereŭ în aceeaşĭ poziţie îndemnându-şĭ caiĭ :

— Hi!.. porumbeiĭ tateĭ!..

Şi caiĭ păreaŭ că 'şĭ iuţesc mersul.

De ore întregĭ alergaŭ ast-fel de-a curmezişul stepeĭ.

—Maĭ avem numaĭ vre o opt-spre-zece kilometri, murmură Sara ; a sosit timpul să lucrăm.

Şi aplecându-se la urechea nebuneĭ, care privea înainte, fără să vadă, îĭ şopti :

— Mona, ţi-am vorbit despre un răutăcios care voeşte să ne oprească lumina.

Tînăra rusoaică tresări :

— Da, da... unde este dînsul ?

Sara îşĭ întinse degetul spre vizitiŭ.

— Trebue săl pedepsim.

— Da, răspunse ducesa ; să'l pedepsim, dar fără să-ĭ facem prea mult răŭ, căcĭ el nu este de cât un simplu servitor, care ascultă de ordinele stăpânuluĭ săŭ.

Fizionomia nebuneĭ se transfigurase. După cum observase odinioară doctorul Elleviusse, sărmana fată devenea de o claritate uimitoare îndată ce se vorbea despre lumină.

— Să nu-ĭ facem prea mult răŭ, repetă dînsa, cu tonul uneĭ persoane perfect sănătoasă. Să lum atuncĭ tubul 11 bis...

Şi aplecându-se spre casetă, o deschise.

Caseta era împărţită în maĭ multe cutiuţe micĭ, căptuşite pe dinăuntru cu atlas alb.

Fie-care din aceste cutiuţe purta un număr de ordine şi avea într'însa un tub lung de vre-o zece centimetri.

Mona scoase tubul din despărţitura 11 bis.

— Ştiĭ, sora mea, explică dînsa cu un ton doctoral, ştiĭ că fenomenele digestieĭ nu sunt de cât nişte fermentanţiĭ... Eĭ bine, veĭ rîde acuma... Voiŭ turbura digestia omuluĭ care voeşte să ne oprească lumina.

Şi apăsând un mic buton al tubuluĭ, îşĭ îndreptă mâna în direcţia vizitiuluĭ.

Sara privea, interesată de experienţă. Acum pentru prima oară avea să asiste la un fapt. Şi cu toate acestea, odinioară după arătările nebuneĭ evadase din casa doctoruluĭ Elleviousse.

Da... Ducesa se gândea necontenit să se reîntoarcă în Asia, să caute mormântul aceluĭ Lucian, pe care îl iubise atât de mult şi să îngenuche acolo. Şi ascultând vorbele fără şir ale tovarăşeĭ sale, era în prada ideeĭ fixe de a merge mereŭ tot în spre Orient.

O asculta pe nebună, explicând cu luciditatea eĭ inexplicabilă fenomenele luminoase şi acţiunea lumineĭ colorate asupra fiinţelor.

Se ştie cât de numeroase aplicaţiĭ ale aceşteĭ teoriĭ s'aŭ făcut în timpurile noastre, dovedind adevărul sigur al fototerapieĭ.

Nebuna, în entuziasmul eĭ inconştient, descria nişte ast-fel de rezultate, în cât lumina devenea puţin câte puţin în ochiĭ duceseĭ o adevărată putere, o armă teribilă.

Oare ochiĭ adoratorĭ aĭ soareluĭ presimţiseră lucrul acesta atuncĭ când aduceaŭ sacrificiĭ astruluĭ lumineĭ ?

Sara ajunsese să creadă, să spere.

Credinţa aceastea o făcuse să întreprindă călătoria la Stitsheim şi să facă comanda la uzina Herbelar.

Şi acum, biata ducesă era în prada uneĭ adâncĭ emoţiĭ.

Experienţa nebuneĭ avea să reuşească, saŭ... avea să-ĭ arăte că tuburile proectoare, lădiţa aceia pe care o purta mereŭ cu dânsa, era o povară zadarnică ?

Privea, cu faţa plină de nelinişte.

Un moment se trecu.

Vizitiul îşĭ îndemna mereŭ caiĭ.

Momentele de aşteptare păreaŭ nemaĭ sfârşite.

Tînĕra femee simţea că inima îĭ bătea să-ĭ spargă peptul; respiraţia îĭ devenise şuerătoare.

Mujicul repeta mereŭ :

— Hiĭ, porumbeiĭ tatiĭ, hiĭ !

De o dată, făcu o mişcare bruscă, şi ducându-şĭ mâna la abdomen, esclamă :

— Sfinte Vladimire ! Sara îşĭ întoarse ochiĭ în spre Mona.

Nebuna îĭ surâse făcând un gest răutăcios în direcţia vizitiuluĭ.

Răul pe care 'l simţea bietul, devenise din ce în ce tot maĭ mare.

Făcea mişcărĭ neregulate pe scaunul săŭ, faţa îĭ fusese coprinsă de sudorĭ, şi exclama mereŭ :

— Sfinte Christoase, aibĭ milă, de robul tĕŭ şi fă să-mĭ înceteze chinurile.

Dar Chritos, şi toate imaginile sfinte pe carĭ le invoca bietul om, rămaseră surde ; durerile îĭ creşteaŭ mereŭ.

In apropierea marilor oraşe, stepele Rusieĭ îşĭ perd puţin din uniformitatea lor.

Copacĭ, stufişurĭ, parcurĭ de vînĕtoare, răsar în toate părţile ; drumul devine maĭ şerpuit, maĭ pitoresc.

De o dată, vizitiul îşĭ opri caiĭ, sări din trăsură, şi cu o voce plângătoare, exclamă :

— Rog pe excelenţele voastre să mĕ erte. Dar mi se pare că un diavol îmĭ roade stomachul.

Şi alergând, dispăru după nişte stufişurĭ.

Cu mişcărĭ încete, Mona închise butonul tubuluĭ, pe care îl puse apoĭ la locul sĕŭ, în cutia No. 11 bis.

— Iată, sora mea ; răutăciosul a fugit, murmură dânsa, satisfăcută.

Sara, radioasă de succesul întreprindereĭ, n'o maĭ ascultă; ea sări în picioare şi apucă cu putere hăţurile.

— Tot e bine când a învĕţat cine-va să conducă caiĭ, murmură pariziana.

«Sudul trebue să fie la dreapta mea, murmură dânsa, după ce dăduse câte-va bice cailor; la primul drum lateral pe care îl vom întâlni, vom porni o într'acolo.

In teorie, hotărîrile de felul acestora se pot lua cu multă uşurinţă, dar nenumărate greşelĭ răsar, îndată ce e vorba să fie puse în aplicare.

Ducesa îşĭ dădu îndată seamă despre lucrul acesta ; când ajunse la primul drum lateral, se opri.

— Pentru ce ?

Pentru cuvîntul foarte simplu că drumul acesta nu mergea drept în spre sud. Biata femee rămase foarte încurcată în faţa aceşteĭ constatărĭ.

Şi pe când se gândea ce trebuia să facă, o trăsură trecu pe lângă dânşiĭ, într'un galop nebun.

Din fugă, tînăra femee zări treĭ călătorĭ : douĭ bărbaţĭ, dintre care unul avea un păr de un roş puţin obişnuit, şi o faţă blondă.

Dar ceea-ce o uimi maĭ cu seamă pe tînăra femee, fu un proectil aruncat din trăsura necunoscuţilor, care veni să cadă la picioarele sale.

Voi să-ĭ strige, să le pue o întrebare.

Dar nu maĭ era cu putinţă—trăsura dispăruse într'un nor de praf

Ce putea să fie proectilul acela ? Era, după toate aparenţele, o bucată de hârtie mototolită, de mărimea uneĭ bile de biliard.

Dar ce conţinea oare hârtia aceasta ? O idee luminoasă îĭ străbătu spiritul.

— Poate să fie vre-o comunicare a revoluţionarilor.

La urma urmeĭ lucrul era cu putinţă.